

Richard Wurmbrand

TORTURERES KRISTUS FREMDELES?

ANSGAR

Richard Wurmbrand

**TORTURERES KRISTUS
FREMDELES?**

ANSGAR

Tortured for Christ

Norwegian Edition

Copyright 2015 Voice Media

info@VM1.global

Web home: www.VM1.global

All rights reserved. No part of the publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic, or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. For permission requests, email the publisher, addressed “Attention: Permission Coordinator,” at the address above.

This publication **may not be sold, and is for free distribution** only.

I N N H O L D :

Introduksjon	7
Begynnelsen	31
Mot Vest	58
Det neste skritt	91
Konflikt eller kompromiss . . .	131
For enhver pris	156
Milepæler	196
Veien fremover	223

Tilegnet de dyrebare sjeler
som Gud alene kjenner,
og som bærer de forfulgte
frem for Gud
i sine bønner.

INTRODUKSJON

En mann kjører gjennom gatene i Los Angeles med den vesle 5 år gamle sønnen i baksetet. Akkurat da de kjører forbi en av de mange kirkene, utbryter gutten plutselig:

- Pappa! Stans! La oss gå inn i kirken og få greie på hva Gud gjør i dag!

Et glimrende utbrudd! Hva gjør Gud i dag?

Hva ville du gjøre hvis dine kjæreste barn ble torturert?

I løpet av de siste årene er det titusener av kristne og buddhister som har passert gjennom de såkalte omskoleringsleirene i Vietnam. Mange er der fremdeles. I en av disse leirene er det en spesialist i pisking som heter Tu Cao. Han skryter av at han har pisket 2000 fanger. 500 av dem døde.

Et femtitalles fanger er samlet i fengselsgården. En av fangene, Tran Tien Tai, er blitt dømt til 30 piskeslag. Han blir brakt naken ut fra cellen. Så må han legge seg ned på bakken med ansiktet ned.

Tu Cao står der og leker med pisken. Han lar pisken så vidt berøre stakkaren

som ligger der. Det er som om han skal beregne styrken på slagene mot kroppen. Han har ikke lov til å drepe.

Fangene blir beordret til å se på det som skjer. Det er forbudt å snu ansiktet bort.

Etter det femte slaget holder ikke Tai ut lenger, men skriker:

- Å, min Gud!

Piskingen blir øyeblikkelig avbrutt. Fængselsdirektøren sier:

- Det er ikke tillatt å skrike under fysisk avstraffelse. De første fem slagene teller ikke med. Begynn på nytt!

Så begynner de å telle fra begynnelsen igjen. En, to, tre, ... tjue, ... tjuefem .... Tai skriker ikke lenger. Han er allerede død.

.... Tretti!

- Reis opp! kommanderer fangevokteren. Fangen rører seg ikke.

- Nekter du å adlyde?

Ingen reaksjon. Fangevokteren bøyer seg ned over liket og sier triumferende:

- Han har begått selvmord! Han har bitt av seg tungen og svelget den. Det er hans skyld. Revolusjonen dreper ikke mennesker, og den torturerer heller ikke. Hvis den straffer, gjør den det akkurat som en far som straffer barnet sitt!

(Fra **The Vietnamese Gulag**, av Doan van Toai, Laffont Publ. House, Frankrike.)

Kristus blir fremdeles torturert.

I det kommunistiske Romania er det slik at hvis en fange ikke forråder hem-

meligheter om den underjordiske kirken under forhør, får fangevokteren beskjed:

- Ta ham med til major Brinzaru eller til kamerat Vidal!

Brinzaru var den mest effektive torturist. Vidal var en kvinnelig offiser som hadde som spesialitet å slå testiklene til de mannlige fangene.

I Sovjetunionen ville ordren være:

- Ta ham med til Dr. Temo eller Mladionov!

Dr. Temo pleide alltid å ta imot fangen med et smil. Han hadde hvit legefrakk på seg og var utsøkt høflig. Han pleide å kalle biskoper for "Deres Eminense" og høytstående ikke-geistlige for "Deres Eksellense". Og så pleide han å utbryte med mild røst:

- Min oppgave er bare å forberede de psykologiske betingelser for åpenhet i Deres samtale med forhørslederen.

Som en del av denne oppgave pleide han så å stikke nåler opp under fingerneglene. Som lege som var vant til å arbeide med sterile instrumenter, pleide han imidlertid aldri å desinfisere nålene når han utførte disse behandlingene.

Mladionovs spesielle oppgave var å tvinge nonner eller kristne piker til å ha kjønnslig omgang med hverandre. En gang, da en baptistpike ble overlatt i hans hender, snakket hun til ham med en slik overbevisning og kjærlighet at han lot henne være, og han ble selv omvendt. Som straff for dette dro kommunistene hjem til ham, hengte ham og skyndte seg

vekk. Noen av hans nye brødre kom hjem til ham straks etterpå. De skar ham ned, og det viste seg at renneløkken om hal-sen var lagt på en slik måte at Mladio-nov kom til seg selv igjen. Etter dette måtte han leve i dekning. (Irina, av H.Hartfeld, Christian Herald Press, USA.)

Det er områder i hukommelsen som er helt rødfarget av blod. Av denne årsak forsøker fanger å glemme sine barn. Det er alt for smertefullt å tenke på dem. Men kommunistene er klar over hvor sår-barefangene er på dette området, og der-for prøver de å tvinge dem inn på sin-nets minefelt. Gjennom lange netter med stadige forhør blir barnas navn stadig gjentatt. Lydbåndopptak med barns skrik og gråt blir stadig avspilt utenfor cel-ledørene. Hver eneste fange syntes tydelig at det var deres egne kjære som gråt.

I det hemmelige politiet i Odessa var det en ung kommunistpike, Vera Grebenniukova, som skar ører eller deler av kjønnsorganer av fanger.

Enkelte steder er barn blitt slått for å få dem til å forråde sine venner. En flokk barn mellom 11 og 15 år ble først slått og deretter kjørt i bil gjen-nom gatene. I tilfelle de ikke husket navnene på "lovbryterne" blant sine kame-rater, kunne de i hvert fall peke dem ut så de kunne bli arrestert.

En form for tortur som kommunistene gjerne benytter seg av er å sette friske

personer i celle sammen med rasende og vanvittige mentalt syke. I Sebastopol ble 18 fanger presset sammen på et rom uten vinduer. Rommet var bare snaue tre meter langt og en snau meter bredt. Det var ikke plass nok til at alle kunne stå. Derfor hang de og lå over hverandre inntil de ble kvalt av mangel på luft.

Andre er blitt kledd nakne om vinteren, plassert i en grav og spylt med vann. Andre fanger igjen har fått bundet et tynt rep omkring hodet. Deretter er det stukket en pinne under repet og dreid rundt inntil skalpen løsner fra hodebunnen.

Torturisten som utførte disse grusomhetene var en tidligere klovn som nå hadde sluttet med å få barn til å le og i stedet hadde begynt å få voksne menn til å skrike. (*The Red Terror in Russia*, av S. Melgunov. Brandy, N.Y., 1979.)

Dette hendte under Lenin. Hans etterfølger forbedret teknikken og utvidet behandlingstilbudet. Stalin drepte de to kristne Odintsev og Peter Vins. Deres navn lyser blant millioner andre. Myrderiene har fortsatt under Khrustsjov og Bresjnev, som f.eks. baptistene Khmara, Moiseev, Ostapenko, Biblenko, Deynega, Lambdin.... Hvem andre enn englene i himlen kan regne opp navnene på alle de lemmer av Kristi legeme som fremdeles blir torturert.

I Nicaragua, hvor geriljaen hadde fått overtaket, var det fire prester som

fikk høye stillinger innen regjeringen sammen med kommunistene. En av kommunistene, en Mrs. Astorga, som var kjent for sin skjønnhet, ble også beryktet fordi hun hadde narret inn i sitt hus general Vega fra den forrige regjeringen. Men nå stod geriljasoldater der og ventet på ham. Mrs. Astorga stod og så på mens generalen ble slått fordervet. Øynene hans ble presset ut med tommelfingrene, og så ble kjønnsorganene hans skåret av og puttet i munnen på ham. Det var slike venner disse prestene samarbeidet med! (The Rock, mai 1981.)

Adventisten Nina Rujetshko ble pint i hjel i Kemerovskfengselet 1. januar 1980. I Solikamsk-leiren ble adventisten Simon Baholdin drept 11. november 1980 (iflg. meldinger fra sovjetiske adventistledere).

Fanger i en leir i Sibir ble henrettet fordi de i sin fortvilte sult hadde drept og spist en av vakthundene (Coming Out of the Ice, av V. Hermann.)

De ukrainske katolske prestene Gorgula og Kotyk ble også drept. Kommunistene bandt den ene, helte bensin over ham og tente på. Den andre ble funnet oversprøytet av blod, med alle tennene slått ut og munnen puttet full av brød som en hån mot nadverden. (Catacombes, Frankrike, mai 1981.)

Kommunistene har drept hensynsløst i mange tiår. Russkaia Misl, Frankrike, minner 16. juli sine lesere om hvordan

Kalmikov, lederen for den kommunistiske Kabardino-Balkar-republikken (i Sovjet), lettvint hadde kvittet seg med all opposisjon: Han inviterte alle muhammedanske prester og stammeoverhoder til fredelige samtaler, og dermed drepte han alle sammen!

Det hemmelige trykkeriet "Det Sanne Vitne" i Sovjet, som hovedsakelig sender ut religiøst, men også politisk antikomunistisk materiale, har trykt en diktsamling med titelen *Oxana*. Denne boken beskriver lidelsene til den litauiske kristne kvinnen *Poshkene Birute*. Hun ble fratatt barna sine og sperret inne i et sinnsykehus på grunn av sin kristne tro.

Kommunistavisen *Niamunas* prøvde å sverte henne ved å påstå at hun hadde forsøkt å forgifte barna sine, selv om hun ikke var anklaget for noen slik forbrytelse. Denne avisen hevdet også at kristne opptrådte nakne i møtene og hadde seksuelle orgier. Avisen hevdet også at pastorens hustru var hans fjerde kone.

I sin diktbok skildrer vår søster fortidens martyrer, og hun avslutter:

"De drepte er tause, men vi lever videre. Det finnes ingen skjønnere skjebne enn å kjempe og lide og bli forfulgt på grunn av sannheten. Fengsler, leirer, mentale sykehus, skuddsalver - hvor maktesløse disse hatets falske idéer er! Sneen smelter om våren. Den kan ikke ødelegge solens stråler. Heller ikke kan ondskap ødelegge kjærlighet. Ondskapen

vil bli beseiret!"

Tross skrekkveldet blir Litauen overflommet av religiøse skrifter som blir trykt i hemmelighet: Den katolske kirkes årbok, Daggrøyet, Fremtiden, Gud og Fedrelandet, Blodet og Den lidende kristne, og flere andre.

Troen, håpet og pågangsmotet til de sovjetiske kristne er ikke svekket. Disse hengivne troende vil ikke gi avkall på den evige lønn av frykt for lidelsen. For dem er forfølgelsens flamme kald, og volden er maktesløs.

Kommunistene kan så gjerne skjære tungen ut av baptisten Khmara, som sang lovsanger til Guds ære, men sangen døde ikke av den grunn. Den lyder fortsatt!

Familier til kristne fanger har vanskeligheter med å få tak i matvarer. Men hva så med fangene selv?

I Kolyma-leiren var fangene så utsultet at de spiste restene av en hest som hadde ligget død i over en uke. Den stinnet og var full av mark. I Autini-gruvene spiste fangene smøreoljen som skulle være til trillebårene (Solsjenitsyn: Gulag-arkipelet). Jeg spiste verre ting enn det da jeg var i rumenske kommunistfengsler.

I Solovetsk-leiren (i Sovjet) ble likene av dem som frøs i hjel i løpet av arbeidsdagen bare liggende. En hadde frosset i hjel med hodet bøyd ned mellom knærne - Elias bønnestilling (1.Kong. 18:42). To frøs i hjel sittende rygg mot

rygg. (D.Vitkovski: **Half a Lifetime**). Det var blitt spylt kaldt vann over de nakne fangene midt på vinteren.

I Tsjekkoslovakia hadde kommunistene drept en ledende personlighet innen undergrunnskirken, presten Premysl Coufal, som var hemmelig ordinert. Han var blitt ført til politiet mange ganger og gitt beskjed om at han hadde valget mellom å fortelle det han visste om de troende eller også lide døden. Siste gang han ble innkalt gav de ham en kalender med datoen 23.februar innringet. Det var altså siste frist for tysting. Dag etter dag så Coufal på kalenderen. Skulle han bli en Judas eller en martyr? Han var et Guds barn. Han forble trofast og betalte den høyeste pris for det.

Kommunistene trengte seg inn i hans leilighet, slo ham voldsomt i hodet, brakk nesen hans, skar ham opp i armene og skrudde på gassen. Senere lot kommunistene de kristne få se hva de hadde gjort. De ønsket å skremme andre fra å følge Jesus og fortelle at kommunismen er ond. (**Bayer-kurier**, Tyskland, 18.april 1981.)

Ville du åpent gå imot ondskaperen i ditt samfunn hvis du visste at lidelse ventet deg?

Det hollandske paret Barendsen, som var evangeliske misjonærer i det kommunistiske Afghanistan, vitnet om Jesus i dette landet som var undertrykt av Sov-jethatet. De ble bundet fast til stoler

og skåret voldsomt opp. Før de vendte tilbake til Afghanistan etter en ferie i sitt hjemland, hadde de blitt spurt om de ikke fryktet å reise tilbake.

De svarte:

- Det er bare én ting vi er redde for: At vi ikke er i sentrum av Guds vilje!

Den libanesiske evangeliske kristne Jameel Safoury lærte de blinde om menneskenes ondskap og om Verdens Lys. Av denne grunn hogg palestinske geriljasoldater av ham armene og hodet. Liket ble funnet under en bro. (Idée, Tyskland, 13.april.)

Rumeneren George Bratianu ble drevet til selvmord. Kommunistene bandt hendene hans på ryggen. Så bandt de levende rotter omkring halsen hans, og de begynte å gnage på overkroppen hans. Han hoppet ut av vinduet og døde. (Tara Si Exiulul, Spania, februar 1981.)

Brødre i russiske fengsler gjennomgår voldsomme pinsler. Noen blir lagt på maven. Så blir hender og føtter bundet sammen og deretter blir de heist opp under taket. Slik blir de senket ned og heist opp igjen inntil de besvimer. Da blir de brakt til bevissthet igjen med en bøtte kaldt vann, og dermed starter torturen på nytt. Av og til kommer det en lege som undersøker dem litt og sier:

- Du tåler mer! (Krasnov-Levitin: **Toward the New City.**) Disse brødrene bevarer troen!

En representant for Kristen Misjon til den Kommunistiske Verden møtte en kineser, som nå var blitt 82 år gammel. Han fartet omkring på en gammel sykkel. Han fikk en ny Bibel. Dette var han overlykkelig for, enda han måtte sykle over 300 kilometer for å hente den.

Han spurte denne misjonen om han kunne få en ny sykkel fordi den gamle sykkel var helt utslitt. I løpet av de siste to årene hadde han syklet mange tusen kilometer for å bringe Guds Ord til lengtende mennesker.

I sin beretning om opplevelsene i Gulag forteller Solsjenitsyn at han engang ble plutselig klar over at han hadde gitt opp håpet om engang å bli fri. På den tid gikk han på sulterasjon, og likevel måtte han da gå i tolv timer hardt arbeid hver dag. I tillegg hadde han en ondartet svulst, og legene hadde sagt at han var døden nær.

En dag mens han stod og måtte sand i stekende hete, stanset han ganske enkelt å arbeide, selv om han visste at fangevokterne ville slå ham, kanskje slå ham i hjel. Han klarte helt enkelt ikke å fortsette.

Plutselig ble han klar over at noen stod ved siden av ham. Da han snudde seg, fikk han se en gammel mann som tegnet et kors i sanden med stokken sin. Da forstod Solsjenitsyn at vi ikke skal frykte døden. Han som var korsfestet, var også oppstått fra de døde.

De sovjetiske kristne Petker, Friesen og Peters ble drept i en bilulykke da de transporterte Bibler som var blitt trykt på et hemmelig sted. Som i mange andre tilfeller var ulykken sannsynligvis arrangert av kommunistene. Da søster Petker gråt over sin drepte mann, spurte det vesle 3-år gamle barnet hennes:

- Mamma, hvor er pappa?

Hun svarte:

- Han er hos Jesus.

Som inspirert av en engel svarte barnet:

- Ja, men hvis han er hos Jesus, hvorfor gråter du da?

De som har lidt så meget, er omgitt av engler og av en sky av vitner. De preker slik som ingen andre kan. Det er jo også selvkjent at en person som med glede har båret et tungt kors, kan uttale seg på en helt annen måte enn en som bare har sin kunnskap fra bøker.

Det blir fortalt at den fengslede rumenske ortodokse presten Calciu har det forferdelig vondt og vanskelig. Han veier bare halvparten av hva han veide før, og han er nesten døv og blind. Han har vært i fengsel i 16 år fra før. En skjønner grunnen når en leser hans prekener som førte til at han ble arrestert på nytt.

Tross alt han har lidt skriver han:

- Hvis det ikke hadde vært for oppstandelsen, ville mennesket ha vært den mest ulykkelige skapning på denne jord.

Planter og dyr vet ikke at de skal dø, mens derimot vi mennesker blir for-

fulgt av denne tanke. Jeg skal dø, kanskje allerede i dag, selv om jeg er ung.

Ateister nekter å tro på oppstandelsen. Men uten den, hva var da meningen med det korte spenn av tid mellom fødsel og død? Ateistene er selv redde for å bli borte og glemt når de er døde. Derfor blir det bygget mausoleer til deres ledere, en tragisk erstatning for sjelens medfødte higen etter evigheten.

Jesus har tilbudt oss en død uten frykt, en harmoni mellom død og lykke, fordi Han har sørget for garantien for at døden ikke er slutten, men derimot begynnelsen til det evige liv. Så langt Calciu.

Calciu frykter ikke døden. Han ser en engel midt i stormen.

Abbeden i et hemmelig katolsk kloster i Ukraina skrev følgende til kardinal Slipyi, som selv hadde vært i sovjetiske fengsler i 17 år:

- Dag og natt er vi i tilbedelse innfor nattverdens mysterium. Noen få unge piker har avlagt et evig klosterløfte. På sykehus er hemmelige nonner herlige vitner for de andre sykesøstrene. På den måten er det mange søkere som finner veien til Kristus.

Den russisk-ortodokse kristne fangen Poresh forteller om hvordan han i retten, fra sin plass på tiltalebenken kunne se korset på et kirketårn, og hvordan han var som badet i dette underlige lyset da han fikk sin dom. Han skrev fra fengselet:

- Det er så mange som spør hvordan

de skal få Den Hellige Ånd. Gi deg selv i Hans tjeneste. Gi ditt blod, og motta Den Hellige Ånd!

* * *

Hva gjør Gud i dag? Han lider. Vår Skaper, vår himmelske Far lider.

Du spør kanskje hva som skjer med Kristus i dag? Jo, Han blir fremdeles pint. Det som de kristne må lide, blir også Hans smerte. For de er Hans legeme.

Gud har gitt meg det oppdrag å være en røst for dem som er martyrer for sin tro på Kristus.

* * *

Du spør kanskje: Hvem er Richard Wurmbbrand?

Siden ingen kan snakke objektivt og upartisk om seg selv, har jeg valgt å la andre uttale seg om meg først, både for og imot. Og deretter kan du, min leser, dømme selv.

Det er gått 15 år siden jeg grunnla misjonen "Jesus til den kommunistiske verden", etterat jeg hadde tilbrakt 14 år i kommunistiske fengsler.

Dette 15-årsjubileet er vel av betydning for meg - men hva betyr det for andre? Er det nødvendig med noen bok i denne anledning? Hva har hendt i denne perioden som kunne være av interesse for dere?

La oss se hva venner og også fiender

sier om meg:

Ingen nålevende person har betydd så mye for å åpne Vestens øyne for det som skjer i kommunistiske leire - ingen som den omstridte Wurmbrand. Før Wurmbrand kom, talte vi for døde ører.

Michael Bordeaux, rektor ved Institute for Study of Religion and Communism, London

Wurmbrand irriterer, men han åpner våre øyne... Wurmbrand har fått verden til å lytte, og han har ofret seg for dette. Han har også oppnådd meget...Wurmbrand har formidlet martyrenes rop.

Presten Ingemar Martinson, generalsekretær i den Slaviske Misjon, Sverige

Wurmbrand er jernteppelandenes Paulus. Han er den mest betydningsfulle røst for den underjordiske kirke, mer enn en levende martyr.

Underground Evangelism

Siden Bergprekenen ble holdt er det ingen som har talt med en slik kjærlighet som Richard Wurmbrand.

Haratta, Finland

Wurmbrand har gitt den universelle kirke en ny dimensjon, han har minnet den om martyrene.

Church Times, London

Wurmbrand tenner som en kruttønne på enkeltes kjølige tilfredshet.

USA Congressional Record

Vi ble rammet av en orkan som het Wurmbrand.

Tablet, New Zealand

Vi har undersøkt, og vi kan si det er nesten sikkert at det aldri har vært noen pastor Wurmbrand i Romania.

En finsk kommunistavis

Wurmbrands påstander er diktert av sterke følelser, de er uten kompromiss og ofte naive.... Han avgjørelser i kirkepolitiske spørsmål viser en skremmende sneverhet.... Faren ved Wurmbrands groteske forvrengninger ligger i det faktum at han oppfordrer kristne grupper i Øst-Europa til å satse livet ved sin motstand....

Gerhard Simon i **The Churches in Russia**

I de nåværende kommunistregimene ligger det skjult sterke krefter for en humanisering av samfunnet.... Wurmbrand er i ferd med å bli virkelig farlig.

Van de Heuwel, dav. direktør i
Kirkenes Verdensråd

Pastor Richard Wurmbrand driver en bordell og ni nattklubber i USA.

Fra den sovjetiske filmen **Emissærene**, som har som hovedtema smuglingen av religiøs litteratur inn i Sovjet, drevet av organisasjonen "Jesus til

den Kommunistiske Verden".

Wurmbrand er djevelens talerør.
Arbeiterzeitung, Sveits

Wurmbrand er en ny Døperen Johannes:
En røst som roper i ørkenen....
Christianity Today, USA

Wurmbrand er en marxistisk teolog.
The Pilgrim, USA

Wurmbrand er en lidenskapelig anti-kommunist. Hans bøker er fulle av util-slørt hat.

Flere Sovjet-aviser

Wurmbrand forkaster fullstendig intellektuell objektivitet.

Reformatorsch Tagblatt, Holland

Wurmbrand er en rød pastor.
Vaderland, Sør-Afrika

Wurmbrand misbruker prekestolen til å spre sine politiske synspunkter.

Den svenske lutherske biskop Ström
i Dalademokraten

Wurmbrand er en av anti-kommunismens mest aktive røster.

Politicheskoe Samoabraznovanie, Moskva

Bortsett fra Bibelen er det ikke noe som til de grader har rystet meg slik som Wurmbrands bok Torturert for Kristus*. Det er århundrets budskap. Ja, det er

---

* Brynes Forlag

mer enn det: Det er den mektigste beretninger om martyrene siden kristenforfølgelsene under keiser Nero.

Dr. Kurt Koch, kjent tysk evangelisk pastor og forfatter

Wurmbrand har en gjennomgripende forståelse av Guds kjærlighet og menneskets natur. Det finnes ikke en antydning av lyst til strid i noen av hans bøker. Det er kanskje lidelsene under de lange fengselsoppholdene som renser et menneskehjerte for dette.

Alliance Witness, USA

Wurmbrand ble grusomt behandlet av kommunistene. Derfor har hans sinn blitt forvirret. Han er heller ikke evangelisk, derfor er han ikke pålitelig. Han er snarere en mystiker.

Et hollandsk kristent tidsskrift

Wurmbrand er ubehersket.

Catholic Herald, London

Wurmbrand taler med mildhet, uten krampaktige sammenligninger og dramatiske overdrivelser.... Hans kristendomsforkynnelse er tuftet på solid grunn.... Sterke virkemidler er ikke forenlig med hans natur. Richard Wurmbrand er overraskende sterkt preget av nasareeren som han representerer. Om hans helse er svak, så virker han desto sterkere ved sin ukuelige åndelige kraft. Når han går ned av tallerstolen og er helt utmattet, da er hans tilhørere snarere forlegne enn opphisset.

Berner Tagblatt, Sveits

Wurmbrand er en skitten jøde.

Christian Vanguard, USA

Wurmbrand har vært nazisympatisør.

Verdens Gang, Norge

Wurmbrand er en fascinerende og lidenskapelig personlighet (enkelte ganger nesten i sterkeste laget). Han står urokkelig fast i kampen mot skepsisen i Vestens kristendom, som med få unntak ikke kan få seg til å tro at kommunismen skulle bety noen trussel for oss.

La Suisse, Sveits

Wurmbrands bok *If that were Christ would you give Him your blanket* (Hvis det var Kristus, ville du da gi Ham ditt ullteppe)* overbeviser en om at en skal gi sitt ullteppe ikke bare til en forfulgt bror, men også til forfølgeren. Så full av kjærlighet er boken.

Nuova Republica, Italia

Anklagene om tortur og barbarisme i kommunistleirene som Wurmbrand forteller om er ennå mer gripende enn det Solsjenitsyn beretter.

Il Citadino, Italia

Wurmbrands angrep på kommunistenes behandling av kristne fanger ble av mange sett på som sensasjonsstoff inntil Solsjenitsyns *Gulag-Arkipelet* bekreftet hans beskrivelse av grusomhetene.

Daily News, California

---

* Ser du Kristus i din neste? Bryne Forlag 1975

Takk Gud for menn som Solsjenitsyn og Wurmbrand. Begge har skrevet bøker om sine fengselsopphold i kommunistiske land. Disse bøkene er gitt oss av én årsak: De er guddommelige advarsler.

Tacoma News Tribune, USA

Noen kirkeledere i Vesten angriper pastor Richard Wurmbrand, den ledende forkjemper for den underjordiske kirke. De anklager ham for å lyve og overdrive når det gjelder grusomhetene i de kommunistiske fengslene. Jeg har personlig møtt kristne som har sittet i fengsel sammen med Wurmbrand, og de har sagt: 'Det er ikke nok med at alt det Wurmbrand sier er sant, men det er ofte langt verre ting som foregår. Ingen kan beskrive de grusomheter som foregår der.'

Anutza Moise, forfatter av boken

Løsepenger for Wurmbrand, i Morgenbladet, Norge

Richard Wurmbrand har fremdeles merker på sin kropp etter kommunistenes tortur. Han er en internasjonalt anerkjent forfatter, taler og evangelist.

Boston Herald, USA

Publisiteten omkring Solsjenitsyn har også brakt frem i lyset sannheten i Wurmbrands beretninger. Skulle vi så ikke støtte Wurmbrand og hans Kristus-inspirerte innsats i den kommunistiske verden?

Reformatio, Sveits

Både Solsjenitsyn og Wurmbrand er kjemper i moderne kirkehistorie.

Dagen, Norge

Pastor Wurmbrand gjør galt når han viser ufortjent mildhet mot fiender av menneskeslekten. Den kjærlighet han dessverre viser, overgår til og med Guds kjærlighet. I stedet for å gjøre felles sak med Lucifer, jaget han ham ut av himmelen med et ildsverd. Han var ikke mildere mot Adam og Eva da de hadde syndet. Han fordrev dem fra Paradiset. Og da Jesus så kjøpmennene i Tempelet, grep han etter pisen.

Vatra, rumensk emigranttidsskrift

President Carter angriper Russland for å krenke menneskerettighetene, men han nevner ikke at det samme foregår i Kina. Hvorfor ikke? Svaret er enkelt: Kina har ingen Richard Wurmbrand til å tale de undertryktes sak.

Life of Faith, Storbritannia

Akkurat som den omvendte jøden Paulus reiser Wurmbrand fra det ene kontinent til det andre og forkynner sitt budskap: Hjelp de kristne i katakombene. For oss er pastor Wurmbrands gjerning en bekreftelse ikke bare på kristendommen, men også den rumenske nasjons grunnholdning. Cuvantul Romanesc, rumensk emigrantavis

Gjennom sin fullstendige selvoppofrelse har Wurmbrand åpnet Vestens øyne. Dette har gitt som resultat at utallige mengder er blitt engasjert i skjebnen til våre forfulgte brødre av alle trosbekjennelser.

Neue Bildpost, Vest-Tyskland

Pastor R. Wurmbrand kunne bli misunt av den mest aggressive profesjonelle fotballspiller. Stemmen hans er rå og vill. Han kommer til å få en tragisk ende. Han var i fengsel fordi han illegalt hadde trykt og spredt religiøs propaganda som oppildnet troende til å sette seg opp mot myndighetene. Han er en besatt pastor.

Nauka i Religia, sentralt ateistisk tidsskrift, Moskva

Siden jeg kom til Vesten for 16 år siden er det oppstått myter som beskriver meg vekselvis som moderne helgen og skurk. Noen av dem som talte stygt om meg i begynnelsen, er senere blitt mine venner. Og noen av dem som snakket fordelaktig om meg, har senere forandret mening. Hva var det som utløste denne striden om min person? Jeg tror at det skyldes det faktum at Gud brukte meg til å stifte det verdensomfattende fellesskap av kristen misjonsvirksomhet i den kommunistiske verden.

Hva slags misjon er dette?

Mens jeg sitter og skriver denne boken ser jeg ofte for meg det som skjedde den dagen i 1959 da jeg ble arrestert og min hustru, Sabina, løp etter bilen til det hemmelige politiet. Og jeg har også det inntrykk at kristne fra kommunistiske land løper etter meg og roper: "Fortell om oss og tal for oss!"

Deres rop fikk meg til å grunnlegge misjonen "Jesus til den kommunistiske verden", og det er også deres rop som har

ivret meg til å skrive om det som skjer.

Jeg tror ikke på historier. Ordet 'historie' forekommer ikke i denne betydning i Bibelen. Sannheten er som en sammenhengende beretning. Det er som en film. Vi ser tusenvis av ting som hender, og hver handling synes å være resultatet av tidligere handlinger. Så lenge filmen ikke blir avspilt, er alle scenene fremdeles like virkelige. Men det er bare når filmen blir kjørt at en får gangen i det som skjer. På samme måte har både det vi gjør og ikke gjør, både gleder over fremgang og sorg over tilbakeslag, alt sammen er med på filmen som viser oss Guds mektige plan. Vi mennesker oppdager hva som er forutbestemt av Gud bare i små porsjoner, fra dag til dag.

Som en kristen som ønsker å være ærlig, vil jeg også få tilføye en ting til når det gjelder historie: En kan ikke skrive historie uten at det skjer ut fra et spesielt synspunkt. Selv de bibelske beretningene er underlagt dette prinsipp. Bibelens beretninger er ikke bare uttrykk for kjennsgjerningene, men de er også bærere av en ideologisk overbevisning. Det finnes ikke noe som kan kalles objektiv sannhet i historiske saker.

La oss ta et eksempel. Forfatteren av Krønikebøkene var sannsynligvis en levitt, for i hans bøker er levittene nevnt hundre ganger så ofte som i Kongebøkene og dobbelt så mange ganger som i Samuelsbøkene, selv om de alle sammen forteller om de samme begivenheter. På samme måte

kan vi lett gjette oss til hvilken stamme forfatteren tilhørte gjennom ekteskap, fordi Juda stamme er nevnt i 102 vers i Krønikebøkene, Levi stamme i 81 vers, og de resterende ti stammer er nevnt bare 186 ganger til sammen.

Ingen kan eller bør gjøre forsøk på å skrive objektiv historie. Det er 17 avsnitt i Bibelen som forteller om Jakobs tolv sønner - men alle avsnittene nevner navnene i sin spesielle rekkefølge, alt etter forfatterens ønske. En som ikke har noe spesielt ønske, burde helst ikke skrive noe. Selv Jesus hadde en spesielt utvalgt disippel, og Gud har en spesielt utvalgt nasjon. Disse spesielle ønskene i Bibelens beretninger viser oss at de er inspirert av Gud.

Jeg skriver denne boken ikke som en intellektuell historie, men som en kjærlighetssang om den underjordiske menighet, og på samme måte som i Bibelens beretninger, er det mange andre elementer i min sang i tillegg til de rent historiske fakta.

BEGYNNELSEN

Det finnes ingen "0" i Bibelen

Det hele begynte i en fengselscelle i det kommunistiske Romania i 1948.

Jeg var plassert i enecelle, tretti fot under bakken. Jeg hadde mistet min menighet, min familie, min frihet, min helse. Til og med mitt navn. De som hadde tatt meg til fange hadde forbudt meg noensinne å si navnet mitt mer, slik at fangevokterne ikke skulle kunne avsløre hvor jeg var. Kommunistene hadde gjort alt for å redusere meg til ingenting, et 0, men de klarte det ikke.

Evangeliene forteller om hvordan den Herre Jesus fikk syv brød til å bli nok mat til tusenvis av mennesker.

Tenk om disiplene ikke hadde hatt syv brød, men bare tre eller ett. Hva ville ha skjedd da? Folkemengden ville ha fått nok mat likevel. Ved en annen anledning hadde jo Jesus bare fem brød i stedet for syv. Ikke desto mindre ble det mat til ennå flere, og det ble ennå flere kurver med mat til overs (Mark.8:19-21). Du kan tjene Gud med meget lite. Hans velsignelser er ikke avhengig av mengden

eller størrelsen av din gave, men av den ånd du gir Ham den i.

Tenk deg nå at jeg ikke har noe brød - 0 brød - å bringe. Hva da? Det er umulig. De språkene som Bibelen ble skrevet på, hebraisk, arameisk og gresk, har hverken ordet "0" eller det matematiske symbolet "0". Bibelen kjenner ikke noen som ikke har noe å bringe til Jesus. Du kan bringe din egen person til Jesus, nettopp den som sier: 'Jeg har ingenting'. Men du har i virkeligheten noe meget verdifullt, nemlig deg selv og din totale fattigdom.

Hvem er de underjordiske kristne?

En mann som teknisk sett var et 0 i en fengselscelle tenkte på å hjelpe den forfulgte kirke: Slik ble tanken på vår misjon unnfanget. Jeg var i fengsel sammen med mange rumenske underjordiske kristne. Jeg møtte sovjetiske underjordiske kristne da deres hær okkuperte mitt hjemland. Senere møtte jeg andre fra mange forskjellige kommunistland. Hva slags mennesker er det? Noen få episoder fra deres liv vil hjelpe deg til å forstå dem bedre enn teoretiske forklaringer.

En troende som hadde sonet en dom på grunn av sin tro, ble frigitt fra et litauisk fengsel, og skrev: 'Min ytre skikkelse er ikke noe tiltrekkende. I slavearbeidsleiren arbeidet jeg under jorden

og jeg var utsatt for en ulykke som knek-
ket ryggen min. Engang senere var jeg på
besøk hos en kristen familie. Et av barna
stirret på meg og spurte: "Onkel, hva er
det du har på ryggen din?" "Det er en
pukkel," svarte jeg. "Nei," svarte barnet,
"Gud er kjærlighet, og han gir ikke noen
en kul på ryggen. Du har ikke en pukkel,
men en eske mellom skuldrene. I denne es-
ken er det englevinger. En dag vil esken
åpne seg, og du vil fly til himlen med
disse vingene dine." Jeg begynte å gråte
av glede. Jeg gråter også nå, her jeg
sitter og skriver om dette."

Slike barn og tidligere fanger er ty-
piske eksempler på underjordiske kristne
i kommunistiske land.

Vi fikk en dag et brev fra Romania.
Der ble det fortalt oss at en kommunist,
en tidligere leder for det hemmelige po-
litiet og som nå var direktør for en stor
statsbedrift, hadde hørt en av våre radio-
sendinger, og nå hadde han lyst til å for-
andre sitt liv og gi sitt hjerte til Her-
ren. Neste søndag gikk han til baptistkir-
ken, ba offentlig og ba om tilgivelse for
sin ondskap. Hele menigheten, som kjente
godt til hans fortid, gråt sammen med ham.
Han ble øyeblikkelig utstøtt av kommunist-
partiet og avskjediget fra sin stilling.
Selv om han nå tjener til livets opphold
som en alminnelig arbeidsmann, har han i
sitt hjerte den glede som overgår all
forstand fordi han tilhører Herren.

Det er mange medlemmer av martyrkir-

ken som har måttet forlate gode stillinger for å kunne tjene Kristus.

Nauka i Religia, et sovjetisk ateistisk tidsskrift, beskrev Russlands heltemodige kristne barn. Reporteren fortalte:

'Etter en religiøs gudstjeneste i Kislovodsk snakket jeg med en pike på 11 år. Hun er oppriktig overbevist om at når hun ber, ser Herren på henne og smiler. Hun sier: "Gud eksisterer. Jeg ser ham selv. Jeg tror ikke på dem som sier at han ikke eksisterer." En annen liten pike kysset at bilde som fremstilte den korsfestede Jesus. Så fikk hun dokken til å kysse bildet også. Da jeg spurte henne hvorfor, svarte hun: "Jeg så at Jesus så på dokken."'

Jeg er også sikker på at Gud er meget interessert i dokkene som de små pikene leker med. Jeg er også overbevist om at barna og de voksne som fører en så hard kamp mot ateismen må bli hjulpet.

Zaria Vostoka skildrer rettssaken mot en gruppe troende i Sukum i Sovjet. Deres forbrytelse bestod i at de hadde samlet 20 barn ute i en skog for å lære dem opp i den kristne tro. Ateisten Topuria ble overrasket over å finne at hans egen sønn var blant disse unge troende. Barnet ble ført som vitne i retten, og ble sterkt oppfordret av faren til å vitne mot de tiltalte. Men gutten, Nodar, svarte: 'Du er min midlertidige, jordiske far. Min himmelske, evige Far er vår

Gud.' De som stod tiltalt ble dømt til to til fire års fengselsstraff, og de ble for alltid fratatt foreldreretten til sine barn.

Solsjenitsyn, den russiske Nobelprisvinneren som ble utvist fra sitt hjemland, forteller i tredje bind av Gulagarkipelet om en evangelist. Denne mannen hadde aldri utgitt noen prekensamling, var aldri på TV, hadde ingen store møtekampanjer. Ikke engang navnet hans var sikkert. Solsjenitsyn sier bare at 'det var muligens en Alexander Sisoiev.'

Akkurat som vår trosbekjennelse ikke nevner et ord om Jesu prekener, men bare at han ble 'pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet', slik forteller historien oss om mannen som 'kanskje het Sisoiev', at han var evangelist og at han ble skutt i Kengir konsentrasjonsleir etter å ha tilbrakt mange år i fengsel i stille samfunn med Herren.

På den tid var det en dagligdags sak at uskyldige ble skutt. Men denne mannen, 'som kanskje het Sisoiev', hadde vært noe for seg selv. De som så ham, 'kunne merke at han hadde vært sammen med Jesus', selv om han var enkel og ulærd akkurat som Peter og Johannes (Apg.4:13). De andre fangene i leiren hadde resignert overfor slag og skyting av andre fanger. Men da denne hellige mannen, som de ikke engang kjente navnet på, ble skutt, gjorde hele leiren opprør. Det var 2500 fanger der, blant dem mordere, ransmenn, tyver

og 500 politiske fanger. Nå nektet de å arbeide, og de gikk til angrep på fangevokterne. Deres hovedkrav var at den personen skulle straffes som var ansvarlig for at evangelisten var blitt skutt.

Til slutt klarte kommunistene å knuse opprøret etterat de hadde drept omlag 700 politiske fanger og kriminelle. De døde etterat de hadde vist sin kjærlighet og solidaritet overfor en mann som de ikke visste noe annet om enn at han levde i fred og var hengitt til Gud og at han eide et indre tempel selv i en alminnelig fengselscelle.

I stedet for å holde konferanser om moderne evangeliseringsmetoder ville det kanskje være av større betydning å være som en 'som kanskje het Sisoiev'.

Castro var til stede da en kristen skulle henrettes ved skyting. Da mannen ble bakbundet, beordret Castro ham: 'Knel og be for ditt liv!' Den kristne svarte: 'Jeg kneler ikke for noe menneske.' En av skarpskytterne skjøt en kule først gjennom det ene kneet hans, deretter gjennom det andre. Så utbrøt Castro: 'Der ser du! Vi fikk deg til å knele!' Så ble mannen langsomt drept ved at skudd etter skudd ble rettet mot ikke-vitale kroppsdeler, slik at smertene bare ble forlenget.

Det er djevelen selv som arbeider gjennom disse antikristne diktatorene. Vi hører igjen de ordene han sa til vår Herre: 'Alt dette vil jeg gi deg, dersom du vil falle ned og tilbe meg' (Matt.4:9).

'Gud er død og religionen er en løgn'. Dette er et utsagn som daglig blir spredt i Albania, som offisielt har erklært seg å være 'Verdens første ateistiske stat'. Av Albanias 200 prester er det bare 14 som fremdeles er i live, og 12 av disse er i konsentrasjonsleirer. To tusen moskeer og kirker er blitt ødelagt. Katedralen i Tirana er blitt sportshall, moskeer ble omgjort til offentlige toaletter. Hva var så resultatet av denne ateistiske terror? En gruppe med 116 unge par samlet seg i Fier for å ha en storstilt kirkelig bryllupsseremoni. Den albanske kommunistpressen forteller at kristne tatoverer et kors og muhammedanere en halvmåne på hånden for å gjøre det klart helt fra første håndtrykk at de tror på Gud.

B. hadde vært kommunistisk statsadvokat i Romania. Han ble lei av partiet og ble fengslet av sine egne kamerater. Han ble plassert i celle sammen med pastor Richard Wurmbrand. Dentidligere advokaten fortalte at han var blitt overført fra et fengsel hvor sulten herjet til en gruve hvor fangene fikk mere mat fordi de måtte gjøre hardt slavearbeid. Ved fengselsporten ble han møtt av en fremmed som øyeblikkelig tilbød ham litt av maten sin og satte seg ned ved siden av ham mens han spiste. Den tidligere statsadvokaten spurte den fremmede hvor lang straff han var blitt dømt til. Svaret var 20 år.

- Hvorfor?

- Fordi jeg gav mat til en pastor som var ettersøkt av politiet.

- Hvem gav deg en slik straff for en barmhjertig handling?

- Det var du som var statsadvokat i rettssaken min. Du kjente ikke igjen meg, men jeg gjenkjente deg. Jeg er en kristen. Kristus lærte oss at vi skulle gjen-gjelde ondt med godt. Jeg ønsket å lære deg at det er riktig å gi mat til en som er sulten.

Dr. Munteanus far, en ortodoks prest, var blitt drept fordi han var geistlig. Snart havnet doktoren i fengsel sammen med sin fars mordere. Da morderne ble syke, gav han dem ikke bare medisinsk hjelp, men også av sin egen mat.

Den kristne Tsotsea var blitt urett-ferdig dømt til 20 års fengselsstraff. Etter en tid ble dommeren som hadde dømt ham, selv kastet i fengsel, og en dag ble han dødssyk. Sykdommen var slik at både avføring og urin stadig måtte vaskes bort, og dette var under fengselsforhold, uten rennende vann, uten kluter eller lakener. Men Tsotsea elsket sin fiende, og pleiet ham som en bror inntil dommeren døde, forsont med Gud og tilgitt.

Et syn i en ensom fengselscelle

La meg fortsette min beretning:

Da jeg var i fengselet, hadde jeg ennå ikke hørt om de antikke Qumran-rullene som var skrevet av en sekt som delte verden i to leirer: Lysets sønner og mørkets sønner, uten noen mellomting. Etter mine studier av Bibelen hadde jeg lært å tenke i de samme baner.

Etterat jeg kom til den vestlige verden er jeg ofte blitt anklaget for å male alt i enten sort eller hvitt. Kristne er hvite, ateister er sorte; kommunist-blokken er ond, den frie verden god. Jeg godtar denne anklagen. Jesus gjorde aldri bruk av ordet 'grå'. Dette ordet forekommer ikke en eneste gang i Det Nye Testamentet.

Situasjonen var jo at mørkets sønner, kommunistene, hadde overtatt vårt land gjennom terror og forræderi. Tusener av lysets sønner og døtre satt i fengsel. Jeg var en av dem som satt i enecelle. Det var ingen ting som forstyrret meg i min celle. Vi hadde hverken Bibelen eller noen annen bok, ikke engang et lite papirark til å distrahere oss. I årevis skulle vi ikke annet enn stirre inn i skitne cellevegger.

Hele min fortid som forkynner syntes jeg nå forekom meg overfladisk. Jeg følte det som om Guds Ord best kunne tales med lukkede lepper. Jesus hadde vært nesten stum og spørsmål som gjaldt Gud helt til han ble tretti år. Og selv da talte han ikke så mye. Hvorfor skulle han tale? Roper vel en blomst noe? Når det gjaldt Jesus, talte selve hans liv på

den mest overbevisende måte.

Jeg er jøde, akkurat som Jesus. I motsetning til grekerne, assyrerne og egypterne, har ikke det gamle Israel etterlatt seg malerier, skulpturer eller monumenter som vi kan beundre. Jødene kunne ikke forstå hvorfor menneskene trengte å skape kunstverk når det er så mange fjell og bekker, tulipaner og barn som vi kan beundre. De betraktet ikke livet på samme måte som vi med vår moderne vitenskap. Heller ikke hadde de noen sans for livet slik som kunstnere har det. De så gjennom virkeligheten på Gud og fant at han ikke kunne beskrives. Alt som er igjen etter de gamle jøder er litt poesi som uttrykker deres ærefrykt for Gud. Hvis ikke Gud hadde sagt at de skulle skrive det ned, hadde de sikkert ikke gjort det. Når du kommer inn i samfunn med Gud, finner du at den beste kommunikasjon er stillhet. 'Herren er i sitt hellige tempel; vær stille for ham, all jorden!' (Hab.2:20).

Derfor led jeg ikke av mangel på blekk og penn. Hvor skulle jeg ha funnet ord for å beskrive det som var i mitt hjerte? Stillhet som varer lenge nok får sin egen lyd. Jeg hørte Ordet som ikke kan skrives ned, fordi det er hverken substantiv eller verb eller adjektiv. Det hadde blitt kjød.

Jeg var kommet inn i en ny tilstand. Ved en ren viljeshandling kunne jeg fremkalle personer, duft, blomsterkranser, mat, drikke, sang, musikk, engler, menn,

kvinner. Alt jeg konsentrerte meg om syntes jeg plutselig stod klart foran meg. Det enkleste å oppleve var Jesu nærvær. Bakgrunnen for sanskrit-ordet *hrdayam*, som ordet 'hjerte' kommer fra, er *hrdy ayam*, som betyr 'Gud er i hjertet'. Det finnes ikke noe ord på sanskrit for 'hjerte' uten i sammenheng med 'Gud'. Et hjerte uten ham er ikke verdt å kalles hjerte.

Jeg tenkte svært meget. Jeg forsøkte å tenke meg hva jeg ville gjøre hvis jeg var paven, USA's president, en kjøpmann, en oppdagelsesreisende, en dikter, en tigger. Jeg drømte om hvordan jeg ville leve livet mitt hvis jeg var ung igjen.

Bibelen forteller om et mirakel som hendte i den jødiske konge Esekias' dager: Skyggen på soluret gikk ti streker tilbake. La oss tenke oss at dette hendte ved 8-tiden om kvelden. Da ville altså tiden gå tilbake til klokken 10 på formiddagen. Dermed ville kongen kunne forandre avgjørelsene han hadde tatt den dagen. Han kunne rette opp alle feil og få ugjort alle synder. Slik kunne jeg også gjøre, tenkte jeg, hvis jeg kunne bli barn igjen og starte livet på nytt.

Drømmer spiller en spesiell rolle i Guds plan.

Moses skrev om en farao som var konge tvers igjennom. Det var ikke nok at han handlet som en konge når han var våken. Nei, hans underbevissthet var så opptatt av tanken på sitt folks velferd at han pleide å drømme om det om natten.

Denne drømmeren møtte en dag en annen 'stordrømmer (1. Mos. 37:19), som stod på den motsatte side av den sosiale skala: han var en fange fra en fremmed nasjon, en uskyldig som urettmessig var beskyldt for forsøk på voldtekt. Hans navn var Josef. Disse to drømmerne slo seg sammen, og som resultat ble Egypt spart for hungersnød og kunne til og med gi mat til sultende mennesker fra nabolandene.

Jeg drømte også i min ensomhet, og jeg var svært glad for drømmene. Noen ganger var det mareritt. Andre ganger var drømmene som behagelig tidsfordriv.

Men så var det noen drømmer som fikk stor betydning.

Min aller kjæreste drøm var å få være en ideell brud for Kristus og å tilbe ham heller enn å tjene ham.

Jeg hadde tid til å gruble over mange emner. Årene i ensomhet var lange.

En av mine hyppige drømmer var at jeg en dag skulle være fri i Vesten, og at jeg da skulle kunne beskrive mørkets sønners herrevelde for verden, og at jeg skulle få organisere praktisk hjelpearbeid for deres ofre.

Denne drømmen vokste hos meg som en slags forhåndskunnskap. I 1. Kongebok, hvor vi blir fortalt om byggingen av Tempelet i Jerusalem under Kong Salomo, blir det hebraiske ordet **behibanotoh** brukt. Dette er en helt spesiell form av verbet som betyr 'å konstruere'. Direkte oversatt betyr det at bygningen bygget seg selv. Slik ble Tempelet ikke bygget av

mennesker, men det reiste seg på sin egen befaling. Menneskene bare gav det en konkret fasong.

Vi husker tjeneren som var blitt betrodde et pund, og da hans herre kom tilbake, sa han til ham: 'Det pundet du gav meg, har kastet av seg ti pund' (Luk. 19:16). Han sa ikke: 'Ved min dyktighet har jeg tjent ti pund til.' Ofte skjer slikt av seg selv.

På samme måte så jeg ikke meg selv eller andre som skapte en organisasjon i mine drømmer. Det var heller slik at jeg så på forhånd en organisasjon som vokste frem av seg selv. Jeg kunne se mine fremtidige aktiviteter. Jeg trengte ikke å avgjøre dette eller hint. Men dette betyr ikke at jeg ikke var nødt til å tenke igjennom de forskjellige ting.

Tanker i fengselet om hemmelig misjonsarbeid

Jeg tilbrakte selvsagt ikke hele tiden med å drømme. Jeg tenkte også, i den virkelige betydning av ordet.

Det var én ting jeg visste sikkert at jeg ikke ville gjøre: Jeg ville ikke agitere mot kommunistene. Jeg elsket dem.

Filon av Alexandria omtaler Pilatus som skyldig i korrupsjon, krenkelser, plyndring, intriger, arroganse, gjentatte mord av uskyldige ofre og konstante grusomheter. Den gamle historikeren Josephus Flavius gir den samme beskrivelse av ham.

Talmud har meget negative ord om overprestene på Jesu tid. Men evangeliene bruker ingen slike skjellsord. Dette kommer av at evangelistene hatet ikke. De sa bare det som var nødvendig for å stimulere tro og handling, og ikke det som ville gjøre deres motstandere avskyelige i andres øyne.

Kjærlighet er den eneste mulige holdning hos en kristen. Treet nekter ikke tømmerhoggeren sin beskyttende skygge, og månen nekter ikke å skinne på den fredløses hytte.

I stedet for å agitere mot kommunismen ville jeg smugle Guds Ord inn i kommunistlandene.

Jeg hadde ingen skrupler ved å bli smugler. Det står skrevet i 2.Mos.35:3:

"Ingen av dere må tenne opp ild i sitt hus på sabbatsdagen."

Men i 3.Mos.6:5 blir prestene videre pålagt å se til at ilden på alteret alltid måtte være brennende:

"Hver morgen skal presten legge ny ved på ilden."

Dette innbefatter også sabbaten. Og akkurat som disse to budene er unntagelser hver for seg, slik er bibelsmugling unntagelse fra hovedprinsippet om at en ikke skal forlede mennesker.

Systematisk tenkning gjennom lenger tid var ikke mulig i en tilstand av konstant hunger. Derfor var det bare i kortere perioder jeg klarte å tenke sammenhengende. Derimot forsøkte jeg bevisst å bevare sinnet friskt, for jeg visste at et

friskt sinn var helt vesentlig å bevare. Og det er først nå at jeg kan systematisere de tankene som dengang kom til meg.

Vil vi ikke være nødt til å narre? Vil vi ikke være nødt til å bryte loven? Hva er galt ved å bryte loven for å gi evig liv til dem som ødelegger de kristne bare fordi disse forfølgerne ikke kjenner sannheten? Kampen mot kommunismen er en kamp som blir utkjempet etter Herrens vilje. I en slik kamp er det ingen synd, fordi du handler som en Herrens budbærer.

Å bygge et alter og å frembære offer utenfor Tempelet i Jerusalem var en handling som stred mot Guds lov. Og likevel gjorde profeten Elia det (1.Kong.18:32). Spesielle tiltak er tillatt under spesielle forhold. Slik må det også være i vårt tilfelle.

Jeg visste at kommunistene ville forsøke å hindre oss i vår aktivitet. De hadde allerede infiltrert kirken i Romania og i andre kommunistland. Hvis vi skulle danne en slik organisasjon i utlandet, ville de helt sikkert forsøke å infiltrere den også.

Jeg husket Dreyfus-saken, den jødiske offiseren i den franske hær som ble dømt for høyforræderi bare fordi han var jøde. Etterat han hadde vært ti år på Djevleøya ble det i papirkurven i den tyske ambassade funnet en liten del av et brev skrevet av den tyske militæratasjé. Dette brevet ble overlatt til den franske kontraspionasjeavdelingen. Denne vesle brevlappen beviste at det ikke var

Dreyfus, men en major Eszterhazy som hadde hatt forræderiske forbindelser. Dreyfus fikk oppreisning. I hans tilfelle var det de franske domstoler som var ført på villspor. Kommunistene ville forsøke å skape forvirring i våre rekker også.

Den organisasjonen som jeg drømte om måtte altså være svært forsiktig også i Vesten. Jeg visste ikke på den tid at det fantes makuleringsmaskiner. Nå har vi en på kontoret vårt i Christian Mission to the Communist World. Ikke en papirlapp blir kastet i papirkurven. Og vi har absolutt ikke noe arkiv der. Det har vi på mikrofilm i et privathjem. I en nødsituasjon kan alt bli brent i løpet av et øyeblikk. Jeg hadde dengang ingen anelse om at noen løsninger kunne være så enkle, men jeg visste at vi var nødt til å ta våre forsiktighetsregler.

Den stillheten jeg lærte å leve med i min enecelle skulle komme til å være en nyttig lærdom. Jeg begynte å interessere meg for evangeliens taushet, i de beretninger som var utelatt, så vel som de som var tatt med. Bibelen forteller oss om omvendelsen av en svært usympatisk person, forfølgeren Saulus fra Tarsus. Sett fra mitt synspunkt ville det ha vært langt mer interessant å få vite hvordan Jakob, Herrens bror, som var imot ham så lenge han levde, senere ble omvendt og overtok plassen etter en annen Jakob, bror av Sebedeus, i den indre sirkel av apostler. Jeg skulle også gjerne ha likt å få

høre beretningene om trosheltene som ble forfulgt av Saul. De bibelske forfatterne må ha hatt godt grunner til å forbli tause om disse emnene. Kanskje de da hadde vært nødt til å trekke inn personer som trengte å bli beskyttet. Derfor måtte også vi være forsiktige, og vite når vi skulle være tause.

Vi ville måtte lære av englene som har tausheten som språk, og som bryter tausheten bare ved lovsang. Det må være slik. Engler kan ikke si 'nei' til Gud. Dertil elsker de ham for høyt. De sier heller ikke 'ja', for det er allerede underforstått. I stedet for å si noe, gjør de ganske enkelt det som han ber dem om å gjøre.

Kristne må snakke, men de må også vite når de skal tie.

Nå forstår jeg at mange av mine drømmer i fengselet var bare fantasier. Jeg visste ikke hvordan det virkelig var. Jeg visste ikke at kirken omkring på jorden egentlig har så lite misjonsarbeid igang. Hvis alle evangeliske misjonærer skulle forlate sine misjonsmarker og arbeide bare i Kina, ville det være bare én misjonær for hver hundre tusen mennesker. Jeg visste ikke det da. Hvordan skulle jeg kunne gjette at 94% av verdens forkynnere preker for 9% av den befolkning i verden som er så heldig å ha engelsk som sitt språk, og bare 6% av forkynnerne vitner for de 91% som taler et annet språk enn engelsk?

Jeg tenkte på å få i gang en misjon

for den kommunistiske verden. Men vår virksomhet skulle vise seg å bli mer omfattende enn som så: Den ville også bestå i å oppmuntre kirken til å bli misjonsinteressert, eller sagt på en annen måte: å virkelig elske Jesus og hele menneskeheden.

To milliarder mennesker kjenner ikke det navn som er over alle andre navn. Hundrevis av millioner har aldri hørt om ham, eller enda verre: de har hørt et fordreid budskap som har fått mange av dem til å vende seg bort fra ham.

Den største gave noen kan gi til sin neste er å gi ham forståelsen av det evige liv og dets grenseløse muligheter. Hvis mennesker blir grepet av dette budskapet, vil de ikke lenger bare slepe seg trist av gårde og telle årene som skritt mot døden. I stedet for å telle år, vil de få år som teller.

Det var en stor oppgave som lå foran meg.

Solnedgangen er ikke over i det øyeblikk solen bryter horisonten. Wurmbrands dom på 25 års hardt straffarbeid betydde ikke slutten for Wurmbrand. Det sies at sommerfugllarver sørger når en av dem forsvinner, fordi de tror at den er død. En sommerfugl som flyr over sorgeseremonien de lager i stand, kan godt være den tidligere sommerfugllarven som de sørger over.

Å glemme martyrene er å glemme Kristus

Forholdet mellom Jesus og en troende sjel er enestående, og det kan ikke fullt ut forklares med ord, for det finnes ingen uttrykk å sammenligne det med. La meg forsøke å finne noen bilder. Ved en blodoverføring får et menneske et annet menneskes blod. Hvis nå blodmottageren blir såret kort etter blodoverføringen og begynner å blø, da er det ikke blodgiverens blod som renner ut, men mottagerens. Blodgiverens blod hører nå mottageren til. Etter en hjertetransplantasjon har hjertet skiftet eier. På samme måte er det i forholdet mellom Jesus og en troende: Det har funnet sted en overføring, en transplantasjon, et skifte av identitet.

Luther sier det på følgende måte:

'Faderen sier til Kristus: "Du blir Peter som forneker, Saulus som forfølger, Judas som forråder, Magdalena som synder." Så ser loven Jesus full av alle disse synder og dømmer ham til døden. Jesus er blitt den største morder, tyv, løgner, ekteskapsbryter som verden noensinne har sett. Ikke på den måten at han hadde begått noen av disse forbrytelsene, men han hadde tatt dem på seg.'

Han tar på seg min synd. I bytte gir han meg sin rettferdige identitet. I sin kommentar til Galaterbrevet uttrykker Luther det så dristig at han sier: 'Den kristne er Kristus.'

Her står han på bibelsk grunn. Kristenhets største lærere har sagt det

samme. Sankt Ignatius sier: 'Kristus er vårt uadskillelige liv.' Thomas Aquinas sier at Kristus og den kristne er 'som én mystisk person'. I den skotske katekisme står det: 'Kristus er egentlig en av sin egne.'

En prest hadde uten hell forsøkt å formidle troen til en stor fagforeningsleder i jernbaneforbundet. Så brøt det ut streik. De streikende strammet inn livremmen og stod på sine krav med sult og økende gjeld foran seg. Streiken fortsatte. Da gikk presten og besøkte fagforeningslederen og sa til ham:

- Jeg har et forslag som vil gjøre at du både vil vinne streiken og få hele folket på din side.

Lederen bad om å få høre hva forslaget gikk ut på. Presten forklarte:

- For i sannhet å vise hvor desperat situasjonen er for arbeiderne, og forat de skal vinne fullstendig sympati, skal du binde sønnen din til jernbanelinjen og la et lokomotiv kjøre over ham. Det vil sikre deg seieren.

Fagforeningslederen ble sint.

- Jeg ville heller se hele verden sulte i hjel enn å ofre min eneste sønn, sa han. Dermed fikk presten forklart ham om Guds visdom og kjærlighet som overgår menneskenes. Gud vant over mennesker av alle nasjoner, raser og sosiale posisjoner ved å ofre sin eneste sønn.

Gud kunne ha sendt en av de gamle hellige menn eller en engel for å dø for oss, men i stedet gav han det beste han

hadde i himmelen, Jesus Kristus. Når vi for alvor forstår omfanget av hans offer, må vårt hjerte bli knust av anger. Jesus døde for våre synder på langfredag, men døden kunne ikke holde på ham. Døden er et fenomen av lav kvalitet. Den kan ikke holde på det beste. Jesus stod opp fra døden. Det er dette vi feirer på påskedag: Kristus beseiret døden.

Gud gav det beste han hadde. Omkring meg i de andre fangecellene var det mange Guds hellige som også hadde gitt det beste de hadde, offer av det fineste mel slik som det var forordnet i 3.Mos.6:13. Noen overlevde, mange døde.

Jeg drømte at de ikke ville bli glemt. Å glemme dem er å glemme Herren, fordi de lidende kristne er ikke adskilt fra Kristus selv. Gjennom dem lider han igjen i lenker og forfølgelse og tortur i sitt mystiske legeme, menigheten.

Folk fra Vest som besøker Øst-Europa

På samme tid var det andre kristne i andre land som gjorde forberedelse til å virkeliggjøre den samme drømmen. De ble ikke medarbeidere, venner og bidragsyttere til undergrunnskirken bare som et resultat av den oppfordring jeg kom med da jeg ble satt fri. Bøker og prekener har ikke den magiske kraft vi tillegger dem når vi arbeider for å påvirke sjeler eller skape en folkeopinion. Akkurat som nyhetsmediene bare forsterker de allerede eksiste-

rende tendenser. Mange år med kommunistisk hjernevasking av ungarere og tsjekkoslovakere har ikke gitt det ønskede resultat. Folket reiste seg til opprør ved første anledning. Menneskelivet følger sin egen bane. Det blir ikke dirigert ved massepåvirkning, men kan til en viss grad bli påvirket av den. Jeg fikk mitt kall fordi sjeler i Vest-Europa, kalt til å være Guds barn siden før verden ble skapt, ble åndelig forberedt til dette nye arbeidet som de skulle hilse med glede.

I juni 1964 ble jeg satt fri på grunn av et generelt amnesti. Jeg hadde da sonet 14 år av min dom på 25. Jeg ble da fri innenfor det større fengselsområde som kalles kommunistverdenen.

Jeg kom i kontakt med to forskjellige kristne verdener. På den ene side var det delegasjoner med fremstående biskoper og protestantiske pastorer fra den vestlige verden. Noen av dem spurte spesielt etter meg og gav betydelig hjelp til min uthungrede familie. Men de var slett ikke interessert i å høre den fulle beretning om undertrykkelsen. De spurte meg aldri om den. Når de skulle holde en preken, veide de hvert eneste ord de sa så de ikke skulle irritere kommunistene som var deres verter. De større kristne samfunnsledere i Vest-Europa hadde en holdning overfor kommunistene som lignet på våre egne lederes holdning innen det offisielle rumenske kirkesamfunn, protestantisk eller ortodoks, som hadde inngått kom-

promiss med de røde.

Det var ikke egentlig noe galt i det. Gjennom hele vår kirkes historie har kristne ledere inntatt forskjellige holdninger i forfølgelsestider. Alle måtte selv finne sitt eget svar på spørsmålet: Siden ulvene er så tallrike og sterke, er det da ikke klokest å la dem sluke både fårene og hyrdene? Er det klokest å dø heroisk og samtidig ødelegge hele kirken? Ville det ikke være klokere å tute med ulvene, la dem tro at vi er en av dem, og gjøre det mulig å overleve for i det minste visse deler av kirkens liv? Det var så mange kristne ledere som valgte å late som om de var venner med fienden. Jeg kan garantere at den avdøde patriarken Justinian av Romania og de avdøde lutherste biskopene Müller og Argay ikke var forrædere. Deres hensikter var de aller beste. På samme måte var det med mange baptister, pinsevenner og andre offisielle pastorer.

Vest-europeiske kirkeledere som må ha med kommunistene å gjøre har det samme kall fra Gud. Han ser til deres hjerter, og hvis deres motiver er rene, vil de få sin rettmessige lønn likeså sikkert som de som valgte martyrenes vei.

Jeg tviler ikke på at noen av de forskjellige utenlandske kirkeledere hadde et meget klart syn for situasjonen, men det var også mange som lot seg narre. De ble vist et falskt Russland, et falskt Romania, et falskt kommunist-Kina. De så et kommunistland slik som det ser ut når

du reiser på turistvisum.

Men siden de var i en verden som for en tredjedels vedkommende var dominert av kommunister, hvorfor skulle de ikke kjenne til den kommunistiske doktrine slik den var utformet? Hvis de hadde lest **Voprosi Filosofii** (Filosofiske spørsmål), ville det ha blitt klart for dem at det ikke kan eksistere noen religionsfrihet i et kommunistland, selv om det skulle se ut til å være slik. Her er et eksempel tatt fra det nevnte sovjetiske tidsskrift:

'Sett fra et marxistisk-leninistisk synspunkt vil samvittighetsfrihet gjøre krav på en total fornektelse av religion. Det må bety religionens totale nederlag og utelukkelse fra det sosiale liv.'

På den tid kjente jeg ikke til at enkelte vestlige kirkeledere arbeidet for kommunismen med like stor servilitet som mange av våre offisielle rumenske biskoper, prester og pastorer. Det eneste jeg forstod var at de inngikk kompromiss med mørkets barn.

På den annen side er det ikke alle som er skapt for kompromiss. Enhver har sitt eget kall. Og jeg måtte ta parti med dem som gjorde direkte motstand mot kommunistene med fare for å miste alt. Jeg trodde ikke at de var noe bedre enn de som inngikk kompromiss, for vi er alle fremmede i denne verden. Men jeg måtte velge min holdning uten å dømme andre. Jeg hadde vært i kommunistfengsler, og jeg hadde sett den mørke siden ved marxismen som de som var utenfor ikke hadde

sett. Derfor kunne jeg ikke gå på akkord.

Utenlandske kirkeledere fikk lov til å tale. De hadde vært naive nok til ikke å ta med seg sine egne tolker. De talte med stor forsiktighet for ikke å fornærme, men selv deres forsiktige taler ble ikke oversatt for tilhørerne slik som de ble fremført. Tolkene, som var velvillig stilt til disposisjon av de kommunistinfiltrerte rumenske menighetene, oversatte hva de selv ønsket.

De kristne lederne som kom på besøk, fikk se bare solsidene av tilstanden. Ingen av dem besøkte et fengsel eller i det hele tatt ba om å få besøke et. Jeg undret meg over grunnen til det. Da jeg noen år senere var i Sør-Afrika, ba jeg om å få besøke de fengslede kommunistene. Og jeg fikk lov til det. I mange andre land har jeg oppsøkt fengsler for å se hvordan kriminelle blir behandlet. Kirkeledere som reiser til Øst-Europa besøker aldri fengslene for å se hvordan deres trosbrødre har det. De spør aldri om lov til det.

Jeg visste at de gjennom sitt kompromiss kanskje kunne oppnå enkelte små innrømmelser som hver for seg kunne være verdifulle for de undertrykte kristne. Jeg klarte ikke å gjøre på samme måte. De betalte altfor mye for disse innrømmelsene. Kirken mister sin troverdighet som en støttepillar for den evige sannhet.

Tiden gikk, og vi fikk en ny serie med besøk fra den vestlige verden. Men denne gangen lot ikke kommunistene dem få

lov til å preke. Da gikk det hemmelig beskjed rundt i Bukarest at en engelsk og en amerikansk pastor skulle medvirke ved gudstjenesten følgende søndag i noen baptistkirker. Men de måtte pent sitte tause på kirkebenken. Myndighetene hadde forbudt dem å åpne munnen. Det var som om de fryktet for at det kunne være dynamitt i deres forkynnelse. De tok noen fotografier av menigheten, men selv det var ikke meningen. De fikk lov til å gi en Bibel til hver av studentene på baptistseminaret, men etterat de var reist, ble Biblene beslaglagt. En student klarte å stikke en papirlapp bort i hånden på den engelske pastoren med ordene: 'Bare du nå ville huske på meg, når det går deg godt' (1.Mos.40:14).

En kveld gikk jeg til den tysktalende menigheten. De som var på besøk der var den engelske pastor Stuart Harris, direktør for European Christian Mission og senere også for British Mission to the Communist World, og sammen med ham var John Moseley, som dengang arbeidet for USA Mission to Europe's Millions. De hadde hørt om meg. De hadde også sett etter meg, men de hadde ikke våget å spørre noen.

Etter gudstjenesten presenterte jeg meg for dem på engelsk. Da jeg så meg omkring, så jeg at vi var omgitt av angivere, selv om heldigvis ingen av dem kunne engelsk. Jeg inviterte Stuart Harris og John Moseley med meg hjem. Jeg kunne ikke si adressen min direkte, for det ville

angiverne straks ha forstått. Derfor sa jeg bokstavene i gatenavnet én for én med mellomrom. Senere på kvelden kom de til den sidegaten hvor vi bodde dengang.

Vi møttes igjen dagen etter, og jeg fortalte dem hva som skjedde med de kristne i kommunistlandene. Drømmen om å gjøre noe for de forfulgte hellige var ikke lenger bare én manns drøm. Nå var det flere som var med.

Andre besøkende fra utlandet fulgte. En kveld jeg lå og småsov, vekket min kone meg. Fem ungdommer fra Amerika, Sveits og England, var kommet på besøk. De kom fra en organisasjon som het Operation Mobilisation. Fra da av brakte de oss Bibler som de hadde fått smuglet gjennom tollene. Litt etter litt fikk små kretser i Vest greie på forfølgelsen og behovet for at noe måtte bli gjort.

6. desember 1965 kunne min kone, min sønn og jeg forlate Romania. Det var på St. Nicholas-dagen, han som innen den ortodokse kirke er fangenes beskytter.

En løsesum på £5,000 var blitt betalt for oss av Den Norske Israelsmisjon, den internasjonale Hebrew Christian Alliance og min familie. Kommunistlandene praktiserer slavehandel. De selger sine borgere som kveg. En gammel venn, Mrs. Anutza Moise, fikk i stand avtalen for oss med de rumenske myndighetene.

MOT VEST

I det vakre Italia

Vi reiste først til Italia hvor jeg kunne komme i kontakt med Det Lutherske Verdensforbund, som hadde hovedkvarter i Genève. Så reiste vi til Paris for noen dager.

Derfra reiste Wurmbrand-trioen - min hustru, min sønn Mihai og jeg selv - til Norge. Jeg visste ikke da at det var blitt sendt telegrammer i forveien for å advare enhver mot å la meg preke. Hensikten var god nok: Det Lutherske Verdensforbund var redd for at jeg skulle snakke så åpent mot kommunismen at det ville gjøre forholdet vanskeligere for dem som var igjen bak Jernteppet, og det kunne også muligens være til hinder for at andre kunne bli løskjøpt i fremtiden.

Denne frykten skulle vise seg å være ugrunnet. Alle måtte erkjenne at det ikke var noen som kom til å lide i Romania som resultat av mine prekener eller bøker. Tvert imot gav de rumenske kommunistene for første gang tillatelse til å trykke Bibler. Og i dag er antallet av fengslede kristne meget lite. Vi vet om tilfeller

der kristne fanger er løslatt som et direkte resultat av press fra vår misjon.

Men på den tid spilte de lutherske kirkelederne i Genève den samme rolle som Moses som sa til jødene ved Det Røde Hav:

"Stå bare fast, så skal dere få se hvordan Herren frelser dere!" (2.Mos. 14:13). Men Gud sa til Moses:

"Si til det jødiske folk at de skal bryte opp!" Og da mente han at Moses ikke skulle vente og se, men han skulle handle - han skulle løfte sin stav og rekke ut sin hånd over sjøen og skille den (2.Mos. 14:15,16).

Hvordan skulle jeg kunne tale fritt tross bannet? Den Norske Israelsmisjon, som hadde betalt mesteparten av våre løsepenger, sendte oss til et meget rolig hvilehjem. Selv om motivet var godt, minnet stillheten og ensomheten meg så altfor mye om den stillheten jeg hadde opplevd i enecellen. Jeg ønsket å tale og skrive. Jeg ønsket å rope ut fra takene om skjønnheten i Undergrunnskirken.

Selv i dag, men ennå mer dengang, drømmer jeg nesten hver natt at jeg er i fengsel. Jeg tror ikke at jeg drømmer om mennesker som i virkeligheten er så langt unna. Jeg tror at virkelige skikkelser viser seg i drømme, akkurat som engelen som viste seg for Josef i hans drøm (Matt.1:20). Underverdenen med sine fengsler, sine helter, de som er blitt nedbrutt og ødelagt, de som dør syngende og de som er blitt angivere - alle disse viser seg for meg hver eneste natt. Alle

venter at jeg skal hjelpe dem.

Ved 5-tiden om morgenen, mens alle andre ligger og sover, våkner jeg sammen med mine brødre og søstre som er blitt vekket av gongongen - signalet som kunn- gjør at slavene skal begynne sitt arbeid, disse millioner av slaver fra Det Kinesiske Hav til Østersjøen og Donau.

Fangers drømmer er vakre. Hele natten er du sammen med dem du er glad i; du spiser overdådig fin mat; du fryder deg ved å lese i Bibelen og være i kirken. Men så slår hammeren på døren. Slavene våkner. Bleke og skitne 'skjeletter' med mørke skygger rundt øynene og med inn- sunkne kinn. De er redde for å se på hverandre, så stygge er de. De må arbeide under sult og piskeslag, noen ganger i sne til knærne, andre ganger i brennende hete.

Jeg er sammen med dem.

Jeg er også hos de kristne som er plassert på mentalsykehus. Faktum er at disse mentalt friske menneskenes bønn blir betraktet som et tegn på sinnssyk- dom - og derfor blir de bundet, kneblet, sparket, gitt elektriske sjokk som skal gjøre dem vanvittige.

Skjønneten til disse fengslede hel- lige stråler mot denne mørke bakgrunn.

Broder Borushko visste hva det kostet da han i retten utbrøt: 'Lidelse er kris- tendommens livsnerve. Kirken lever så lenge den lider, fordi den Herre Kristus led martyrdøden. Og han har bedt oss om å etterfølge ham.'

En annen kristen, broder Krasnov-Levitin, skrev etter åtte år i fengsel:

'Jeg har aldri og ingen steder følt meg lykkeligere enn i fangeleiren... Gud var så nær. Jeg spurte ofte: "Min Gud, la denne tiden, vare så lenge som mulig, for det er den lykkeligste tid i mitt liv." På denne måten fant jeg lykken midt i ulykken, og min indre frihet i det grusomste fangenskap.'

Jeg hadde lyst til å fortelle om en liten kristen pike. En ateistisk journalist spurte henne:

- Ser du i bildebøker?

Hun svarte:

- Ja, i bøker hvor det er bilder av hvordan vår Gud led. Han led for meg, for deg, for alle mennesker.

Da reporteren tilbød henne en bok, avslo hun og sa:

- Den er skrevet av gudløse mennesker.

- Skoene dine er laget av ateister, sa reporteren, og likevel bruker du dem.

- Da kan du ta dem, sa piken. Da vil jeg heller gå barbent, slik som min Gud.

- Da kommer du til å fryse. Det er ikke godt å gå barbent.

Da svarte barnet:

- Det kan så være. Men min Gud led, og han lærte oss å lide.

Jeg kunne ikke tie lenger.

Ved en feiltagelse var ikke den amerikanske kirke i Oslo blitt advart av Det Lutherske Verdensforbund. Derfor ble dette den første kirken jeg besøkte der.

På juledag i 1965 fikk Rev. Myrus Knutson høre at en merkelig fyr hadde vært til stede på barnas søndagsskole. Det var en simpelt kledd mann med et herjet utseende. Det var kanskje en rømling fra et fengsel eller en nerveavdeling på et sykehus. Dessuten hadde han grått da han hørte beretningen om Jesus fortalt for barna. Hvem hadde noen gang hørt om at noen hadde grått under en alminnelig gudstjeneste på grunn av korsfestelsen?

Pastor Knutson ba meg komme på kontoret hans og fortelle ham min historie. Han viste øyeblikkelig interesse, og neste dag oppsøkte han hovedkontoret til Den Norske Israelsmisjon for å finne ut om den var sann, denne historien om Wurmbrand, som hadde tilbrakt fjorten år i et kommunistisk fengsel. Historien ble bekreftet. Så ba han om å få se et bilde av meg. Det var et på veggen, men det lignet ikke meg i det hele tatt. Jeg hadde forandret meg så meget. Pastor Knutson ga seg ikke, og han traff mennesker som kunne identifisere meg. Så kontrollerte han beretningen i Romania gjennom forbindelser han hadde i ambassaden. Svaret fra mitt hjemland bekreftet alt.

Da ble den første prekestol i en kirke i den frie verden stilt til min disposisjon, og jeg prekte der hver søndag. Jeg prekte også i det amerikanske militærkapellet hvor oberst Cassius Sturdy var pastor.

De som hørte mine første prekener, ble klar over at det var noe nytt som var

i gjære, eller kanskje det er bedre å si at det var noe verdifullt fra fortiden som var i ferd med å bli vakt til live igjen.

Paulus hadde reist til Tessaloniki for å forkynne. Hovedinnholdet i hans forkynnelse var at 'Kristus måtte lide' (Apg.17:3). Hans tilhengere bemerket ganske riktig at dette betydde at han 'oppviglet hele verden' (v.6). Jødene ventet at Messias skulle være en ideal-skikkelse, en budbringer fra himmelen som skulle få rettferdigheten til å seire på jord og få i stand en slags ideell FN-organisasjon, Verdens Kirkeråd eller et Vatikankonsil, sammensatt av alle dem som trodde på et sosialt evangelium i sakte utvikling av humanismen!

Lenge før Bonhoeffer trodde jødene at menneskeheten var blitt så moden at den ville hilse en så ypperlig skapning med begeistring.

- Nei, sa Paulus, den personifiserte kjærlighet og sannhet måtte dø. Og på samme måte som han måtte dø, slik må alle de som følger ham måtte lide forfølgelse.

Jeg påpekte hvordan forfølgelse alle-rede forekom i en tredjedel av verden, og at også resten av verden er truet.

Det var et dystert perspektiv. Kirken måtte lide også. 'Det (dyret) fikk også lov til å føre krig mot de hellige og vinne over dem' (Åp.13:7). Deres eneste håp er å få dele Kristi opplevelse, han, som etterat han hadde lidt døden, 'oppstod fra de døde'.

Menighetene jeg talte til var vant til prekener som var slike at de etter gudstjenesten kunne si: "Det var en deilig preken." Men nå led de under prekenen og de gråt av bevegelse.

Da jeg talte om Kristi nye lidelser i sitt legeme, menigheten, måtte jeg også nevne navnet på dem som var årsaken til disse lidelser. Jeg nevne en politisk makt. Da begynte de første rykter å svirre, og rykteflommen økte: 'Wurmbrand preker politikk'.

De ansatte ved US-ambassaden kom ofte til den amerikanske kirken i Oslo. De følte seg ille berørt. Jeg forstod dem meget godt. Det er ingen som er lappeskomaker av profesjon som vil velge det samme yrke som hobby. De som var ansatt ved ambassaden, hadde utenrikspolitikk som sitt yrke, og da ønsket de ikke å få servert politikk på søndagene også.

Siden dengang er dette spørsmålet ofte blitt debattert i forbindelse med mitt navn. Men Bibelen inneholder bøker som er helt og holdent politiske, som f. eks. Obadja og Ester. I Esters bok er Guds navn overhodet ikke nevnt. Den sanne forkynnelse omfatter alle livets forhold. Derfor er det galt å unngå politikk i prekenene.

Men stort sett ble jeg usedvanlig godt mottatt.

Den første misjonsorganisasjon blir grunnlagt

Et av medlemmene i den amerikanske kirke i Oslo var en engelsk dame som het Jill Holby. Hun presenterte meg for familien til en universitetslektor Vemund Skard. Hun arrangerte et selskap sammen med dem og noen andre, deriblant en pensjonert journalist som het Øverbye. Både Skards og Øverbye var mennesker med vilje og besluttsomhet. De ble enige om å samarbeide, og de ringte til Tromsøbiskopen Monrad Norderval, som var en meget produktiv forfatter, og sa til ham:

- Vi har Richard Wurmbbrand fra Romania hos oss. De norske kirkene er ikke åpne for ham. Det er blitt sagt til presstene at han kan komme til å snu opp-ned på hele verden.

Nordervals svar var:

- Send ham til meg!

Dermed passerte vi Polarcirkelen. Tromsøkatedralen var den første norske lutherske kirke jeg prekte i, deretter i 'Filadelfia', den største menigheten av de norske pinsevevnene. Bannet var blitt brutt, og de fleste andre lutherske kirkene åpnet dørene sine. Den norske organisasjonen 'Misjon bak jernteppet' ble dannet. Det var den første organisasjon i Vest-Europa med program om å hjelpe kristne under kommunistisk undertrykkelse.

Med hensyn til søster Holby som hadde laget i stand selskapet, ble hun øyeblikkelig belønnet av Gud. Helt frem til

da hadde hennes fire år gamle sønn hatt vanskeligheter med å uttale selv de enkleste ord. Men nå begynte han å snakke. Han kunne til og med si: 'Richard Wurmbrand, halleluja!' Dagen i forveien ville han ha hatt vanskeligheter med å si 'God morgen'.

Så begynte avisene å interessere seg for vår sak. Intervjuene skapte sensasjon. Etter hvert som tiden gikk var det knapt nok en avis som ikke hadde bilder og artikler om de grusomhetene som ble gjort mot kristne i kommunistfengsler.

Jeg ble invitert til å tale til NATO-personellet. Nå er jo ikke NATO til for å forkynne evangeliet. Egentlig har ikke NATO noen ideologi, mens derimot de kommunistiske myndighetene som undertegnet Warszawa-pakten har en meget bestemt doktrine som de ønsker å påvirke hele verden med. Jeg fortalte derfor til NATO-staben om kommunismen i Romania, om forfølgelsen og om Undergrunnskirken.

Etterpå ble det utvekslet spørsmål og svar, og en høytstående USA-offiser spurte meg hvorfor det ville være umulig med fredelig sameksistens mellom de to systemene. Jeg stod like ved siden av ham, derfor gjorde jeg bruk av min erfaring fra mange år sammen med lommetyver, og jeg fisket ganske rolig opp lommeboken hans. Da jeg holdt den opp foran ham, spurte jeg:

- Er De nå for fredelig sameksistens med meg?

- Gi meg lommeboken min tilbake, sa

han.

- Der har De svaret på Deres eget spørsmål, sa jeg.

Det kan hevdes at gangstere ikke har noe imot politiet. De ønsker bare å beholde det de engang har tatt. Hvis de hadde fått lov til det, ville de aldri ha skadet en eneste politimann. Når gangstere blir rike, blir de meget gavmilde. De gir gode drikkepenger til kelnerne, kostbare gaver til venner, og de gir også til veldedige organisasjoner. De skulle gjerne arbeide aktivt for fredelig sameksistens med politiet.

Disse 'fredselskende gangsterne' kan sammenlignes med de kommunistiske regime-
ne. Kommunist-Kina røvet til seg Tibet.

'Vanlige torturmetoder brukt av kineserne er å tvinge mennesker til å stå nakne mens stenene hagler ned over dem, eller å la dem spise menneskeekskrementer. Andre grusomheter er å begrave dem levende eller å bruke fangene som skyteskiver. Buddhistmunker blir tvunget til å krabbe som dyr mens de skal si frem sine hellige bønner' (fra *The Tibetan News Agency*, juli 1975).

Kommunist-Kina sikter på å ta hele Asia; Sovjetunionen har slavebundet halve Vest-Europa så vel som deler av Afrika. Men ellers er kommunistene for fredelig sameksistens. Selvsagt under de forutsetninger at det ikke skal bli krevd av dem at de skal gi tilbake noe av det de har tatt.

NATO-offiserene foretok en innsamling

forat min kone og jeg kunne reise til USA. Mihai, min sønn, som ikke kunne fullføre sine studier i Romania fordi han hadde begått den forbrytelse å velge gale foreldre, hadde andre planer. Han ønsket å ta teologisk embetseksamen i Paris ved det lutherske teologiske seminaret der.

Men reisen til USA lå ennå langt frem i tiden. Pastor Knutson brukte lang tid på å planlegge min første reise i USA.

Jeg var meget imponert av Norge. Pastor Solheim, min tidligere kollega ved den norske avdeling av Church Mission to the Jews i Bukarest, hadde engang sagt til meg: 'Norge er det vakreste land i verden.' Jeg hadde nektet. 'Det er en ubibelsk påstand,' hadde jeg svart. 'Moses har sagt at Palestina var finest.' 'Ja,' svarte Solheim, 'men Moses hadde ikke sett Norge!'

Nå var jeg enig med ham.

Jeg hadde også høye tanker om nordmennenes kristendom. Alle tyske lutherske biskoper uten unntak hadde ropt 'Heil Hitler'. Ingen av de norske lutherske biskopene hadde gjort det. Med få unntak hadde hele den norske prestestand modig stått imot presset fra nazismen, selv om dette betydde fengsel. Den Norske Kirke var den første store kirkeorganisasjon som protesterte mot kommunistenes forfølgelser. Det norske Storting var den første nasjonalforsamling i verden som vedtok en resolusjon om det samme.

Jeg hadde mange herlige timer i de norske kirkene. De norske menighetene er

de eneste i verden som har like mange misjonærer ute som de har prester hjemme.

Britiske problemer

Nå reiste vi til Storbritannia. Der ble vi møtt av familien Harris som begynte hemmelig misjonsarbeid i kommunistiske land som en gren av European Church Mission. Da vi hadde kontakter også i Kina og andre kommunistland, grunnla Rev. Stuart Harris organisasjonen British Christian Mission to the Communist World.

Vi begynte med å holde møter i små baptistkirker etterat kveldsmøtene var ferdige. Etter hvert som vi vokste, flyttet vi over til større og større kirker, til en stor ungdomshall i Filey, og til slutt til Royal Albert Hall, som er den mest ansette konsertsal i London.

Engelskmennene hadde et åndelig imperium før de hadde et politisk. Men så opplevde Storbritannia et åndelig frafall som var et resultat av en lang utvikling. En engelsk mann ved navn Willerbrord innførte kristendommen til Nederland, og derfra brakte Ansgar den til Sverige. En annen engelsk mann, St Patrick, brakte Kristus til irlenderne. St Bonifacius, som også var engelsk mann, felte teutonernes hellige ek og spredte evangeliet blant dem.

Storbritannia la en drøy tredjedel av verden under sin politiske makt, og engelskmennene førte evangeliet seirende

frem i den Nye Verden. I dag er troen blant afrikanske, asiatiske og australske kristne et resultat enten av evangelisering av britiske misjonærer eller lesning av bibeldeler som er sendt ut av det britiske Bibelselskapet.

På den tiden da jeg komifengsel, var det britiske Imperiet fremdeles på høyden av sin makt. Men da jeg kom ut, oppdaget jeg at britene hadde selv gravd en grav for sitt eget Imperium - de hadde gitt koloniene uavhengighet. På grunn av dette var det nå land på kartet som jeg aldri hadde hørt om før: Tanzania, Zambia, Pakistan, Malaysia. I dag er 31 afrikanske land diktaturstater, 7 av dem er styrt av kommunister. Det hadde sikkert forekommet urettferdigheter i India da det tilhørte britene, men etterat de fikk sin uavhengighet er det millioner av mennesker som er blitt drept der rett og slett fordi de var muslimer eller hinduer, eller innbyggere enten i Bengal eller i Bihar-provinsen. Slik menneskeslakting ville aldri ha forekommet under britisk styre.

Engelskmennene er vant til å herske, og de vil heller ikke være tilfreds uten et imperium. De må igjen komme tilbake til den tiden da Storbritannia var en bastion for kristendom og frihet. Da vil Guds lys igjen skinne fra De Britiske Øyer, hvor i følge enkelte legender, Jesus har vandret som gutt. Hvis Storbritannia ikke på nytt gjeninnfører sitt kristne ideal, vil landet være dømt til å bli et offer for det kommunistiske

ideal. Jeg gyser ved tanken på de fryktelige ting dette vil føre med seg. Derfor er det et privilegium for British Mission to the Communist World å gjøre folket bevisst om dette.

Storbritannia er inne i en vanskelig krise, men det er befolket av en underlig rase. De er strålende i krisetider, noe Annen Verdenskrig beviste. Den eneste gang en britisk sjømann egentlig får vist hva han virkelig er god for, er når skipet hans er i ferd med å synke. Storbritannia vil nok komme over sin krisetid.

Scener fra Undergrunnskirken

De britiske kristne, i likhet med kristne i andre land, lyttet med stor forståelse da jeg talte til dem om martyrkirken. Jeg siterte beskrivelsen av en slik menighet fra en bok som er skrevet av en ateist som heter Klibanov. Etter et møte i undergrunnskirken spurte pastoren Klibanov:

- Hvor mange anslår De det var her i dag?

Klibanov svarte:

- Omkring et hundre.

- Det er tydelig at De ikke er en av oss, svarte pastoren. Hvis De hadde vært kristen, ville De ha visst at vi er én. Over alt hvor kristne møtes, om det er to eller tre, hundre eller tusen, så er de alltid én. De kan ikke se det på denne måten. Hvis De et øyeblikk kunne føle denne enheten, ville De straks forlate alt

og følge oss.

Ingen kunne ha beskrevet Undergrunnskirken på en vakrere måte. Dette minner meg om det som fortelles i Apostelgjeringene - at de første kristne var 'én sjel og ett hjerte'.

Jeg fortalte mine britiske tilhørere om en undergrunnskirke i Russland som hadde planer om å døpe en del kristne. Dette var forbudt og kunne føre til arrestasjon. Etter mange forhandlinger besluttet de kristne at de skulle utføre dåpen ved en fiskeutklekkingsdam i utkanten av byen. De hadde fått høre at det var bare én vaktmester der og at han gikk tidlig til sengs.

Morgenen etter dåpen drog vaktmesteren til presidenten for det lokale sovjet

- Kamerat, sa han, gi meg en ny jobb. Jeg drar ikke tilbake til utklekkingsdammen. Det spøker der.

- Hva er dette for noe sludder? Vi kommunister er ikke overtroiske. Det er ingen steder hvor det spøker.

- Ja, men jeg må jo tro mine egne øyne, sa vaktmesteren. I går kveld så jeg omkring tretti hvitkledte skikkelser. De lignet på mennesker, men de tilhørte helt sikkert ikke denne verden. I måneskinnet kunne du se hvordan ansiktene deres lyse av en usedvanlig godhet og mildhet. Og de sang overjordiske sanger. Du og jeg synger i baren når vi er fulle. Men jeg forsikrer deg at disse sangene var helt annerledes. Jeg vet ikke hva de kan ha drukket. En av dem snakket høyt. Han

snakket vårt språk, men likevel forstod jeg det ikke. Så ble de alle dyppet under vannet, den ene etter den andre. Og da de kom opp av vannet, skinte ansiktene deres. Jeg er sikker på at de var vesener fra en annen planet. Jeg er redd. Derfor vil jeg ikke tilbake til dammen.

Jeg fortalte også hva som ble sagt av en kristen som var blitt dømt til døden:

- Jeg har gledet meg over alle de forskjellige stadier som kroppen min har vært igjennom. Jeg var lykkelig som spedbarn. Jeg var lykkelig da jeg ble større. Jeg var lykkelig som ung gutt. Og jeg var lykkelig over en fullkommen kropp som moden mann. Skulle jeg da ikke nå være lykkelig når kroppen tar form av et skjelett?

De siste ordene til en annendødsdømt kristen var:

- Å dø betyr å gå ut av én dør og inn gjennom en annen.

Britiske kristne tok imot dette budskapet med stort alvor. Vår misjon i Storbritannia fikk en god start.

Mitt første møte med USA

Jeg reiste til New York med skip. Min kone og sønn kom etter senere.

Amerikanske kristne overgår europeiske kristne når det gjelder kirkebesøk. 41% av befolkningen i Amerika er kirkegjengere, mens det er bare 1% i Danmark

og Vest-Berlin og 2-5% i andre deler av Vest-Europa. Ingen skal gjøre narr av folk som er bare kirkegjengere. Å gå i kirken er et ekte kristent vitnesbyrd for en redd troende. Det er ikke alle som er utadvendte. Det er ikke alle som har lett for å snakke om Kristus. Det er ikke alle som har like lett for å stride.

Vi har heller ingen rett til å tale hånlig om navnekristne. Hvis en navnekristen skulle ønske å begynne å vandre med Herren, vet han hvilket navn han skal påkalle. Folk vender seg til Gud i Tyrkia, men fordi det ikke finnes noen navnekristendom der, blir de trofaste muslimer i stedet. Etter over et hundre års kristen misjonsaktivitet i Tyrkia er det ikke engang et hundre kristne der. De som vet hvor vanskelig det er å føre hedninger til frelse, vil være enige i at selv navnekristendom gjør omvendelsen lettere. Derfor skulle en ikke forakte den.

For det andre står amerikanske kristne bak 80% av verdens misjonsutgifter og 60% av verdens misjonærer. Dette svarer ikke til fordelingen av rikdom og folketall når det gjelder kristne i verden. Det som prosentvis ytes av amerikanere til misjonsformål er i og for seg beskjedent, men sammenlignet med det som rike nasjoner yter, er det mye.

Jeg ble imponert av rikdommen i USA. For meg så det ut som om alle var millionærer. Jeg hadde aldri eid en sykkel. I USA har selv den enkleste arbeider en bil, kanksje to. I supermarkedene kan jeg

gå fra den ene hyllen til den andre og si til meg selv: 'Jeg trenger ikke dette, og jeg trenger ikke dét.' Av hundre forskjellige vareslag i hyllene er det 99 som synes å være unødvendige. Men folk er ikke begrenset til å leve av bare det som er nødvendig. Vi kunne si at Beethoven og Leonardo da Vinci er unødvendige. Menneskeslekten kunne ha klart seg uten dem. De fleste mennesker i verden har aldri lest Thomas Aquinas eller Kant, og likevel lever de et interessant liv. Gud gav amerikanerne rikdom. La dem så nyte den.

Jeg ba engang en evangelist å gjøre noe for å hjelpe martyrmennighetene. Men jeg er ikke enig i hans svar. Det gikk ut på at han hadde en annen kamp han anså for å være like viktig: Kampen mot velstandsdjevelen. Alle som mener at velstand kommer fra djevelen, burde bli som Frans av Assisi og gi avkall på rikdom. Jeg for min del tror at rikdom og fattigdom er religiøst nøytrale ting. Begge kan være helliget Gud eller brukt av djevelen. Den rike Bossuet, som følte seg hjemme bare i kongelige palasser, er en pryd for kirken i like stor grad som en kristen som har tilbrakt hele sitt liv i askese.

Det er imidlertid visse uheldige sider ved den amerikanske velstanden.

En oversikt viste at i Tuscon, Arizona, en by med 450.000 innbyggere, ble det årlig kastet langt over 4 tonn med fullt ut spiselig mat. Det var rå steker, epler

som det var spist bare en bit av, eggekartonger med brune i stedet for hvite egg, o.s.v.

I Canada blir tusenvis av kilo kolje hvert år kastet over bord eller vraket som søppel. Noen skip dumper 50.000 kilo på en eneste tur. Og dette skjer på grunn av noen internasjonale fiskekvoter vedrørende kolje.

I Etiopia så jeg sultne mennesker som gikk mange kilometer for å få én skive brød og én kopp te med sukker pr. dag. Dette ble delt ut av tapre svenske misjonærer. Ble de rådspurt da kvotene for Canada ble fastsatt?

Den uendelige oppdelingen blant Amerikas kristne kirkesamfunn forvirret meg også svært. Vi hadde ikke noe slikt i mitt hjemland. Amerikanerne har seks forskjellige lutherske synoder, flere titall forskjellige baptist- og pinsevennsamfunn, forskjellige grupper presbyterianere, episkopale, reformerte episkopale og ortodokse episkopale, o.s.v. Ved å ha så mange kirkesamfunn å velge mellom, får dette folk til å forsøke å finne en menighet som bekrefter deres egne synspunkter. I mange tilfeller ville et mindre behagelig valg ha vært en bedre hjelp i kampen mot deres syndige tilbøyeligheter og vist dem veien til et hellig liv som ikke går på akkord med deres nåværende vaner og tilbøyeligheter.

Fundamentalisme og modernisme

I USA finnes det innen både protestantismen og katolisismen et sterkt motsetningsforhold mellom fundamentalisme og modernisme.

Jeg hadde aldri hørt ordet 'fundamentalisme' i Romania. Første gang jeg hørte ordet var under en paneldebatt hvor jeg ble spurt: - Er De fundamentalist?

- Nei, svarte jeg.

Jeg trodde at fundamentalisme var en av de mange nye kult-typene. Senere ble jeg faktisk presset av en som sa at han ville bruke dette lydbåndopptaket som bevis mot meg.

- Bare gjør det, sa jeg.

Nå skjønner jeg hva det ligger i disse uttrykkene.

Vestlige fundamentalister forekommer meg ikke fundamentalistiske nok. De tror på Bibelens verbalinspirasjon, enda få av dem kan lese Bibelen på originalspråket. Og enda er ikke dette nok for å være en fullstendig fundamentalist. Den hebraiske teksten er ikke ment bare til å leses, men den skal synges. Hvert ord i den hebraiske teksten er sammensatt ikke bare av konsonanter og vokaler, men av musikknoter. Et ord som forekommer i forskjellig sammenheng er markert med forskjellige notetegn som får frem en stor mengde forskjellige resonanser i vårt hjerte. Ord i en salme sunget i moll virker ikke frem det samme resultat i våre hjerter hvis de blir sunget i dur.

Da Wycliffe-oversetterne studerte Mazatec-stammen i Mexico fant de at hver stavelse i det innfødte språk kunne uttales med forskjellig tonehøyde eller en rekke avstemte toneleier. Ved å skifte toneleie kunne et ord skifte mening fra 'vann' til 'kaktus', eller fra 'benklær' til 'løv'. Bibelens hebraisk er altså et tonespråk, bortsett fra at toneleiet forandrer ikke meningen av det hebraiske ordet, men det innvirker på budskapet til våre sjeler av den virkelighet som er kledd i et ord.

En som ikke kjenner dette forholdet mellom toneleiene kan ikke oppfatte Bibelens fulle budskap.

Da Paulus skrev i Kolosserne 3:16 at vi skulle 'rettlede hverandre med salmer, hymner og åndelige sanger', da mente han imidlertid sanger i betydningen spesielle melodier.

Musikk har stor innflytelse på tilstanden i menneskehjertet. De som lider av søvnløshet, trenger ikke jazzmusikk, men voggeviser. Frykt kan forsvinne ved å lytte til Brahms' Første Symfoni eller til 'Vår Gud Han er så fast en borg'. Nervøse spenninger kan løses opp ved å lytte til William Tell-ouverturen, til Rossini, eller til 'Jesus, du som har meg kjær'. En trett sjel kan bli fornyet ved Beethovens 'Appassionata' eller ved 'Til kamp, til kamp for Jesus'. På sykehus er det blitt brukt musikkterapi i behandlingen av forskjellige emosjonelle tilstander.

Valget av de hebraiske toneleiene, akkurat som tilegnelsen av musikkstil, avhenger av karakteren av budskapet så vel som av karakteren, miljøet eller tilstanden hos tilhørerne.

Navnet Jehova sunget på melodiene 'zirka', 'segol' eller 'munach', navn på gamle, hebraiske melodier, har forskjellig virkning på tilhørerens sjel, akkurat som en klassisk kirkekorall har en annen virkning enn en negro spiritual.

I 4.Mos.8:16 sa Gud: '...de (levittene) er helt overgitt til meg'. Den direkte oversettelsen fra den hebraiske teksten skulle være: 'Levittene er gitt, gitt til meg' (netunim, netunim). Dette ordet er gjentatt, men i forskjellig toneleie, for å antyde at levittene var gitt til vanlig tjeneste i tabernakelet, og også, i den høyeste betydning, til å gjøre soning for synder.

Kristendommen måtte bli langt mer jødisk og langt mer musikalsk for å være fundamentalistisk i ordets egentlige betydning.

Det faktum at det eksisterer en så stor mengde varianter viser oss at Bibelen er Guds Ord. Enhver atomfysiker vil kunne forsikre om at virkeligheten ikke er noe fast og bestemt, men en ubestemmelig bølge av muligheter og sannsynligheter. Hvert menneske vi møter er på samme måte en hel gruppe av muligheter. Fordi Bibelen er det mest fullkomne uttrykk for virkeligheten, må den være basert på tekster med stor variasjonsbredde

og som gir mulighet for mange fortolknin-
ger. Derfor er så mange hebraiske tekster
flertydige. For eksempel, i 3.Mos.5:19
kan det hebraiske *'Ashom ashom la-Jehovah'*
oversettes til 'Han har syndet mot Herren
og ført skyld over seg' eller 'Han har
fullstendig gjenopprettet for Herren'.
Gud stiller oss overfor forskjellige mu-
ligheter for å stimulere våre sinn.

Dette er imidlertid bare teoretiske
betraktninger vedrørende fundamentalisme.
Fundamentalistiske menigheter ble våre
beste venner. De tror på Bibelen, og man-
ge lever etter dens budskap. De vet hva
det innebærer å gråte med de gråtende.
Da de hørte om dem som var i lenker for
Kristi skyld, følte de det som om lenkene
var deres egne og de støttet straks vår
misjon.

På den annen side var ikke modernis-
tene moderne nok for meg.

Etter at bølgen med bibelkritikk be-
gynte, har teologisk tenkning oversett en
vesentlig faktor i religionen: Den sunne
fornuft.

En løgner har ingen interesse av å
finne på historier som går imot hans in-
teresser og ønsker. Jødene gjorde krav på
Palestina som deres eget land. Selv nå
holder de fast ved at det er deres rett-
messige krav. Hvorfor skulle de finne på
en historie om at de hadde erobret Pales-
tina i en hensynsløs krig med andre folk
som hadde eid det i århundrer?

En løgner vil prøve å bevise at han
er av høy avstamning. Forfatterne av de

jødiske Skriftene kunne ikke ha noen interesse av å finne på den påstand at deres kongehus hadde blant sine aner en prostituert, Rahab, en annen løsaktig kvinne, Tamar, og et medlem av en foraktet rase, moabitten Rut. Ingen naziløgner ville ha funnet på historien om at Hitlers besteforeldre var jøder ved navn Abraham og Sara. Tvert imot skryter den tyske nasjon av at den stammer fra Siegfried'er og Parsifal'er. Hva jødene angår forteller de at de har vært slaver i fire hundre år.

Hvor tåpelig det ville ha vært av en ny religions propagandister å si at han de hevdet var Messias var født av en jomfru som ikke hadde noen mann, i en nasjon uten noen ærefull historie, at Messias' egne slektninger betraktet ham for å være ubalansert, at hans disipler aldri forsto ham, at han døde blant forbrytere, og at til og med hans apostler tvilte på hans oppstandelse. Bibelen forteller om alt dette ganske enkelt fordi det var slik det skjedde.

Det er ikke moderne å sløyfe fornuf-ten når det gjelder religion. Men det er det modernistene gjør. Derfor er de ikke moderne.

Men det er ikke teologi som er mitt hovedemne nå. Jeg ønsker å hjelpe dem som er forfulgt i kommunistland. Alle modernistene er representert i Kirkenes Verdensråd, som støtter, ikke de kristne som blir torturert av de røde, men de støtter den kommunistiske geriljaen. Derfor kunne

jeg ikke fortsette sammen med dem.

I USA møtte jeg ledere som kjempet mot kommunismen, og jeg verdsatte fullt ut det de hadde gjort for å bekjempe kommunismen. Men jeg følte ikke noe kall til å bli en ny militant person. Jeg følte at det i denne kampen ikke trengtes så mange militante som Gud-hengitte personer.

Vestens frihet

Jeg frydet meg over å være i en verden der jeg hadde frihet til å tale, skrive og reise som jeg ville. Det var et liv som var så helt annerledes enn under kommunistisk styre.

Jeg lurte på hvor lenge denne lett sårbare friheten i Vest ville vare. Vi hadde flyktet fra Romania til USA; hvor skulle vi flykte herfra i tilfelle kommunistene tok over?

Amerika har frihet, men ikke et sant demokrati. I de fleste demokratiske land (kanskje unntatt Skandinavia, Storbritannia og Sveits) er situasjonen den samme.

For eksempel, 97% av amerikanerne er ikke aktive i politikken. Bare halvparten av de som har stemmerett bruker den. De yter ingenting til noe politisk parti, ingen penger, ikke noe arbeid i valgkampanjene, de møter ikke opp på bydelsmøtene, gjør ingen frivillig innsats for noen kandidat. De bare setter seg ned og lar andre gjøre jobben. Dette forhold overlater regjeringsmakten i hendene på 3% av

befolkningen. Videre har gallupundersøkelser vist at 57% av amerikanerne kan ikke si navnet på sin kongressmann, og 81% kan ikke nevne en eneste ting han har gjort. Amerikanere vet langt mer om entertainere og fotballspillere enn om deres egne valgte representanter.

Det er vondt å si det, men lignende apati og uvitenhet synes å forekomme på bestemte steder også blant amerikanske evangeliske kristne, selv om deres forfedre var blant dem som bygget opp det amerikanske systemet. En oversikt over valgvaner i Chicago i en av de seneste fireårs-periodene viste at bare 17% av de protestantiske prestene brydde seg med å stemme, mens 99% av vertshuseiere brukte stemmeretten.

Hvorfor skulle vi holde fast ved institusjoner som ble dannet mens USA var en jordbruksrepublikk på tre millioner innbyggere, institusjoner som ikke lenger passer for en atomstormakt som er truet av utslettelse av kommunistene? Jeg ville heller støtte en regjering som gav frihet bare til dem som elsket frihet. Lincoln nølte ikke med å oppheve habeas corpus-akten under Borgerkrigen fordi forrædernes handlinger gjorde det nødvendig å ta et slikt skritt.

Vest-Europa er i dag undergravd av flere forrædere enn USA var det på Lincolns tid. Det burde vedtas en lov som gjorde det til forræderi å tale kommunismens sak mot frihet. Den eneste frihet kommunistene skulle få var friheten til

å emigrere til land som har et regime som de liker. Dette skulle også gjelde for fascistene og rasistene av alle farger og trosbekjennelser.

Kommunismen i og for seg

Nå skal vi vende tilbake til beretningen om hvordan misjonen Jesus to the Communist World ble opprettet i USA.

Jeg reiste fra kyst til kyst og preket i fullsatt lutherske kirker. Jeg traff presidenten for en av de amerikanske lutherske synodene. Jeg ble hjertelig mottatt. I tyve minutter fortalte han meg om den religiøse frihet som var oppnådd i kommunistiske land på grunn av det som Kirkenes Verdensråd hadde utrettet. Han stilte meg ikke ett eneste spørsmål.

Så kom turen til en annen.

Presidenten ved en annen luthersk synode var en enestående mann som gjorde dypt inntrykk på meg spesielt på grunn av sin ydmykhet. Men han mente at det ikke var noe forkastelig i kommunismen i og for seg, selv om kommunismen i praksis var gal. Det er det samme som å si at prostitusjon eller alkoholisme er allright så lenge ingen praktiserer dette. Han trodde også på muligheten av fredelig sameksistens mellom den kristne kirke og kommunismen. Han hadde sett bevis på religiøs frihet på sine besøk i Øst-Europa, men han forstod ikke at han var blitt villedet. Han var meget vennlig mot meg,

og tilbød meg en beskjeden stilling i hans menighet i avdelingen for evangelisering. Men hans menighet evangeliserte egentlig ikke, og avdelingen er siden blitt nedlagt. Så hvis jeg hadde tatt imot tilbudet, ville jeg snart ha stått uten arbeid. Ikke desto mindre er jeg fremdeles takknemlig til denne mannen som personlig hjalp til å få meg ut av Romania etter å ha hørt om meg gjennom en felles venn.

Med hensyn til kommunismen 'i og for seg', ser vi tydelig hvordan den arter seg ved det som har skjedd i Kambodsja, hvor minste en million mennesker ble drept da kommunistene overtok. Blant de drepte var alle som hadde noen form for utdannelse, deriblant skolebarn i tolvårsalderen, og alle aktive buddhister og kristne. Det ble ikke spandert kuler på dem - hodene deres ble ganske enkelt knust av stokker og spader.

Jesuitterpresten F. Gomey, som hadde vært i Vietnam i femten år, forteller at en høytstående kommunist fortalte ham:

- Vi tillater ikke pluralismens kjetteri, for det betyr splittelse og svakhet. Det eneste vi er interessert i er mennesker...Og bare de er mennesker som har den rette ideologi og som lever etter den. Det er noen stabeiser som for eksempel erkebiskop Thuan (som da var i fengsel) som aldri vil bli mennesker... Ingen vil komme ut av konsentrasjonsleiren før de er omvendt til kommunismen. De som ikke vil bøye seg, kommer bare til å

forsvinne.

Da presten spurte om den religiøse frihet under kommunismen, svarte tjenes-temannen:

- Frihet eksisterer på den måten at du kan adlyde Partiets regler på forskjellige måter.

Jesuitten ble sjokkert over kommunis- tens åpenhjertighet, og sa:

- Jeg er utlending og kan forlate landet. Hvis jeg gjentar i den frie ver- den det De har sagt, vil det i sannhet være dårlig propaganda for kommunismen.

Men da svarte kommunisten:

- Hør her, prest: Det er ingen som vil tro Dem!

I det kommunistiske Etiopia ble tu- senvís av mennesker drept uten å bli stilt for noen domstol. Familiene kunne få utlevert likene til sine kjære slik at de kunne få begravd dem, men de måtte be- tale for de kulene som deres slektninger var blitt skutt med. En offentlig tjenes- temann tallet skuddsårene og så betalte de deretter.

Slik er kommunismens vesen. Kommunis- me med menneskelige trekk, slik som den blir fremstilt av den tsjekkiske kommu- nisten Dubcek er enten ren fantasi eller også dyktig propaganda. 'Eurokommunismen' eller demokratisk kommunisme er bare et slagord som har til hensikt å narre.

Vi venter ikke at kommunistene skal ha et menneskelig ansikt. I Sørøst-Asia og Afrika kan vi bestikke dem, fordi de over alt er korruperte. En gave på bare to

hundre dollar kan ofte redde en fange fra døden.

Hvordan jeg ble kjent

I mine taler rundt omkring i USA understreket jeg gang på gang nødvendigheten av at menighetene skulle ha en egen konto for å hjelpe familiene til de kristne martyrene, og at menighetene skulle spre evangeliet bak Jernteppet. Da ble det en lang brevveksling som sluttet med at lederen for et av kirkesamfunnene fortalte meg hva han var kommet til: Min begrunnelse var uklar og mitt sinn var forvirret.

Han hadde sikkert rett i sin diagnose. Det er ingen som har utholdt mange år i nazistiske og kommunistiske fengsler med torturering og som samtidig kan være mentalt fullstendig frisk. Dette ble vist i en vitenskapelig oversikt over ofrene i Auschwitz.

Men hvis nå mitt sinn var uklart, kan ikke det frita for ansvar de som har et klart sinn. Og ansvaret ligger i en forpliktelse til å hjelpe deres forfulgte brødre i troen. Men disse menneskene brukte min galskap som en unnskyldning til ikke å gjøre noe.

Ikke desto mindre har Gud forunderlige veier å føre frem sin sak på. Hvis det var hans vilje at vår misjon skulle komme i virksomhet, da ville det åpne seg en vei på en eller annen måte.

På denne tid var jeg i Philadelphia. Jeg besøkte noen venner som hadde vist interesse for mitt budskap. Spredt omkring i hele byen var det store plakater som kunngjorde et anti-Vietnam møte. Jeg ble nysgjerrig. Fordi min engelsk var så dårlig fant jeg meg en plass like ved talerstolen for å få med meg hvert eneste ord.

I løpet av talen kom pastoren med et voldsomt angrep på LBJ. Jeg visste ikke at disse bokstavene stod for president Johnson. Derfor ble jeg interessert. Så begynte han å tale om fred, og jeg var hjertelig enig. Men da han avsluttet med å lovprise kommunismen, klarte jeg ikke å stå rolig lenger. Jeg stormet opp på plattformen og skjøv ham til side. Det var enkelt nok, for han var mye mindre enn jeg. Jeg grep mikrofonen og talte inn i den.

- Hva vet De om kommunismen? sa jeg. Jeg har tatt doktorgraden på den. Her skal De få se vitnesbyrdet.

Jeg tok av meg på overkroppen og viste frem arrene på kroppen min.

- Dette er merker etter kommunistenes torturering, sa jeg.

Pastoren spurte meg hvorfor jeg var blitt torturert.

- Sett at jeg var morder, sa jeg. Ble Oswald eller Ruby torturert? Skal mordere tortureres?

Flere av tilhørerne ropte 'Nei, selvsagt ikke!

Så fortsatte jeg, henvendt til fol-

kemengden: - Jeg var ikke tiltalt for mord. Jeg ble torturert fordi jeg var en kristen. Jeg er prest akkurat som han. Men han er en Judas. I stedet for å lovprise Kristus og martyrene, lovpriser han morderne!

Da begynte en del å rope 'Fy!' mens andre ropte 'Judas!' Og så var det en eller annen som kuttet mikrofonledningen og dermed ble møtet avlyst.

Politiet dannet ring rundt meg og eskorterte meg vekk fra møtestedet. Jeg hadde begått to ulovlige handlinger: Jeg hadde kledd av meg på offentlig sted og jeg hadde forstyrret et lovlig møte. Men så snart vi rundet hjørnet og var ute av syne for folk, tok politimennene meg i hånden og lykkønsket meg.

Dagen etter var det bilde av meg på førstesidene i alle avisene. På et av bildene stod jeg omringet av politiet og hadde overskriften: 'Hvis Kennedy hadde hatt like mange politifolk rundt seg, ville han ikke ha dødd.'

Da nyhetene om det som hadde hendt i Philadelphia nådde Washington, ble jeg invitert til å vitne for en senatskomité. Jeg trodde dette bare skulle være for en mindre gruppe senatorer. Men til min overraskelse fant jeg at rommet var fylt av en mengde TV-kameraer, kringkastingsfolk, reportere fra alle de største nyhetsbyråene, som f.eks. UPI, Associated Press, Reuters, og andre. Neste dag var jeg kjent over hele verden. Innbydelser om å preke eller holde foredrag strømmet

inn. Rapporten som inneholdt mitt vitnesbyrd ble solgt over alt og ble oversatt til en rekke språk. All offentlighet som var resultatet av disse begivenhetene drev meg videre fremover på veien mot å opprette misjonen for den kommunistiske verden slik som jeg hadde drømt om den i fengselet.

DET NESTE SKRITT

Kommersialismen i amerikansk kristendom

Men det skulle komme til en episode før denne drømmen kunne bli virkelighet. Jeg skulle bli kjent med kommersialisme i religionen, et fenomen som er relativt ukjent i Vest-Europa og enda mindre bak Jernteppet, hvor belønningen for å preke er fengsel eller død. Jeg fikk mange nye og uventede opplevelser i denne tiden.

Da jeg fikk den første invitasjonen til å tale på et universitet og ble spurt om hvor stort honorar jeg skulle ha, svarte jeg: 'Det er betaling nok bare å få forkynne evangeliet. Der jeg kommer fra er honoraret for å fortelle om Kristus 25 års fengsel. Og hvis du vitner om ham i fengselet, får du 25 stokkeslag. Jeg vil tale uten å få noe honorar.'

Invitasjonen til å tale ble trukket tilbake. Jeg ble betraktet som smårar.

En søndag skulle jeg preke i Michigan. Jeg var gjest hos en familie der datteren gikk på High School. Da denne piken inviterte en venn av seg for å høre meg tale, svarte vennen: 'Hva? Den idioten? Har dere invitert ham? Han talte i

vår kirke, men jeg har aldri hørt noe så dumt!' Datteren fortalte dette til sin mor, som ble meget forvirret. Hun visste ikke lenger hvordan hun skulle behandle meg i tilfelle jeg virkelig var gal.

Følgende mandag morgen var jeg inviterert til å tale ved en frokost for foretningmenn. Før møtet begynte kom formannen bort til meg sammen med en annen mann. 'Ikke ta det ille opp, sa han, men denne mannen sier at hans navn er Richard Wurmbbrand og at han har tilbrakt 14 år i kommunistiske fengsler. Her er en sjekk fra vår menighet som han har kvittert på med navnet Wurmbbrand. Kan jeg få se identifikasjonskortene deres. Vi vil finne ut hvem av dere som er den virkelige Richard Wurmbbrand.'

Jeg viste frem passet mitt, men den andre mannen hadde ingen identifikasjonspapirer på seg. Da han ble ytterligere presset, innrømmet han til slutt at hans navn ikke var Richard Wurmbbrand. Da jeg spurte ham hvorfor han hadde undertegnet med mitt navn på sjekken, svarte han:

- Hvordan vet De at jeg har undertegnet med Deres navn?

- Det står jo her, sa jeg. Her har De undertegnet 'Richard Wurmbbrand'.

Da svarte mannen rolig: - De er sikkert ikke den eneste Richard Wurmbbrand i verden. Jeg kan jo ha undertegnet for en annen med samme navn.

Jeg likte svaret hans, men jeg fortsatte: - Har denne andre Richard Wurmbbrand gitt Dem tillatelse til å underteg-

ne med hans navn?

Mannen svarte igjen fast og rolig:
- Har noen annen Richard Wurmbrand gitt Dem tillatelse til å kryssforhøre meg?

Politiet tok ham med seg, men slapp ham løs samme dag. Om kvelden ringte han til meg og kom med følgende forslag:

- Hør her, Amerika er stort. De kan ikke klare å fortelle Deres livshistorie over alt. Men jeg kjenner til den liksom godt som De selv. Jeg har hørt på båndopptak av talene Deres, og De kan ytterligere gi meg noen detaljer. Men her er mitt forslag: Vi deler De Forente Stater mellom oss, og to Richard Wurmbrand'er kan komme over et langt større område enn én. Og rent økonomisk vil jo dette naturligvis bli langt mer, skal vi si lønnsomt for oss begge.

Mannen ble forbauset da jeg avslo et så praktisk forslag.

Jeg synes synd på slike religiøse sjonglører. De er ofre for en kommersialisert religion. En av de jeg støttet sammen med fortalte meg sin livshistorie. Han kom fra en ødelagt familie hvor barna ble sendt med løgner fra den ene av foreldrene til den andre. Og han hadde vokst opp i en menighet hvor det hadde vært mange 'Halleluja'er, men lite virkelig undervisning. I denne skadelig atmosfæren ble de forskjellige religioner fremlagt omtrent som om de skulle være konkurrerende støvsugermerker. Og helt fra han var ganske ung hadde denne mannen sett svindel med penger og åpen uærlighet

hos pastorer. Hans religiøse lærere var absolutt ikke helgener som kunne ha gitt ham respekt og ærefrykt for det hellige.

Som ung mann hadde han på en eller annen måte blitt klar over at kristent arbeid i kommunistiske land bare kunne bli utført gjennom undergrunnsaktivitet. Men dessverre ville ikke amerikanere støtte slik aktivitet. Men så fant han ut at hvis han laget en liste med navn på 400 ikke-eksisterende misjonærer og bad om penger for å underholde dem, ja, da ville han få det. Det var som om amerikanerne likte å bli lurt. Jeg husker at han engang sa til meg: 'Desto større løg-
nen er, desto lettere blir den trodd.' Og det viser seg faktisk ofte å være sant. Og drevet av sine gode hensikter handlet han i overensstemmelse med dette prinsippet. Og jeg bærer ikke noe nag til ham av den grunn.

Gud hjelper oss gjennom våre venner

Da vi begynte misjonsarbeidet på egen hånd, var det først som en avdeling av den amerikanske grenen av European Christian Mission. Denne avdelingen ble senere kjent som 'Jesus to the Communist World'.

Klokken og kalenderen fortalte om hvordan disse femten årene gikk. Men det var også klokken og kalenderen som målte ut mine fjorten år i fengsel. Tiden har forskjellig kvalitet. En amerikansk venn fortalte meg at den lengste tidsperiode

han noengang hadde opplevd var en fem minutters intens skuddveksling under Den Annen Verdenskrig. Han hadde forsøkt å holde seg skjult ombord på et krigsfartøy. Da det hele var over, syntes han at han var blitt et snes år eldre. Og dette varte ved enda det bare var gått en liten stund.

Ingen vet hva tiden egentlig er. Ur og kalendere kan måle tiden bare kvantitativt. Men de vurderer ikke kvaliteten. Tiden er av avgjørende betydning, men av betydning for hva?

Ti år i den frie verden har ikke mer til felles med ti år i fengsel enn en reise gjennom Sibir i forrige århundre har felles med det en astronaut opplever når han krysser over hele Sibir i løpet av noen få minutter.

Det fortelles om at Toscanini en dag spurte Einstein:

- Vær så snill å forklare meg relativitetsteorien som du har skrevet om.

Da svarte Einstein: - La oss snakke om dette under middagen. I mellomtiden kan De være så snill å forklare for meg en Mozartsymfoni.

- De må lytte til den, sa Toscanini.

- Vel, svarte Einstein, det er på samme måte med relativitetsteorien. De må oppleve den.

Jesus to the Communist World har vært den raskest voksende misjon i verden. Den omfatter nå 50 land. Inntekten i løpet av det første året var £50.000. Nå er den mer enn £3½ millioner.

Race, Ye Ransomed from the Fall'. Det var tydelig at alle kristne der, både hvite og fargede, betraktet seg som tilhørende Israels ætt, selv om borgermesteren tidligere hadde hevdet at det var bare jøder som tilhørte denne ætt. I sine velkomstord uttrykte han sin forvirring på dette punkt, og jeg var nødt til å forklare det litt nærmere i min preken etterpå.

På et møte i England hadde jeg møtt en sør-afrikansk bror, Pat Henegan, som viste stor interesse for det kristne arbeid som ble gjort i Øst-Europa. Han inviterte meg til sitt land. Ved vårt første møte i Johannesburg var det 15.000 mennesker til stede, og vi hadde enorme møter også i andre byer. Jeg drog tilbake til Sør-Afrika mange ganger. Henegan ble generalsekretær for en blomstrende misjon der. Vår misjons nyhetsbrev er blitt sendt ut på 23 språk talt av afrikanske stammer, og min bok *Torturert for Kristus* er blitt oversatt til Swahili og Shona.

Til å begynne med var Sør-Africamisjonen bare opptatt av Kommunist-Kina og Russland. Men snart kom kommunismen også innenfor Sør-Afrikas egne grenser. Store mengder kristen litteratur ble smuglet inn i Angola og Mosambique. Radio Mosambique hevdet at elven Enkomati ble forurenset av kristen 'kontrarevolusjonær' litteratur. Det var vår misjon som stod bak denne smuglingen.

Da Holland var under Nazistyre, bestemte den hollandske undergrunnsbevegelse at et av deres medlemmer skulle infil-

trere Gestapo ved å late som om han var en medarbeider. Han vant nazistenes tiltro, og kunne dermed informere den hollandske motstandsbevegelse om mange av de nazistiske avgjørelsene. På den måten reddet han mange liv. Da de allierte befrikket Holland, ble alle nazimedarbeidere fengslet, og det ble ikke alltid vist samme forsiktighet med å undersøke hvem som arbeidet for hvem. Av denne årsak tilbrakte denne mannen mange måneder i fengsel og ble mishandlet, før han klarte å bevise hvem han hadde arbeidet for. Til slutt ble han renvasket og dekorert og fortsatte å studere til pastor. Men det han hadde lidt uskyldig hadde satt uutslettelige spor i hans sjel.

Etter at han hadde lest **Torturert for Kristus**, sendte han den øyeblikkelig til sin svigersønn i Canada og bad ham om å gjøre noe for de uskyldig lidende i Russland. Svigersønnen slo seg sammen med noen andre og dannet vår misjon i Canada. Jeg har ofte talt der, både i katolske og anglikanske kirker så vel som i frikirker og på universiteter. Den canadiske misjon blir ledet av Nellie og Klaas Brobell.

Den hollandske patriotten dannet ikke noen misjon i Holland, for det var allerede gjort av broder Maris, som hadde oversatt til hollandsk mitt vitnesbyrd for den amerikanske senatskomitéen, og som senere oversatte også de andre bøkene mine. Hans hustru, som senere er gått hjem til Herren, var til stor hjelp for ham i å starte en blomstrende misjon i

Holland.

Da søster Colette Grossu, en av min hustrus venner fra fengselet, kunne forlate Romania sammen med sin mann, Sergio, som jeg hadde sittet sammen med i fengsel, ble hun leder for vår misjon i Frankrike. En annen venn som hjalp til med dette arbeidet, var Alice Panaidor, som hadde tatt seg av vår sønn mens min hustru og jeg var i fengsel, og som senere måtte i fengsel selv i fem år. Coletta og Alice gikk sammen om å arrangere store møter i Paris og andre byer. Det ble sendt ut enorme mengder av våre bøker, og det ble gjort svært meget for kristne bak Jernteppet. Coletta skrev også en glimrende bok, **Blessed Be Thou, Prison***.

Jeg ble rådet til ikke å begynne noen misjon i Frankrike. Det ble sagt til meg at det var bare katolikker og kommunister i Frankrike, og at det ikke var noen som ville støtte en protestantisk misjon der. Denne advarselen viste seg ugrunnet.

Det er riktignok meget få protestanter i Frankrike. En oversikt fra Paris nylig viste at bare én av syv kunne si navnet på et av evangeliene, og bare én av 24 hadde noengang åpnet en Bibel. Bare 2% av den franske befolkning har noen protestantisk forbindelse, og bare 0,4% kan bli betraktet som evangeliske. Men vår misjons hensikt var ikke å diskutere hvem som hadde rett for 400 år siden da protestantene og katolikkene kranget. Vårt mål var å hjelpe forfulgte kristne

* På norsk: Celle 24.

både protestanter, ortodokse og katolikker. Vi ønsket ikke å støte fra oss den vanlige, menige kommunist, heller. Vi prøvde i stedet å vise ham kjærlighet. Og i dag blomstrer vår misjon i Frankrike.

En tysk misjonær i Brasil, broder Ostermoor, som fikk et eksemplar av *Torturert for Kristus* av noen slektninger, er nå leder for vår misjon i det landet, selv om han er 78 år gammel. Og da denne boken ble oversatt til portugisisk, fikk den landsomfattende TV-dekning i Brasil.

Brødrene Newton og Umoru fikk i stand en blomstrende misjonsvirksomhet i Nigeria. Og lignende misjonsarbeide er tatt opp i Zaire, Øvre Volta, Benin, Zambia, og flere andre steder.

I Tyskland var det en gruppe nonner som hadde lest boken *Torturert for Kristus* under sin daglige andaktsstund. De fikk utgitt en av mine prekener og fikk ordnet i stand til min første møtekampanje der. Så leste de den neste boken min, *Kristen i rumensk fengsel*. Denne boken både sjokkerte og skremte dem. Der fortalte jeg om hvordan jeg hadde avslørt en angiver i fengselet. Han var årsak til at andre fanger, som allerede var syke av tuberkulose, ble tvunget til å stå nakne på iskald betong i den iskalde vinterdagen. Jeg viste ikke kjærlighet mot denne angiveren, men jeg narret ham til å røpe seg. I et annet tilfelle viste jeg hvordan kjærligheten står over sannheten, og hvordan jeg narret en forhørsleder for å redde noen brødre fra å bli arrestert.

Disse tilsynelatende motsetningene måtte nok ha forvirret nonnene, for de avlyste min møtekampanje og skrev et sint brev til meg og sendte også advarsler til andre mot å invitere meg til å tale.

Men jeg prekte nå i Tyskland likevel. Det var innflytelsesrike personer som var til stede, og noen av dem besluttet å begynne en tysk misjon. Da vi kom tilbake til USA, fikk vi høre at det måtte ha skjedd noe merkelig i Tyskland: Posten til misjonen ble ikke hentet, men den hopet seg opp på postkontoret, og folk som hadde sendt penger, fikk ikke tilbake noen kvittering. Vi kunne ikke forstå dette. Derfor reiste min hustru tilbake til Tyskland for å snakke med lederen av denne nystartede misjonen. Han var ikke hjemme selv, men hans hustru sa til Sabina:

- Kommunistene kan ta over Vest-Tyskland når som helst, og jeg vil ikke at min mann skal bli hengt. Jeg har forbudt ham å ha noe med disse misjonssakene å gjøre.

De fleste tyske kristne hadde ikke vært så altfor ivrige etter å protestere mot Hitlers forbud, og nå kunne de ikke engang protestere mot konene sine. Andre medlemmer av misjonskomitéen hadde også mistet motet og gav opp arbeidet.

Noe måtte gjøres. Gud sendte hjelp fra uventet hold.

Det var en liten gruppe troende i Tyskland, ledet av en forkynner som het Fritz Braun, som fremdeles trodde at so-

len gikk rundt jorden, fordi Bibelen sa det. Akkurat som Luther, anerkjente han ikke Kopernikus. Han trodde at himmelen var rett over oss og helvetet rett under. Han forkynte også at de europeiske nasjonene tilhører Israels ti tapte stammer. Det var ikke mange som hørte på det han sa, men det viste seg at han var en mann med hjertet på rette sted.

I Brauns hjem rådet fremdeles den gamle prøyssiske militærdisiplin. Sønnene var nødt til å adlyde faren, selv om de var over 40 år gamle. Dermed beordret ganske enkelt Fritz Braun en av sønnene sine, som var fabrikk-eier, å slutte med alt annet og ta over misjonsarbeidet. Slik var det det skjedde. Denne tyske misjon er blitt den mest fremgangsrike av de europeiske misjonene, og har spredt seg til Østerrike, Sveits, Italia og Vest-Afrika. Det er sentrum for vår virksomhet i den kommunistiske del av Europa.

Gud og djevelen bruker Sveits på en spesiell måte. Det russiske kommunistpartiet ble skapt av Lenin i Sveits. Sammen med andre russiske opposisjonelle planla han den revolusjonen som styrtet tsaren, innførte kommunistdiktaturet og etterpå utviklet seg til å omfatte en tredjedel av verden.

Sionismen, bevegelsen som arbeider for å etablere Guds utvalgte folk i Israel igjen, ble også startet i Sveits.

I de samme haller i Basel, hvor grunnleggeren av Sionismen, Theodor Herzl hadde talt på deres første kongress, der

kunne jeg nå tale for vår sveitsiske misjon. Vår broder Hans Zurcher var blant grunnleggerne. Misjonen utgirmateriale på tysk, fransk og italiensk, de tre språk som tales i Sveits.

Giuseppe Laiso hadde sympatisert med kommunistene. Men etter å ha lest våre bøker og lært sannheten å kjenne, begynte han vår misjon i Italia. Og snart fikk han også i stand radiostasjonen som tilhørte vår internasjonale organisasjon. Terrorister ødela den.

Portugal er nesten overtatt av kommunistene. Da det var som vanskeligst, og da det å stå for Kristus mot kommunismen var livsfarlig, da tok vår misjonsleder der, broder Trancoso, hovedkvarter i Barrera, en av de mest kommunistiske byene i landet. Uredd utgav han vår litteratur rett for nesen på dem.

Jeg talte engang i Portugal i en sal hvor folk stod så tett sammen at da kommunistene ankom litt forsinket for å banke meg opp, klarte de ikke å trenge seg frem til plattformen. Før de hadde noen sjanse til å utføre sitt oppdrag måtte de først høre på alt jeg hadde å fortelle. Da de hadde hørt det, hadde de også mistet lysten til å banke meg opp.

Søster Hadinata opprettet vår misjon og utgav våre bøker i Indonesia, et muhammedansk land.

Jeg reiste til Etiopia og Kenya og advarte alle som ville høre på meg mot den truende kommunistfaren i Afrika. I Addis Abeba ble jeg mottatt av USAs am-

bassadør og hans hustru. De forsikret meg om at etiopierne var sterke beundrere av USA. Det var tydelig at ambassadøren levde i et bedrag, for i løpet av det følgende året ble Etiopia overtatt av kommunistene. Den sovjetiske ambassadøren hadde nok ikke kastet bort tiden med å drømme om vennskap, men hadde direkte arbeidet for å overta landet.

Da jeg reiste til Etiopia, avla jeg et besøk også i Asmara, hovedstaden i Eritrea. Der holdt jeg et stort studentmøte. Studentenes spørsmål røpet tydelig at de var venstreorienterte. Da de spurte meg om Sør-Afrika, sa jeg til dem at så lenge de hvite styrte der, kunne den fargede befolkningen der føle seg trygg. De hvite ville ikke utrydde de fargede. Faren ville oppstå innen de fargede folkegruppene på grunn av rivalisering mellom dem. Et år senere begynte de blodige stridighetene i Eritrea. De etiopiske kommunisttroppene marsjerte inn i Voki-Deva, en eritreisk landsby, en søndag morgen og skjøt alle som var samlet i kirken. En tid senere møtte jeg i USA en student som hadde vært til stede på mitt møte i Asmara. Han fortalte meg at min advarsel hadde blitt husket i lang tid etterpå.

Narajan Nair leste min bok *Torturert for Kristus* mens han studerte i Australia. Da han kom hjem til Fiji-øyene, begynte han misjon der, og nå gir de fattige innfødte der penger til sine forfulgte brødre i kommunistland.

Brødrene Res Werry og Merv Knight fra Australia ble inspirert av den samme boken og begynte vår misjon i den verdensdelen.

I India ble broder Job mektig inspirert av vår litteratur. Selv om India på den tid var et diktatur, fikk han i stand store møter med helt opp til 80.000 tilhørere på en gang. Nå leder Job vår misjon i India og trykker bøker og flygeblad på over 20 språk.

Det er et Guds mirakel hvordan denne misjonen i løpet av meget kort tid har klart å bli den nest største kristne trykkeribedrift i India. Den heter Sabine Press, og den sprer litteratur ikke bare i India, men også i Nepal, Bhutan, Tibet, Sri Lanka, og andre asiatiske land. Fordi trykkeutgiftene er lavere i India enn noen andre steder, utgir Sabine Press våre flygeblad og bøker som sendes til Nigeria, Zambia, Zaire, Øvre Volta og flere andre afrikanske land. En betraktelig del av disse store utgiftene blir dekket av gaver fra fattige indiske kristne som har en gjennomsnittsinntekt i året på litt over 700 kroner. Vår indiske misjon 'Love in Action' er den største grenen av vår International Christian Mission to the Communist World.

Broder Job har som hjelp ved sin side sin fantastiske hustru, en protestantisk Moder Theresa. Hun var lege, men gav avkall på en høyt betalt stilling ved et utenlandsk sykehus for å arbeide uten betaling som lege i slummen. Broder Pereira

forlot en høyt ettertraktet stilling i en anglikansk katedral for å arbeide for vår misjon i slummen på Sri Lanka.

Det er nesten ukjent her i Vesten at av de delstatene som til sammen utgjør India, var tre stater kommuniststyrte: Kerala, Tripura og Vest-Bengal. Det var for en del på grunn av vår aktivitet med å fortelle folk om kommunismens egentlige natur, at den kommunistiske regjeringen i Kerala ble skiftet ut i 1981. Men fremdeles er altså to stater kommunistiske.

Jeg måtte preke i Alepi. Det var en by som hadde tilnavnet 'Indias Moskva' fordi den er sentrum for kommunistiske aktiviteter. Det var omtrent 30.000 mennesker samlet utendørs. Atmosfæren var meget spent. Vi ventet at det i det minste ville bli mange tilrop og avbrytelser, men kommunistene kunne også gjerne gripe til voldsomheter. Vi hadde ikke bedt om politibeskyttelse.

Med det samme møtet skulle ta til, begynte det å regne voldsomt. Regnet østet ned rundt omkring det området vi hadde møtet vårt. Men ikke en regndråpe falt på noen av møtedeltagerne. Folk var forbausest. Og mens de kristne preste Herren, stod våre fiender stumme og lamslåtte.

I Malaysia arbeidet broder Ronney Kon som forhandler av kristen litteratur. Da han ikke hadde tid til å lese alle de bøkene han omsatte, solgte han min bok *Torturert for Kristus* i mange år før noen fortalte ham om innholdet og gav ham lyst til å lese den. Resultatet var at han

startet misjonsarbeid.

Broder Kon arrangerte store møter for meg i Kuala-Lumpur, Singapore og andre orientalske byer. Over alt måtte jeg ta hensyn til den kulturelle og religiøse bakgrunn hos mine tilhørere. I et buddhistisk land pleide jeg enkelte ganger å begynne slik:

- Jeg har stor respekt og beundring for Buddha, og jeg er glad for å være sammen med mennesker som kjenner til hans storhet. Da jeg var meget ung, var jeg meget imponert av en beretning som han har fortalt: Engang var det en god prins som ikke tålte å se noen lide. En dag fant han en utsultet huntiger i en skog. Hun hadde sine små tigerunger hos seg. De var også dødsdømte fordi hun ikke hadde noe melk til dem. Dette var mer enn prinsen kunne orke å se på. Selv om huntigeren kunne være grusom, var hun likevel et levende vesen som var omfattet av hans kjærlighet. Han kuttet over sine blodårer for å pirre henne, og la seg ned ved siden av henne for at hun skulle spise ham. Det gjorde hun også. Dermed fikk hun nytt liv igjen, og nå fikk hun melk til de små ungene sine. Prinsen hadde dødd, men ville dyr var blitt reddet.

Som liten gutt, fortsatte jeg, lurte jeg på om dette bare var et eventyr. Jeg visste at menneskene kunne være ville og grusomme, men jeg hadde aldri møtt et så elskelig vesen som denne prinsen. jeg beundret Buddha på grunn av denne fortellingen, og jeg syntes det var synd at

prinser som var slik som den han fortalte om, bare eksisterer i litteraturen.

Etter mange år, fortsatte jeg videre, var det en som gav meg en Bibel å lese i. Der fant jeg en beretning til: En Fredsprins var kommet til verden. Denne prinsen sa til mennesker som var like brutale som ville dyr og som hadde den evige død hengende over seg: 'Spis mitt legeme og drikk mitt blod, så skal dere leve.' Disse menneskene drepte ham. Siden da har menigheten nydt av hans offer, og syndere har fått evig liv. Akkurat som Buddhas tiger døde denne prinsen forat hele verden skulle bli frelst.

Da jeg kom til tro på Jesus, sa jeg til slutt, kunne jeg ikke glemme denne store, orientalske profet, som 600 år før det hendte, varslet om Frelseren som skulle komme.

Når jeg talte i India, siterte jeg fra deres hellige skrifter og deres rikdom av myter. Og når jeg møtte kommunister, pleide jeg å sitere Marx, Lenin og Mao. Dette åpnet mange sjeler for mitt budskap.

Jeg blir urolig når vår misjon blir omtalt som 'Wurmbrands misjon'. Når jeg hører dette, minner det meg om Apostelen Paulus' brev til Filemon som ble skrevet av både Paulus og Timoteus, selv om Timoteus' bidrag ikke er nevnt i titelen på brevet. På samme måte er Mission to the Communist World resultatet av en felles innsats av talløse ledere og komitémedlemmer, en internasjonal stab med ulike

oppgaver på våre kontorer i alle deler av verden og tusenvis av forhandlere, radiofolk, kurerer, trykkere og forbedere. Jeg beklager at jeg ikke kan nevne hver enkelt ved navn, men plassen tillater ikke det.

Vi begynner vårt undergrunnsarbeid

Vi begynte å kunngjøre over hele verden at Undergrunnskirken eksisterte, og vi utgav på 50 språk beretningen om kristent mot som f.eks. sovjetkapteinen Gavrilov. Denne mannen ble henrettet fordi han hadde organisert en hemmelig kristen offisersforening og sendt ut deres tidskrift. To løytnanter ble arrestert sammen med ham. I den frie verden spør offiserer seg om det er deres plikt å være med i en slik forening, og de tar friheten som noe selvfølgelig. I England kunne jeg fritt tale på Militærakademiet etter innbydelse av den britiske offisersforening. I Russland må kristne offiserer gi avkall på sin frihet for å være med i en slik forening.

Etter hvert som gaver strømmet inn fra mange land kunne vi begynne å hjelpe denne modige Undergrunnskirken.

Anatonio Borro, en kristen lærer fra Cuba, som hadde vært fengslet der for sin tro, har fortalt om hvordan kubanske fanger ble behandlet. Han var blitt plassert i en celle som var som et slags bur hvor det var så liten plass at han bare kunne sitte. Han ble slept etter føttene inn

til forhør, og der ble han slått med tau og stokker.

Fanger fikk syrebad, de fikk tatovert hammer og sigd på huden med rødglødende ildrakere og ned over hodene deres ble det trukket esker med levende bier. Da Borro var i fengsel, fikk han se bilder av medisinerstudenter som foretok viviseksjon på mennesker. Han ble truet med at dette ville skje ham også hvis han ikke innrømmet at han hadde begått umoralske handlinger ved å være CIA-agent og motstander av kommunismen. Da Borro ikke holdt ut lenger, 'tilstod' han. Det eneste som var sant i hans tilståelse var at han var motstander av kommunismen.

Men noen få kubanske fanger var så heldige at de klarte å rømme. En baptistpastor som hette Rameiro døde i fengselet fordi han nektet å tilstå. De siste ord fra en ung mann ved navn Boitel, som ble skutt av kommunistene, var: 'Lenge leve Kristus, Kongen!'

Gjennom vår misjon kunne vi nå hjelpe familiene til slike ofre. Små kasser med kristen litteratur ble sluppet i havet på strategiske steder hvor havstrømmene ville føre dem i land på Cuba, Kina, Korea, Albania eller Russland. Vi hadde studert strømmingene omhyggelig, og vi visste at vi kunne stole på at Herren ville holde strømmingene konstante. Vi pakket et evangelium eller en bibeldel inn i en liten vanntett plastikkpose hvor vi hadde lagt inn en plastikkslange fylt med luft for å være sikker på at posen skulle holde

seg flytende. Vi la inn også en pose med sukkertøy eller tyggegummi som var synlig gjennom plastikken, og ville vekke interesse hos barn så vel som hos voksne. Dette var en ny idé som min sønn hadde fått, og vi frydet oss da vi så hvor fint den virket.

Kommunist-Kina var blitt glemt av den universelle kirke, enda Gud må elske det kinesiske folk svært høyt. Beviset for det er at det er så mange av dem. Under Mao ble alle kirkene i Kommunist-Kina stengt. En million kristne er blitt drept der, og det ser ut som om kirken i Vesten ikke engang bryr seg med å nevne disse kristne martyrene i sine bønner - navn som Wen-Yuang, Kung, Liu-Ling-Chiu, Chou-Ching-Tse, Tung-Hu-En, Fang-Ai-Shih, Chou-Fu Ching, Marcus Cheng og tusenvis andre.

Vi minnet den universelle kirke om våre lidende brødre i Kina og beskrev hvordan de ble behandlet, i følge opplysninger vi hadde fått fra kontoret til Dalai-Lama, den høyeste leder for den buddhistiske religion. I Indre Mongolia skar kommunistene tungen av Lama Huh-Lu, en buddhistmunk. De kappet fingrene på begge hendene til en lærer, Saranchulu, og brente levende barnet til en kvinne som het Nominerdene. En annen lærer som het Munkbish ble brent i skrittet og ansiktet med et svijern, og mistet forstanden på grunn av denne behandlingen. Damba, Dambaii og Dambalah ble hengt etter tommelfingrene i et tre og så ble det tømt

kokende vann i hodet på dem.

Det er klart at kristne blir opprørt når buddhister blir behandlet på denne måten. Våre kristne brødre lider på samme måte. Men endelig hadde vi en verdensomspennende misjon som kunne hjelpe familiene til disse martyrene og gjøre deres rop kjent i den overfladiske frie verden.

Vi møter sløvhets og likegyldighet

Jeg har reist masse i alle verdensdeler, gjort utallige TV- og radiointervjuer, holdt foredrag og prekener og skrevet 12 bøker som er blitt oversatt og spredt vidt omkring.

Jeg har ofte minnet amerikanske tilhørere om de ord som ble uttalt av John Winthrop på dekket til *Arabella* da båten pløyde seg frem over Atlanteren på vei til Massachusetts i 1630. 'Vi skal være som en by på et høyt fjell,' sa han, 'alle folk skal se oss. Hvis vi er utro mot vår Gud i dette arbeid vi har tatt på oss, og derved gjør at han trekker sin hånd tilbake fra oss, da skal vi bli gjort til spott og spe over hele verden.'

For tyske tilhørere har jeg igjen våget å uttale ordet 'Vaterland', det ordet som er blitt tabu for dem på grunn av at Hitler misbrakte det så grovt. Etter krigen svingte tyskerne til den motsatte ytterlighet og nesten bannlyste ordet fra sitt vokabular. Nå sa jeg til dem: 'Hvordan kan en kristen bekjenne å

ha kjærlighet til sine fiender hvis han ikke kan elske engang sitt eget fedreland nok til å gjøre sitt ytterste for å befri sine landsmenn som lever under kommunistisk undertrykkelse? Jeg tenkte da på de i Øst-Tyskland som er skilt fra Vesten av den beryktede Berlinmuren.

Over alt er jeg blitt møtt med begeistret støtte fra Guds barn. Men jeg har også møtt den djevelen som heter 'Likegyldighet' Dette er i sannhet en gammel djevel som hadde plass blant folket på Golgatahøyden og sa: 'La oss vente og se.'

Likegyldighet og ufølsomhet overfor lidelse ligger dypt nedarvet i menneskene og er ikke noe spesielt for moderne mennesker. Noen ganger undrer vi oss over hvorfor folk ikke reagerer når de hører beretningen om Kristus på korset, og hvorfor de er uberørte om de lidelser som de kristne må gjennomgå i kommunistiske land. Men det var mange til stede på Golgata da Jesus og de to røverne ble korsfestet. De hørte ropene da naglene ble drevet gjennom deres hender og føtter, og de måtte ha visst at en av disse som ble korsfestet var den beste blant mennesker. Hvem andre kunne ha bedt for sine bødler? Hvem andre kunne ha hatt en slik omsorg at han ledet en røver til Gud, mens lidelsene jaget så intenst gjennom hans egen kropp? Og nå ropte denne Jesus i fortvilelse: 'Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?' Og folk nikket og sa til hverandre: 'La oss vente og se ....' Det falt dem ikke engang inn at de kanskje kunne gjøre

noe for å lette hans lidelser. Det var ingen som brakte ham vann eller engang et trøstens ord. Ingen. Bare: 'La oss vente og se om Elia kommer og redder ham.'

Når vi ser på historien, ser vi hvordan sløvheden har vokst gjennom hundrevis av år. Nå er den tilsynelatende i ferd med å nå en topp mens vi nærmer oss den midnattstimen som Herren talte om, da vi skal høre et rop: 'Brudgommen kommer! Gå og møt ham!' (Matt. 25:6). Da skal til og med de som har ventet på ham ha falt i søvn. De få som er våkne er de som forkytter hans komme.

Akkurat som midnatt er den tid da en del av jorden er lengst vekk fra solen, slik er den åndelige midnatt den tid da menneskene er lengst vekk fra Gud. Vi nærmer oss raskt denne midnattstime og de fryktelige begivenheter som vil følge, men midnatt har ikke den samme mening for Guds barn som den har for verdens barn. Det var ved midnatt alle førstefødte gutter i Egypten døde, men samtidig ble det utvalgte folk befridd.

Herren sa: 'Det kommer en natt, da ingen kan arbeide' (Joh.9:4). Men vi vet at når noe er beskrevet som umulig i Bibelen, så gjelder ikke dette de troende, for Jesus har sagt: 'Alt er mulig for den som tror' (Mark.9:23). Guds folk har ofte utført de største bedrifter når midnattstimen nærmet seg. Det var midnatt da Samson rykket opp byporten i Gasa (Dom. 16:3), og Rut fikk løfte av Boas: 'Alt det du sier, vil jeg gjøre for deg' (Rut3:11).

Vår misjon forsøkte å vekke dem som var falt i søvn ganske enkelt fordi det var natt, men også dem som var blitt lullet i søvn av kommunistene, for en del av denne snikende søvnen i Vest er med hensikt påført oss. 'For å vinne seier,' skrev Mao, 'må vi gjøre vårt beste for å forsegle fiendens øyne og ører, og gjøre ham blind og døv' (bind 2).

Akkurat som vi noen ganger er nødt til å dytte enkelte kraftig i siden for å vekke dem, slik er vi også av og til nødt til å gjøre det for å vekke hele nasjoner. Den kjente russiske forfatteren Dostojevski sa at når en stor nasjon mister selvtilliten og ikke lenger tror at den alene eier sannheten som er i stand til å fornye og forsone alle andre nasjoner, da blir en slik nasjon straks 'bare en rent etnografisk faktor og den opphører å være en stor nasjon'. Hvis de vestlige land tror at deres nasjoner står for sannhet, kristendom og frihet, la da også deres livsstil være eksempler på disse verdier og idealer.

I februarnummeret av *Reader's Digest* i 1964 skrev Nixon: 'USAs mål må ikke være noe mindre enn å bringe frihet til den kommunistiske verden... Det er på tide å sette dette i første rekke og gjøre det til et mål av høyeste prioritet ved alle internasjonale forhandlinger.' Men da han ble valgt til president fire år senere, hadde han tilsynelatende glemt dette.

Dronning Victoria sa at Storbritannias styrke kom av deres troskap mot Bi-

belen. Så lenge britene trodde på Bibelen hadde de også et imperium. Da de la vekk Bibelen, mistet de samtidig sitt rike. I nær fremtid kan de stå i fare for å miste til og med De Britiske Øyer.

Vår misjon kalte Vestens folk tilbake til Kristus og gav dem et ideal som de kunne leve for og dø for: Frihet for våre undertrykte brødre, frihet for undertrykte nasjoner, spredningen av evangeliet til dem som med makt er nektet å få det.

Hellige eksempler

Det er ingenting som rettferdiggjør en sak bedre enn hellige eksempler. Igjen og igjen i våre foredrag har vi fortalt om heltemotet hos de undergrunns-kristne og deres barn.

Et russisk kommunist-tidsskrift, *Nauka i Religia*, sa at det i landsbyen Burnii var en lærer som skrev på tavlen: 'Det er ingen Gud', og bad barna om å lese det. En pike rakte hånden i været, reiste seg og leste høyt og tydelig: 'Gud lever.' I følge artikkelen fortalte barna denne læreren lignelsen om den fortalte sønn. Læreren klaget over at alle elevene var barn av troende. Etter 60 års kommunist-terror var altså alle elevene kristne, tross fengsel og drap. Denne læreren arrangerte en ateistfestival, men ikke ett barn kom. Journalisten klaget over at barna tilbrakte to til tre timer i bønn hver dag. Selv troende i Vesten ville sy-

nes at dette var 'for mye'. Men hvor lang tid bruker barna i Vest på TV? Dette viser oss bare igjen hvor forskjellig Øst og Vest egentlig er.

Pravda Ukraini fortalte at deres korrespondent i Kiev-regionen hadde besøkt hjemmet til en baptistpastor som het Nikolaie Riaboi. Pastorens hustru som hadde nektet å arbeide på kollektivbruket, møtte ham med ordene: 'Jeg og mitt hus vil tjene Herren.' Hun sa også til ham at Kristus rådet over hennes mann og at hennes mann rådet over henne. Hun betraktet det som en stor synd hvis hun ikke var sin mann underdanig, derfor nektet hun å arbeide på kollektivbruket fordi det tilhørte de ateistiske myndigheter.

Unge troende i den samme landsbyen sa til korrespondenten: 'Vi lever i det håp at den velsignede tid skal komme da vi blir befridd fra vårt kjødelige legeme og ikledt et nytt himmelsk legeme, uten fristelser eller synd, og så får vi være i Paradiset.' Derfor unngikk de å ha noe å gjøre med de ikke-troende, og de nektet å gifte seg med dem.

Den samme artikkelen fortalte om et baptistmøte i kirken i landsbyen Krivaia. En ateistisk agitator hadde innfunnet seg og før møtet begynte, talte han om alt det storslåtte ved et verdslig liv. Han 'prekte' om de nye underholdningsstedene og teatrene i Kiev, om fjernsyn, isdans, og andre slike fornøyelser som de kristne på dette stedet betraktet som bannlyst. De betraktet det som snikende gift.

I utkanten av Krivaia er det et hus hvor vinduene er tildekket med sorte gardiner, slik at det ikke kan sive ut noe lys til gaten. I et lite rom der ligger menn og kvinner på kne på golvet med opprakte hender og lukkede øyne. De ber og gråter. Det er et møte hos pinsevennene, som ikke er godkjent av staten. Disse vennene samles i hjemmene hos hverandre til hemmelige bønnemøter.

Nå er Undergrunnskirken, den forfølgelse den lider og dens fasthet i troen blitt vidt kjent. Da jeg for første gang for 15 år siden fortalte om den i Vesten, var det mange som sa at det bare var noe som jeg hadde funnet på.

Sjelelige lidelser

I **Torturert for Kristus** skrev jeg at jeg led i Vest mer enn i kommunistfengsler. La meg forklare hva jeg har lidit. I de første årene etterat jeg ble fri, var det et sjokk å komme tilbake til en verden som så drastisk hadde forandret seg. En tid kunne jeg ikke kontrollere nervene mine. Hendene mine skalv nesten konstant, og i perioder led jeg av en intens overfølsomhet som plaget meg meget sterkt, fordi det var som om jeg ikke var i stand til å kontrollere mine nerver. Fengselsårene hadde satt sine spor ikke bare på mitt legeme, men også på min sjel og mitt sinn.

Jeg undret meg over hvorfor enkelte kirkeledere ikke kunne forstå min sinnstilstand. De var tilsynelatende ufølsomme for det faktum at det ikke var mulig for meg å ha fullstendig sinnsklarhet etter den hjernevaskingen og den mentale påkjenningen jeg hadde vært utsatt for.

Jeg hadde hatt 14 år med behandling etter Pavlovs teori. Hvis du vender en hund til å sikle som svar på et lite elektrisk sjokk som er signalet for mat, og du gradvis øker sjokkstyrken, så kan hunden tåle det opp til en viss grense. Så bryter den sammen. Denne type av tilvenning var det jeg gikk igjennom i de årene. Vi ventet på brødstykket som ble gitt oss hver tredje dag. Så kom tredje dag, men ikke noe brødstykke. Etter at vi hadde ventet i timevis, pleide vi å banke forsiktig på døren. Vi våget nesten ikke å minne fangevokteren på at det var dagen for vår brødrasjon. Da pleide han å banne og si: 'Dere fortjener ingenting!' Og så slo han oss i stedet. Hvordan skulle vi unngå å bli brutt ned under slike forhold?

Ethvert dyrs nervesystem brytes ned når det blir utsatt for langvarige perioder med forbud, som for eksempel å vente under press. Vi hadde ventet på at de allierte skulle komme og befri oss, slik som de hadde lovt om og om igjen over radio. Vi hadde ventet på amnesti, på å bli befridd fra tvangsstyret. Vi hadde ventet forgjeves på at døden skulle befri oss. Derfor var det ikke mulig på et øyeblikk å finne en uthvilt og fredsommelig

Wurmbrand som en kunne gå inn i et lett og harmonisk samarbeid med.

Enhver psykolog på et dyrehospital kan fremkalle store forstyrrelser hos en hund ved å følge en bestemt prosedyre: Først venner han hunden til å få mat når den ser en sirkel og bli slått når den ser en elipse. Så viser han hunden elipser som mer og mer får sirkelform. Når så presset blir for stort, kan ikke hunden skjelne lenger.

Jeg visste at kristendommen var god og kommunismen dårlig. Da jeg kom til Vest og fant kristne pastorer som flirtet med kommunismen og sammen med kommunister lot som om de var venner, mens deres kamerater i andre land åpent forfulgte kirken, da var jeg ikke i stand til å vise en rolig og fornuftig reaksjon. Jeg er klar over at jeg i enkelte tilfeller må ha vist den ultra-paradoksale reaksjon som var påvist hos Pavlovs hunder etterat de med vilje var blitt forvirret. Hundene begynner å reagere med hat mot dem som viser dem kjærlighet, og motsatt. Da jeg fant at jeg begynte å reagere på tilsvarende måte, bad jeg om at de som var omkring meg måtte være tålmodige. For jeg hadde ennå mye arbeid å gjøre for Jesus.

Jeg vet nå hvordan sinnet arbeider, og jeg stoler ikke på det lenger. Det rumenske ordet for 'sinn' brukes også i betydningen 'løgner'. Derfor stoler jeg på Jesu ledelse, og ikke bare på de konklusjoner som bare min fornuft alene kommer frem til.

Nye fristelser i Vest

Nå stod jeg overfor helt nye fristelser. I Hebr. 11:37 er det å bli fristet sammenlignet med å bli stenet og pint, saget i stykker eller drept med sverd. For en med virkelig ond natur er fristelsen lett å komme over ens med. Men for et gjenfødt Guds barn er fristelsen en forferdelig lidelse.

Jeg hadde ikke eid noen penger i løpet av disse 14 år i fengselet. Derfor syntes jeg at den minimale lønnen jeg fikk som pastor var enorm, enda den var mindre enn det en amerikansk gatefeier tjente. Det å kunne kjøre omkring i en bil når jeg før aldri hadde hatt så mye som en sykkel, var en overveldende byrde. Det var som om jeg merket at det begynte å vokse i meg en kjærlighet til penger.

Jeg hadde nesten ikke sett en kvinne på disse 14 årene. Nå hadde jeg kvinner og piker omkring meg på alle kanter, og mange av dem var fulle av kjærlighet og beundring. Jeg hadde vært en fange som hvem som ville kunne slå og spytte på. Nå leste jeg artikler som sa at jeg var 'en meget engasjerende forkynner', at 'siden Jesus er det ingen som har forkynt med en slik kjærlighet'. Jeg visste at en slik lovprisning var liksom uriktig som den urettmessige hån jeg hadde vært utsatt for i fortiden. Men det frydet mitt hjerte, og jeg falt for fristelser som jeg i fengselet hadde glemt eksisterte.

I 4.Mos.5:12 står det: 'Sett at en

kvinne kommer på avveier og er utro mot sin mann....' Siden det hebraiske ordet for å 'komme på avveier' er **tisteh**, kunne setningen også oversettes med 'hvis en kvinne begår en dårskap'. Ingen synder med mindre dårskapen har grepet tak i vedkommende. Men i vanlige rettssaler blir en frikjent for alminnelig dårskap. Vil da ikke også Gud gjøre det samme? I den greske originalteksten for Kol.2:13 leser vi: 'Han har tilgitt oss alle våre overtredelser.'

Selv om jeg har syndet på mange områder i de årene som er gått, setter jeg min tillit til Kristi tilgivelse og tilgivelsen fra dem som jeg har syndet mot.

Jeg kom midt opp i en kamp mot en slud og hatefull fiende, og jeg blir stadig utsatt for fristelsen til å bli slik som fienden jeg kjemper mot. Fiender vil forandre oss til sitt eget bilde hvis vi bruker deres egne metoder i vår kamp mot dem.

Det var vanskelig for meg å tilpasse meg familielivet igjen. Min hustru hadde vent seg til uavhengighet, mens jeg i fengselet hadde vært nødt til å underkaste mer ordrer uten å gjøre den minste motsigelse. Dette utviklet seg nå hos meg til et sterkt ønske om selvhevdelse. Mihai var blitt fremmed for meg. Han var sin mors sønn, og jeg var blitt bare et svakt minne for ham. Jeg hadde gitt ham min tro, men han hadde også lidt fordi han bar mitt navn. På den måten ble hans følelser meget motstridende, og han be-

gynte å undres: Ville det ikke ha vært klokere av hans far å forlate kirken og flykte i stedet for å utsette sin sønn for så mange vanskeligheter. Desto mer mitt navn ble kjent i verden, desto mer ble han kjent som 'Wurmbrands sønn'. Men han var så avgjort en selvstendig person. I løpet av kort tid hadde han tatt tre universitetseksamener samtidig som han arbeidet for vår misjon. Han skrev en bok og utviklet forbausende administrative evner som han brukte i vår organisasjon. Han ønsket langt fra å være noen ny Richard Wurmbrand.

Det var også forvirrende å skifte fra den intense meningsutvekslingen som er mellom fanger i fengsel til et enkelt og broderlig forhold til mennesker som hadde vokst opp i en verden som var fullstendig fremmed for meg. Det forekom fullstendig formålsløse personlige sammenstøt. De som led mest var min egen familie, familien Harris og andre venner, men det var også disse som hjalp meg mest i de prøvsomme tidene. Jeg ber dem hermed ydmykt om tilgivelse for all den lidelse de måtte tåle på grunn av meg.

Det å bli berømt viste seg å være en smertefull byrde. Jeg følte meg konstant som en tyv. Jeg prekte og skrev om de vakreste representanter for menneskeheten, troshelter, hellige mennesker som vardøde eller som fremdeles levde i kommunistiske fengsler. Tilhørerne kunne så lett overføre på meg den skjønnheten jeg talte om, og tillegge meg personlig den glorie

som martyrene så ofte blir tillagt.

'Dere skal ikke stjele' (3.Mos.19:11) betyr også at en ikke skal forsøke å oppnå god omtale hos andre ved noen form for fremstilling, offentlighet eller smiger, eller ved å narre andre til å få et bedre inntrykk av en person eller hans handlinger enn han fortjener. Vi må fortjene det hvis andre verdsetter oss, og ikke urettmessig vise et slikt bilde. Det var det som var Absalons synd.

Men det var i misjonens interesse å fremheve mitt navn, særlig i USA hvor en raffinert reklameteknikk er vanlig brukt for at folk lettere skal kunne legge merke til lederne av de religiøse organisasjonene. Ingen reklame ville bety at det ikke ville komme inn noen penger, og ingen penger ville bety ingen mat til de kristne martyrene og deres familier. Jeg likte ikke denne reklameringen på noen måte, men vi var nødt til å gjøre bruk av den likevel. Det var en pine for meg å se bilde av meg i aviser, på plakater og TV med noen annen bildetekst enn 'en elendig synder, frelst av nåde'.

Finnes det en Undergrunnskirke?

Den motstand jeg møtte innen kirken forverret min tilstand. Da **Torturert for Kristus** ble utgitt i Tyskland, skrev lederen for Utenlandsavdelingen av Den Evangelisk-Lutherske kirke et brev til alle pastorene og sa at boken var usann.

Den Evangelisk-lutherske Kirke skrev et offisielt brev og slo fast at ingen i hele det kommunistiske området var satt i fengsel for sin tros skyld. Røster i andre land sa seg enig. Noen kirkeledere sa til og med at dette med Undergrunnskirken var noe jeg hadde funnet på, og de forsikret at da de selv hadde besøkt Romania, Russland og andre steder, hadde de ikke sett spor av den.

Dette er akkurat som historien om mannen som hele sitt liv hadde bodd ved sjøen, fisket og svømt og frydet seg, men nektet å tro at det fantes perler i havet. Hvis noen kjente havet, så var det han, og han hadde aldri sett noen perler der. Men en må jo dykke helt til bunns og att-på til ha en god porsjon flaks for å finne en perle.

Hvis disse samme kirkelederne hadde reist til Palestina for 2.000 år siden, ville de ikke ha truffet Guds Sønn. De ville ha vært på offisielt besøk hos overprestene. Deres middagsselskaper ville ikke ha fått noe besøk av Jesus. Helt tilfeldigvis ville de kanskje ha sett at noen fanger ble ført over Tempelplassen, men ingen av fangene ville ha hatt noe ytre tegn på at han var noe spesielt. Gjestene ville ha sagt at meldingen om at Guds Sønn levde i Palestina, var falsk.

Disse kirkelederne hadde snakket med mange kristne i kommunistlandene som hadde fortalt dem at det ikke eksisterte noen Undergrunnskirke. Hvis disse samme biskoper hadde besøkt Palestina like

etter Kristi himmelfart og snakket med apostlene eller med Maria og spurt dem: 'Finnes det en kristen kirke i Jerusalem?' ville de ha fått som svar: 'Nei.' Apostlene visste ikke da at deres gruppe senere skulle bli kalt den Kristne Kirke. Selv visste de at de var 'de hellige', 'Guds barn', 'Jesu disipler', 'jøder som trodde på Jesus som Messias', o.s.v. De første kristne ble ikke kalt kristne, akkurat som troende i kommunistland i dag ikke vet at de utgjør det som er kjent utenfor deres lands grenser som Undergrunnskirken. Det eneste de vet er at de utfører sin kristne plikt. De samles i hjem og i skoger, selv om det er forbudt. De har hemmelige trykkerier, hemmelige søndagsskoler, og deres ledere ligger i dekning, men de vet ikke om noen Undergrunnskirke. På grunn av et semantisk spørsmål diskuterte Vestens biskoper om det virkelig eksisterte noen virkelig kirke i en tredjedel av verden. Etterat Solsjenitsyns bøker ble utgitt er det ingen som lenger er i tvil om den eksisterer eller om den forfølgelse den er utsatt for. Men inntil da måtte vi utkjempe en hard strid.

Vi måtte si som Savonarola sa til Kristus: 'Du er min Herre, du er min prest, du er min biskop, du er min pave,' og ikke bry oss om de skeptiske ledere for noen av de kristne kirkene.

Konflikter på verdenskongresser

Vi var til stede på baptistenes verdenskongress i Tokio sammen med brødrene Braun og Neureder fra den tyske misjon. Det var 10.000 delegater til stede på åpningsmøtet. 8.000 av dem var amerikanere. På det neste møtet var hallen nesten tom. Delegatene syntes øyensynlig at det var mer interessant å besøke den internasjonale utstillingen som akkurat da ble holdt i Osaka. Pressen skjenket kongressen knapt nok noen særlig oppmerksomhet. Åpningstalen hadde slått fast: 'Vi står for dåp ved neddykkelse.' Det var et budskap som ikke var særlig skikket til å bli populært blant ateister, shintoister og buddhister.

Kongressen begynte med en parade med flaggene fra de forskjellige land som var representert. Selv om det var en israelsk delegat til stede, ble Israels flagg ikke båret frem i paraden fordi Sovjet ikke liker Israel og det ville ha virket fornærmende på baptistdelegasjonene fra kommunistlandene. Og derfor vekk med det israelske flagget, selv om frelsen kommer fra jødene. Det tsjekkosllovakiske flagget var der heller ikke. Sovjetinvasjonen av Tsjekkoslovakia var fremdeles for fersk i hukommelsen for mange, og dette også ville ha vært brysomt for Sovjetdelegatene. Det flagget som det virkelig ble tatt hensyn til, var det sovjetiske. Dessverre er ikke dette flagget til en stat, men det er flagget til den kommunistiske

Internasjonale, flagget for verdensrevolusjonen, flekket av blodet til talløse martyrer. Jeg var den eneste som reiste meg og protesterte, med det resultat at jeg ble slått og kastet ut av møtet. Jeg kan forsikre alle om at denne julingen var langt mindre hard enn de slagene som nazistene og kommunistene hadde delt ut. Den japanske pastoren som hadde slått meg, ble like etterpå belønnet med en innbydelse til å besøke Moskva, med alle utgifter betalt.

Resultatet av mitt opphold i Japan var at det ble dannet en forbausende sterk japansk Christian Mission to the Communist World, ledet av broder Yakuwa, i et land hvor bare 1% av befolkningen tror på Kristus.

Episoder som det som hendte på baptistkongressen i Tokio bekymret oss ikke så mye. Vi visste at flertallet av baptistene stod helhjertet på vår side, og at konflikten gjaldt noen få isolerte ledere. Historien hadde lært oss at når kirken møter en ny og mektig fiende, er det mange kirkeledere som går kompromissets vei, mens bare noen få er trofaste til enden.

Det gikk ikke bedre med min sønn Mi-hai og hans hustru Judith. Da de var på Pinsevennenes Verdenskongress i Dallas, Texas, opplevde de til sin overraskelse at en sovjetisk delegasjon møtte frem og ble mottatt med heder og ære. Og det enda sovjetiske publikasjoner innrømmer at pinsevennenes religion er forbudt i Sov-

jet. Kristne pinsevenner blir sperret inne på psykiatriske fengsler. Men hvem var så disse delegatene? Hvem representerte de, og hvem hadde valgt dem? De var øyensynlig sendt dit med sovjetregjeringens godkjennelse. Solsjenitsyn kaller slike religiøse ledere for 'geistlige ambassadører for mørkets fyrste'.

Mine barn protesterte mot å ta imot disse kommunistiske skuespillerne, og de protesterte mot forfølgelsen av de kristne i Sovjetunionen. De ble behandlet brutalt akkurat som jeg var blitt det i Japan. De ble kastet ut av pinsevennenes kongress, mens de kommunistiske spionene fikk lov til å bli.

KONFLIKT ELLER KOMPROMISS

Noen av Vesters kirkeledere bøyer av

I den katolske kirke i Øst er det noen som bøyer av og gir etter for regjeringen. Det er de såkalte 'fredsprester'. Navnet har de fra pave Johannes XXIII's 'Fred på jord'. Den tsjekkiske kommunistavisen Svobodne Slovo meldte at målet for denne presteorganisasjonen var nøyaktig det samme som programmet for den tsjekkiske sosialistiske republikk. Kommentarer skulle være overflødig. Denne republikken er marxistisk, og Marx forkynte at all religion og alle moralbegreper skulle bannlyses.

Polske, rumenske, litauiske og tsjekkiske prester har bøyd av under presset fra det kommunistiske diktatur. Jeg kjenner ingen som ikke ville gi fra seg lommeboken sin hvis de stod foran en pistolmunning. Men det som er det merkelige er at det også finnes prester i Vesten som gir seg, selv om de ikke har noen pistol rettet mot seg. Paven sendte sin utenriksminister Casaroli til Tsjekkoslovakia for å ordinere til biskop en prest som het Vrana. Denne presten var leder for freds-

prestbevegelsen og hadde vært aktoratets vitne i en rettssak mot trofaste kristne. De kommunistiske myndighetene ønsket at denne mannen skulle bli biskop, og Vatikanet bøyde av. De glemte at i følge en gammel forordning skulle en slik ordinasjon være ugyldig: Enhver ordinasjon der staten var medvirkende part, er ugyldig.

Smigring av kommunister foregår i stor stil i den katolske leir. Il Mattino (Napoli) gjengav et dokument som stammer fra den jesuittiske ledelse, som hevder at 'utviklingen i Polen er positiv. De polske kommunister har oppnådd gode resultater med sine økonomiske problemer.' Disse jesuittene må jo ha vært døve for det som hele verden vet, at proleterer i Danzig og Stettin ble skutt av det polske diktatur fordi de våget å si at en familie ikke kan leve av 300 kroner i måneden. Den første kvinnelige arbeider som ble skutt, døde med ordene 'Jesus! Maria!'. Men dette rørte ikke de jesuittiske 'lederne'. Jeg husker at jeg møtte jesuitter av et annet slag i rumenske fengsler. De var prester som var ferdige til å bli torturert og dø for sin tro.

La disse 'fredsprestene' bringe Gud matoffer med sine agner. De sanne Guds barn er på vår side, og gir sitt aller beste for Herren, akkurat som Gud gav sitt aller beste for oss på Langfredag, den dagen som fullførte det offer som var varslet ved den jødiske påske.

Ungarske biskoper har vedtatt en resolusjon som viste hvilken ånd det var

som inspirerte dem: 'Rettferdighetens prinsipper og praksis i Ungarn har navnet "sosialisme".' Hvilket navn ville de gi den urettferdighet som torturerer katolikker i fengsel?

Presten Giulio Girardi var en av de ekspertene på det 2. Vatikankonsiliet som tross oppfordringer fra 600 biskoper, avgjorde at forsamlingen ikke kunne fordømme kommunismen som en lære, som i sitt innerste vesen er ond. Senere ble han avsatt som professor i teologi fordi han åpent erklærte seg som marxistisk kristen.

Ulven i fåreklær var blitt oppdaget, men for sent. En kan ikke være marxistisk kristen, like lite som en kan være en djevlesk disippel av Kristus. Det er ikke mulig med noe kompromiss mellom en brennende fakkell og en bensintønne.

Marx var djevledyrker og tilsluttet en Satanist-sekt, noe som jeg gav rikelige beviser for fra hans egne skrifter i min bok **Var Karl Marx en Satantilbeder?**

Den moderne marxistiske trenden blant prester og pastorer sprer seg som ild i tørt gress. Assisterende erkebiskop av Saigon (Vietnam), Franz Xaver Nguyen Van Thuan, og flere protestantiske ledere ble anmeldt av marxistiske prester, nonner og pastorer og fengslet. Det er ikke deprimerende å sitte i fengsel for sin tros skyld, men det som virkelig er deprimerende er å vite at de som angav deg er brødre som du engang har gått til alters sammen med og som siden har tatt betegnelsen 'progressive' for å tilfredsstill

sataniske tyranner.

Fra alle de østeuropeiske land kommer det advarsler til Kirkenes Verdensråd, til Vatikanet, til Baptistenes Verdensallianse o.s.v. om at de ikke må stole på de kirkelederne som er oppnevnt av kommunistene. De kristne ber om åpne protester mot sine forfølgere i stedet for tannløst diplomati. Men slike anmodninger blir sopt under teppet.

Det er mange ledere i den universelle kirke som ikke forstår hvilken avgrunn det er som skiller kristendommen fra kommunismen. Selv etter alt det som er avslørt om kommunistenes massedrap skriver den franske protestantiske pastor Richard Mollard følgende: 'Når vi ser på den raske sosiale og politiske utvikling i verden i dag, håper jeg at det franske kommunistpartiet vil fortsette sin utvikling....fremover mot en sann respekt for dem som ikke deler deres tro, og strebe etter den ekte demokratiske frihet.' Dette er liksom klokt som å håpe på at djevelen skal omvende seg, eller at sosial utvikling skal frembringe krokodiller som ikke spiser mennesker.

Noen av prestene forråder kristendommen i Vest, andre forråder den i Øst. Protestantiske ledere lever i den samme illusjon som katolikkene.

Jeg snakket engang med en protestantisk biskop som hadde blitt så imponert av Hromadka, en tsjekkisk professor i teologi, som reiste omkring i Vest-Europa og skrøt av den kommunistiske 'frihet'.

Biskopen hadde selv besøkt Tsjekkoslovakia og hadde sett denne friheten med sine egne øyne. Dette var under Novotnys diktatur. Da Dubcek styrtet ham, kom det en kort periode hvor de forsøkte å innføre en sosialisme med menneskelige trekk i Tsjekkoslovakia. Pressen ble fri for en kort stund. I sin utgave den 31.mai 1968 skrev magasinet *Kulturliv*, som ble utgitt i Bratislava, at under det gamle regime 'var den lutherske kirke blitt lammet i sin aktivitet og nesten fullstendig satt ut av drift...Det var bare en som var utnevnt av staten som fikk noe kirkelig embede...Kirken som et hele hadde vært i fengsel siden 1950...' Der hadde altså en amerikansk prest besøkt en kirke som var 'i fengsel', og han hadde ikke engang oppdaget at han hadde sett den innenfor murene! Utallige kirkeledere i Vest fortsetter å lide av den samme blindhet.

Andre kirkeledere fra den frie verden forråder rett og slett kirken. Den Protestantiske Føderasjon i Frankrike utgav et dokument som uttrykte deres sympati for revolusjon. De skrev at 'seieren for det sanne evangelium...kan ikke oppnås uten gjennom revolusjonær kamp.' Men de har aldri sett en kommunistrevolusjon. Russiske kristne opplevde en revolusjon, og de lærte å hate kommunismen.

Den russisk-ortodokse kirke i Amerika visste at valget av Pimen til Patriark i Sovjetunionen var en farse. Han var blitt nominert av kommunistpartiet, og alle kjente til hans livshistorie. Mens Pimen

var biskop i Leningrad, hadde han ikke protestert da halvparten av kirkene innen hans bispedømme ble stengt. Senere, som biskop av Kolyma, suspenderte han de modige prestene Eshliman og Yakunin som protesterte mot at patriarkatet i Moskva skulle være underlagt den ateistiske regjeringen. Han kalte Svetlana Stalin for en 'Judas' da hun hoppet av, og i utgaven av *Isvestia* for 2.juli 1967 skrev han at det aldri hadde vært religionsforfølgelse i Sovjetunionen.

Ortodokse kirker i den frie verden og andre Vest-Europeiske kirker gjorde farsen enda mer himmelropende ved å støtte et slikt patriarkvalg. Den amerikanske ortodokse kirke ba til og med denne falske kirke om å bli anerkjent.

Kardinal Konig, som representerte paven, forble taus da den nye patriarken ved sin innsettelse gjentok den åpenlyse løgn at ukrainske gresk-katolske på eget initiativ hadde gått sammen med de ortodokse. I Vatikanet hadde kardinal Konig møtt den ukrainske kardinal Slipji som hadde sittet 18 år i Sibir fordi han motsatte seg denne påtvungne sammenslåingen, som hadde kostet livet til så mange biskoper og prester og tusenvis av legfolk.

Patriark Pimens filosofi var enkel: Når troende fra Neftogorsk bad ham om hjelp da myndighetene hindret dem i å åpne en kirke, svarte han bare: 'Hvis myndighetene ikke er enige i at kirken skal åpnes, betyr det at Gud ikke ønsker at

den skal åpnes.' Det er en skam at en mann som en venter skal kjempe i første rekke for religionsfriheten kommer med en slik påstand uten å bli motsagt.

Et annet eksempel på tvedrakten hos enkelte kirkeledere er Alexander Karev. Etter at denne mannen hadde tilbrakt mange år i kommunistfengsler for sin tros skyld, ble han senere generalsekretær for den offisielle Baptistunion i Sovjetrepublikkene. Da han døde, hadde den virkelige kirke, Undergrunnskirken, utstøtt ham.

Noen kristne mener at vi aldri skulle si noe negativt om en som er død. I så fall gjorde apostlene en feil da de fortalte om Judas's forræderi flere tiår etterat han hadde hengt seg. Og vi gjør alle galt når vi fremsier trosbekjennelsen som anklager Pilatus, en mann som har vært død i 2.000 år. En persons onde handlinger kan fortsette å leve lenge etter hans fysiske død.

Karev hadde vært kirkeleder, men i den siste delen av sitt liv elsket han ikke lenger det gode. Da han døde, arbeidet han på en artikkel til *Bratskii Vestnik*, det offisielle organet for kommunistiske medløpere blant baptistene. I en tidligere artikkel hadde han kalt Lenin for 'en sosiologisk humanist', og han hadde lovprist Lenins bøker, enda de er fulle av hat mot religionen. En kirkeleder burde elske det gode og ikke diktaturet.

Boken *Let History Judge* (La historien dømme) av den russiske kommunisten Roy Medvedev beskriver noen av de torturmeto-

dene som blir brukt på fanger i Leninist-fengslene i Sovjetunionen. Denne kilden er udiskutabel, og her får vi høre om de metoder som blir brukt av Lenins etterfølgere for å tvinge tilståelser ut av uskyldige mennesker, deriblant mange kristne. Ofte ble sønner drept foran øynene på deres mødre for å få mødrene til å bekjenne forbrytelser som ikke er begått. En fange som nektet å røpe andre, kunne bli vist en fremmed og fortalt at denne ville bli skutt hvis ikke fangen ville samarbeide. Hvis så fangen fremdeles nektet og trodde det var bløff, ble gissellet skutt. Noen få dager senere ble et annet gissel skutt foran øynene hans. For å hindre flere fra å bli henrettet angav så fangen sine venner, som senere også ble drept.

Jeg kunne gi utallige eksempler til.

Følgende ord av Savonarola passer på mange kirkeledere: 'Med meget få unntak er våre samtidige geistlige og forkynnere mer skikket til å ødelegge det kristne liv enn til å bygge og bevare det.'

Savonarola sa også: 'En stemme roper: "Rop!" Og hva roper dere? Å, dere geistlige! På grunn av dere er denne stormen sluppet løs. Å, dere geistlige, det er dere som er årsaken til all elendighet. Det er på grunn av deres levnet at det er storm. Jeg må tale til dere! Stig frem, du forbannede kirke! I din vellyst er du blitt en skamløs hore! Alle kjenner til din synd. Du er blitt en djevel, du har nedverdiget deg til et dyr, et skrekkelig

uhyre! På grunn av alle dine skammelige gjerninger vil slaveri bli din skjebne. Ve over dine ledere! Ve over de andre! Ve over dere alle! Det er bare lidelse som gjenstår for dere!'

Vi må ikke glemme at Savonarola var selv prest.

Savonarolas ord var ikke høflige og glatte, og det er heller ikke mine. Vi er ikke bedt om å være snille, men å være trofaste mot Herren. Vil vi bli hørt? Det er ikke vårt ansvar. Kristus gav sitt liv for oss uten å ha noen sikkerhet for at vi skulle gjengjelde hans kjærlighet. Av kjærlighet til hjorden som blir ledet vill og kjærlighet til deres ledere som setter deres sjel i fare, må også vi rope: 'Å, dere geistlige!'

At jeg er nødt til å komme med et slikt rop er enda en lidelse for meg.

Det smertelige ved objektivitet

Det er de som elsker den forfulgte kirke, og det er de som motarbeider den. I en tredje kategori finner vi dem som begår den synd som vi kan kalle 'å være objektiv'.

En kriminell som het Tsirekidze satt i et fengsel i Tiflis (i Sovjet). I en søknad til myndighetene om benådning beskriver han hvordan han er blitt brukt av det kommunistiske politiet for å få frem falske, selvanklagende påstander fra medfanger ved hjelp av tortur og provokasjon.

der der. Han er meg, for 'jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg' (Gal. 2:20). Kristus som identifiserer seg med den som lider, han er mitt virkelige 'jeg'. For meg selv er jeg alltid subjekt, ikke objekt. 'Wurmbrand forkaster fullstendig intellektuell objektivitet' het det i en stor overskrift i Reformatisch Tagblatt (Holland). La så være.

Det er ikke riktig når objektivitet anvendes på mennesker. Vi må lidenskape- lig stå for sannhet og kjærlighet, og være blinde og døve for våre fienders argumenter. Kristi kirke har rett. Dens undertrykkere og forrædere, de som bøyer av for tyrannene, det er de som har feil, og det er grunn til å forakte dem. Det går ikke an å innta noe mellomstandpunkt i disse spørsmålene. Gud selv sa: 'Jeg vil sette fiendskap mellom deg (slangen) og kvinnen, mellom ditt avkom og hennes ætt' (1.Mos.3:15). Fiendskap - ikke objektiv forskning, kompromiss og fredelig sameksistens.

Dette gjelder kommunistforfølgelse av kristne, det gjelder politisk liv og privatliv, det gjelder alle slags forhold mellom grupper av mennesker. Rettferdigheten må seire.

Vår misjon utfører den simple plikt som enhver kristen har til å være anti-kommunist. En leder av en kristen organisasjon med hovedsete i California erklærte: 'Jeg ønsket ikke å gi inntrykk av at vi er anti-sovjetiske, eller anti-russiske, ikke engang anti-kommunistiske.'

Enhver som ikke er anti-kommunist, er ikke en kristen, akkurat som en som ikke er anti-satan heller ikke er kristen. Marxismen er satanisk, som jeg allerede har påvist i min bok *Var Karl Marx en satanist?* Kommunistdoktrinen kan ikke bli kristelig, like lite som djevelens legioner kan bli evangeliske. Vår misjon forkaster enhver objektivitet i denne sak, og vi råder også deg til å forkaste denne slags 'objektivitet' så lenge du kjemper for det som er rett.

Det finnes kristne som sitter i fengsel for sin tros skyld i Sovjet. Det spiller ingen rolle for oss om det er to eller to millioner, unntatt når det gjelder slike rent praktiske ting som å skaffe mat og penger til deres familier. Deres lidelser piner også oss, for de og vi og Kristus er alle ett. Vi ser ingen forskjell. Det er som om det er oss selv.

Fanger blir ikke lenger ganske enkelt skutt som tidligere. Det blir satt til tvangsarbeid. En russisk ortodoks prest, som var fullstendig fortvilet, skrev fra konsentrasjonsleiren: 'Jeg ønsket å presse meg selv til et martyrium. Jeg har fristet Gud, men etter sin ufattelige plan har han nektet å svare meg. Det eksisterer ikke noe martyrium i leiren, i det minste ikke noe som kan sammenlignes med vår kirkes hellige. Her er det bare arbeid etter bolsjeviksystemet, der et menneske gradvis blir forbrukt, akkurat som et lys som brenner helt til det ikke er mer igjen. Under et martyrium kan et

menneskes tro beseire Satan, og hvis hans offer er velbehagelig for Gud, kommer han i rekken av hellige. Men ved hjelp av arbeid kan Satan vinne over menneskets tro, slavebinde ham, bruke ham og utnytte ham til siste slutt for å tjene sine egne djevelske hensikter. Å vite dette er den forferdeligste fristelse som Satan noen gang har satt foran meg. Be for meg, så denne sataniske fortvilelsen viker fra meg.'

Dette er, 'objektivt' talt, et enkeltmenneskes fortvilelse. Men det smerter vårt hjerte som om millioner av lidende kristne på samme måte var fristet til vantro under presset av kommunistenes torturmetoder. Vi hater dette systemet av hele vårt hjerte. Vi finner ingen unnskyldning for det. Vår misjon har ikke tid til historiske forklaringer. Vår mål er for øyeblikket å hjelpe de forfulgte kristne med Bibler, kristen litteratur, kringkastingsprogrammer, og trøst til fangenes familier. Vårt endelige mål er at Sovjet og alle de andre kommunistlandene skal bli befridd fra Satans tyranni. Fordi vi ikke sikter på 'objektivitet', men på seier, kunngjør vi slike ting som følelsmessig mobiliserer i denne kampen. Dette prinsipp gjelder for all kristen innsats og kamp. Det brukes i alt slags arbeid i en rettferdig sak.

I praksis er det ingen forskjell mellom objektivitetens brodd og forfølgelsen fra en freidig fiendes side. Den smerte som en lider, er den samme.

Forskjellig slags smerte

Jeg har også lidd av å bli identifisert med det som vanligvis kalles anti-kommunister. Selv om jeg hater kommunismen, føler jeg meg ikke som en 'anti-kommunist'.

Kristi bud 'Elsk dine fiender' er en innrømmelse av vår svakhet. Normalt sett skulle en kristen ikke ha noen fiender. En kristen er ikke fiendtlig overfor kommunistene. Han er anti-kommunist, men det han hater, er læren og dens forbrytelser mot menneskeheten. En kristen kan simpelthen ikke være en fiende. Han er en forståelsesfull venn. Og hans forståelsesfullhet omfatter ikke bare den syke, men også sykdommen. Kjærligheten tror alt (1.Kor.13:7), den kan også få mennesker til å forstå at i visse omstendigheter er kommunismen den eneste mulige ideologiske løsningen.

I sin kjærlighet må kristne kjempe også mot enkelte personer og institusjoner. Denne kampen må utkjempes på mange fronter. Men enhver er ansvarlig bare for sin egen sektor på slagmarken.

Også jeg måtte konsentrere meg om bare én side i den kristne kampen. Men dette truet med å hindre meg fra å verdsette alle avskygninger av menneskelig erfaring. Jeg ble skremt da jeg oppdaget i meg selv en viss mangel på interesse for lidelser andre steder enn i kommunistleirene, mens vår plikt er å stå sammen med alle gode mennesker som gjør sitt

beste for å fremme Guds rike på alle livets områder.

Kommunistene kunne ikke se at jeg elsket dem, like lite som fariseerne visste at Jesus elsket dem. Det var bare naturlig at de røde skulle reagere åpenlyst så vel som i det skjulte. Men deres angrep var ofte meget smertefulle for meg.

Sovjetpressen publiserte tallrike artikler om min kontrarevolusjonære fascistiske virksomhet (for dem er enhver motstander en fascist), og forsikret dessuten at jeg og min hustru drev en bordell og ni nattklubber. Den bulgarske kommunistpressen angrep oss også. Radio Tirana var opprørt da pakkene med evangeliedeler som vi hadde sluppet i havet utenfor Albania ble funnet ilanddrevet. Venstrepressen i Vest stemte med i koret, og til og med noen kristne tidsskrifter offentliggjorde artikler mot misjonen og mot meg.

Skriften på veggene

Jeg har plass sammen med Kristus i himmelske boliger, og derfra ser jeg på dem som finner feil hos meg, akkurat som jeg ville se på folk som spyttet mot himmelen. Spytt tilsøler hverken himlen eller de som er der - men det kommer tilbake og tilsøler den som spyttet.

Som et Guds barn kan jeg ikke bli såret. Enhver ondskap som andre måtte ønske

å påføre meg, vil falle tilbake på dem. Jeg tilhører den privilegerte flokk som er elsket, uten egen fortjeneste, akkurat på samme måte som vi elsker våre barn.

Jeg ønsker én ting: Kristi seier i den kommunistiske verden. Kierkegaard skrev: 'Hjertets renhet består i å ville én ting.' Selv om dette ikke er noen uttømmende definisjon, har vi hjertets renhet i denne betydning av ordet. Og derfor ser vi at Gud er på vår side.

Fordi vi har denne forvissning vil jeg komme med en siste kommentar angående den motstand jeg møtte fra kirkeledere.

Engang da kong Belsasar var sammen med sine stormenn og deres kvinner, viste det seg ord skrevet på arameisk på veggene. Kongen sammenkalte øyeblikkelig sine rådgivere forat de skulle lese skriften og forklare betydningen av dette usedvanlige som hadde skjedd. Men ingen av tegntyderne visste hva de skulle si. Belsasar sendte så bud etter Daniel, og han klaget sin nød for ham og sa: 'De vise menn, stjernetyderne, er blitt ført frem for meg, forat de skulle lese denne skriften og gi meg tolkningen av den. Men de kunne ikke si meg hva den betyr' (Dan. 5:15).

Skriften var på arameisk, det språket som ble talt av jødene som utgjorde en betydelig nasjonal minoritet i det babilonske riket, en minoritet som hadde gitt landet en statsminister og andre betydningsfulle personer. Men ingen av de vise menn i Babylon hadde gjort noe forsøk på

å lære språket, religionen eller tankegangen til denne minoriteten.

Babylons fiender, mederne og perserne, stod allerede foran byporten. Den natten ble kong Belsasar drept, og byen falt i fiendens hender. Babylons vismenn hadde ingen visdom. De skjønnte ikke hvor nær forestående faren var, og derfor kunne de ikke advare kongen.

Denne tragiske uvitenheten til vismennene ser vi paralleller til i dag. Betydningsfulle ledere av den universelle kirke er kloke nok til å sikre for seg selv de fordeler og den berømmelse som lederskapet fører med seg, men de skjønner ikke hva som skjer innen de folk som de er satt til å lede til Kristus. De forstår heller ikke de nedbrytende krefter som truer kirken. De gjenkjenner ikke den overhengende fare som kommunismen betyr for kristendommen.

Uvitenheten hersker, ikke bare om hva som skjer i kommunistverdenen, men også om hva som skjer i den frie verden.

Advarselen til kong Belsasar ble skrevet av en hånd på veggen. Advarselen til Vesten er skrevet med blod, men våre vismenn kan ikke lese den.

John F. Kennedy ble drept av Lee Harvey Oswald, som var opplært i Moskva. Robert F. Kennedy ble drept av Sirhan Sirhan, som hadde skrevet følgende ord i sin notisbok: 'Kommunismen er det beste sosiale system.' Urolighetene ved de større universitetene rundt omkring i hele verden er skapt og organisert av en

liten kjerne av profesjonelle militante venstreradikalere som ønsker voldsbruk. Over alt er det terrorhandlinger. Streiker hvor det er kommunister som står bak, ødelegger økonomien til hele nasjoner. Men de fleste av de vise menn i Vestens kirker kan ikke tyde denne advarselen. Spør dine kirkeledere om de har studert Marxismen og filosofien til de nye venstregruppene. Spør dem også om dette emnet blir tilbudt som et fag på noe seminar eller bibelskole. Du vil oppdage at de fleste kjenner like lite til Marxismen som de vise menn kjente til det arameiske språk. Derfor kan de ikke tyde den advarselen som er skrevet med blod. Derfor gjør de heller ikke det som burde gjøres for å vinne for Kristus både kommunistene og de som kommunistene har innflytelse på.

Jeg ønsker ikke å skryte, men da 60.000 radikalere marsjerte mot Pentagon den 21. oktober 1967, var jeg den eneste geistlige som var der for å tale til dem om Kristus. Jeg fikk tak i en anleggsmaskin som løftet meg 10 meter i været, og der stod jeg på plattformen og talte Guds ord for de 60.000 udødelige sjelene som ble villedet av kommunistene. De vise menn i Washington var der ikke.

Etter en debatt jeg hadde med den radikale professor Wilkinson ved San Fernando Valley College, var det over 20 radikale studenter som åpent erklærte at de hadde tatt imot Kristus. En av dem sa: 'I går hadde jeg min siste kikk med LSD. Min neste himmelfart skal være med Jesus.'

Da jeg besøkte Quezon City, hovedstaden på Filippinene, oppdaget jeg at de fleste av studentene var katolikker. Noen få var evangeliske kristne. Det var bare en håndfull kommunister, men det var disse som dominerte. Veggene var dekket av bilder og slagord av Lenin og Mao. Ingen steder var det et bibelvers eller et bilde av Jesus. Ved slutten av møteserien der rev jeg ned en stor plakate med bilde av Lenin, akkurat som Gideon hadde ødelagt bildet av avguden Baal. Da noen kommunister truet med å banke meg opp, tok de kristne studentene meg i forsvar. Jeg fikk senere høre at debatten om det jeg hadde gjort gikk høyt i mange uker etterpå. Nytt mot var kommet inn i hjertene til de som tilhørte Gud.

Den kommunistiske ungdom kan bli kritisert eller godkjent, arrestert eller skutt. Men den kan også bli vunnet for Kristus. Dette er det målet som vår misjon arbeider fremover mot.

De mange som elsker oss

I 1.Mos.35:22 leser vi om at Ruben gikk av sted og lå med Bilha, sin fars medhustru, og Israel fikk vite det. Ordet 'det' er tilføyd av oversetteren. I den hebraiske teksten antyder massoretene, som utga disse gamle skriftene, 'en pause midt i verset'. I Lovrullene i enhver synagoge er det et åpent rom i teksten på dette sted for å antyde at denne stygge

beretningen ikke skulle uttrykkes fullstendig. Bibelen slutter ofte brått av hvis et emne er altfor avskyelig.

Hvorfor skulle jeg fortelle om all den ondskap som vi er blitt anklaget for? Men dette at vi hadde fiender, har på den annen side også hjulpet oss. En film som sovjetrusserne laget mot oss og deres utskjellinger av oss i pressen, beviste at vi hadde truffet dem på et ømt punkt. Et brev som kritiserte meg voldsomt, var skrevet av en Baptistmisjon i Amerika. Det avsluttet med forsikringen om at 'Wurmbrands Bibler havner bak Jernteppet'.

På den annen side har angrepene mot oss blitt mer enn oppveid av de anerkjennende ord vi har mottatt fra kristne så vel som ikke-kristne over hele verden.

Israelerne liker vanligvis ikke de jødiske kristne, og jeg er den eneste av den slags kristne som er blitt rost i lederartikkelen i *Jerusalem Post*. Og jeg var den eneste protestantiske pastor som ble rost over fire spalter av Vatikanets publikasjon *Osservatore Romano*.

Men la meg nå fortelle om noen av de brødre og søstre som uttrykker sin kjærlighet til vår misjon.

Engang da jeg var på flyplassen i Los Angeles, gikk jeg bort til en sjømann som stod borte ved en kiosk, og spurte ham om han var en troende.

'Ja, det kan du saktens spørre om,' sa han. 'Jeg har vært en troende i seks uker! Hva med deg?'

'Ser du ikke snippen min, da?' svar-

te jeg. 'Jeg er pastor.'

Men sjømannen syntes at dette var en omgåelse av svaret. 'Jeg spurte ikke om hvordan du livnærer deg,' sa han, 'jeg spurte om du trodde på Jesus Kristus.'

'Ja, det har jeg gjort i nesten 40 år,' sa jeg.

'Hva slags kristen er du?' fortsatte han.

'Lutheraner.'

'Det er ikke det jeg er interessert i. Men jeg vil vite om du er en kristen som hjelper brødrene som lider i kommunistiske fengsler.'

'Hvorfor spør du meg om det?'

Da ble sjømannen ivrig. 'Du burde lese en bok. Jeg husker ikke navnet på den fyren som skrev den, det var et vri-ent navn, men boken heter **Torturert for Kristus**. Les den boken! Du kommer til å gråte og be og hjelpe. Jesus sa: 'Jeg var i fengsel, og du besøkte meg.'" Hvis du glemmer dine brødre som er i fengsel, da er du ikke en riktig kristen.'

'Jeg kjenner den fyren som skrev den boken,' sa jeg. 'Kona og sønnen hans er faktisk her på flyplassen i dag.'

Da spurte sjømannen meg om jeg ikke kunne hjelpe til så han fikk hilse på dem. Og han var så glad for å møte familien til 'fyren' at han fullstendig glemte meg. 'Jeg er så glad for å ha møtt dere at jeg gjerne vil få gi 100 dollar til misjonen deres.' Han fortalte at han var bare stuert i marinen. Men så, helt uventet, snudde sønnen min seg mot meg og sa 'Far'.

Da snudde sjømannen seg mot meg. 'Jaså, det er **du** som er den fyren!' Og så omfavnet han meg. 'Det var vel gledelig! Her skal dere få 40 dollar til!'

Ofte har troende reist tusenvis av kilometer for å høre meg fortelle om sine brødre i Sovjet, Kina eller Romania. Da jeg engang prekte i Helsingfors, kom de helt fra Lappland, lengst nord i Finland. Da jeg preket i Wisconsin, kom det en aviseier helt fra Alaska. Han hadde først hørt om oss av en eskimo, som var blitt brukt til hans omvendelse og som hadde vekket i ham en levende interesse for Undergrunnskirken da han hadde gitt ham en av mine bøker.

En kveld ankom vi meget sent til et kristent hotell i Sør-Afrika. Vi hadde hatt en del vanskeligheter med bilen. Nattportieren viste oss rommet vårt og tilføyde: 'Rommet ved siden av er ledig, så De må gjerne bruke det også, hvis De ønsker det.' Da jeg dyttet opp døren til dette rommet, kom jeg borti en kommode så speilet falt i golvet. En dame i nattkjole hoppet forskrekket ut av sengen og sa: 'Hvem er De, sir, og hva gjør De på mitt rom på denne tid av døgnet?' 'Jeg heter Richard Wurmbbrand,' sa jeg, 'og det ble sagt meg at dette rommet var ledig.' Da tok hun og ristet hånden min og utbrøt: 'Hvilken overraskelse! Jeg har lest alt om Dem. Det var virkelig hyggelig å treffe Dem!' Hun glemte fullstendig de noe pinlige omstendighetene omkring vårt møte, og neste morgen kom hun med en stor gave

til vår misjon.

Pinsevennesen dagsavis i Sverige, **Dagen**, skrev: 'Wurmbrand roper høyt, og selv om ikke alt han sier passer i alle salonger, tilgir vi ham så gjerne, for i løpet av noen få år har han klart å rette vår oppmerksomhet mot den forferdelige urettferdighet som det ikke er passende å snakke om i alle kristne sirkler.'

En annen svensk avis, **Norra Skåne**, skrev: 'Richard Wurmbrand, som ble så torturert i kommunist-fengsler, viser i sin bok **Wurmbrand Letters***, at det politiske system, som er opphøyd til gud, er et uhyre som bare kan temmes ved de bånd som vår Jesus-bevissthet gir, og som oppover gjennom århundrerne er blitt tøylet av martyrenes blod...Wurmbrands bok burde være obligatorisk lesning i historietimene på skolen.'

Vi har grunn til å takke Gud. Vår misjon har vunnet millioner av venner for Undergrunnskirken. Millioner i en verden med en befolkning på fire milliarder, og av disse er det omkring en fjerdedel som kalles kristne.

Men vi innbiller oss ingenting. Fler-tallet av de kristne, både blant leg og lærd, stiller seg fremdeles likegyldige til vår bønn. De er ikke engang blitt rørt av Solsjenitsyns høye rop. Heller ikke Jesus ble godtatt av sitt eget folk.

Apati oppstår i våre hjerter. Ethvert menneske har inne i seg en forsvarsmekanismen mot ting som virker forstyrrende.

---

* Ikke oversatt til norsk. O.a.

Når vi får dårlige nyheter, er vår første reaksjon: 'Nei! Det kan ikke være mulig!' selv om det absolutt er mulig. Tanken på at hundre millioner uskyldige er utsatt for umenneskelige grusomheter, og at kommunistregimet kan komme til å seire også i den frie verden, er altfor uhyggelig. Flekkene av arvesynd på den menneskelige karakter gjør oss uvillige til å ta imot hele budskapet om korset, både korset på Golgata og det kors som i dag blir båret av troende i den kommunistiske verden.

På vår side står Guds barn, de som har åpnet sitt hjerte for Hans budskap. Vi vil fortsette å kjempe sammen for å gjøre Jesus til Konge over alt. Vi håper at vårt ønske en dag skal bli oppfylt. Men hvordan dette skal skje er det ingen av oss som kan vite.

Enhver bonde dyrker den jord han har. Vi har fått tildelt oss en åker full av stener. Vi må spre vår Herres budskap til en verden som har glemt at nesten halvparten av menneskeheten lider under kommunismen.

FOR ENHVER PRIS

Den virkelige og den falske Undergrunnskirke

Over alt har vi møtt store misjonsorganisasjoner som kaller seg 'verdensomfattende', eller som presenterer 'verdensomfattende' programmer. Men når vi har spurt litt nærmere, har vi funnet at den kommunistiske verden ikke var med i disse programmene.

Vår misjon fyller dette gapet.

Nå sender vi månedlig ut større og mindre flygeblad og brev på 88 språk. Jeg har utgitt 12 bøker i løpet av 15 år. Min hustru og sønn har også skrevet bøker, og mange av bøkene er blitt oversatt til en rekke språk. Også min svigerdatter har nylig utgitt en bok - i vår familie er det faktisk bare min sønndatter som ikke har skrevet noen bok ennå. Men hun må være unnskyldt. Hun er bare ni år.

Vi har hatt kontakt med undergrunnskirker innen flere trosretninger i mange land. Dette var alltid litt av et vågespill og vi måtte være uhyre påpasselige. For det eksisterer en virkelig og sann Undergrunnskirke, men også en falsk som

er organisert av kommunistene selv. Sovjetrusserne organiserer falske politiske dissenterer, protestforfattere og religiøse hemmelige aktiviteter. Og alle disse er svært så høymalte. Og fordi deres langsiktige mål er å lulle Vesten i søvn, ønsker de at den frie Vesten skal tenke: 'Det er ingen fare fra Sovjets side - også de har mye misnøye innen sitt eget land. Når de ikke kan knuse sin egen opposisjon engang, har de helt sikkert ikke noen tid til å tenke på å angripe oss.'

Den falske undergrunnsbevegelsen blir også brukt i internasjonal sammenheng. Kravtsjenko, en kjent avhopper fra Sovjetunionen, skrev boken **Jeg valgte friheten**, som var svært populær en tid. Han nevner her at han hadde sett en hemmelig trykkpresse i Kemerovo. Der ble det trykt oppfordringer til opprør og små flygesedler med angrep på Stalin. Men denne operasjonen var i virkeligheten organisert av Det Hemmelige Politiet. De som stod for trykkingen, var menn som de kunne stole på ikke fortalte noe, for det var fanger som skulle henrettes eller som var dømt til livsvarig straff. Trykkingen foregikk om natten under oppsyn av kommunister. Disse løpesedlene ble brukt som bevismateriale i mange rettssaker mot uskyldige personer. De anklagede erkjente seg alle skyldige.

Noen velmenende organisasjoner i Vesten er ivrige etter å hjelpe de forfulgte kristne i kommunistland. Men hva ville du si hvis det var en som begynte

å praktisere som lege uten først å ha studert medisin, og som rettferdiggjør seg ved å si: 'Jeg gjør dette av barmhjertighet'?

Undergrunnsarbeid er en vitenskap og en kunst som forutsetter års teoretisk og praktisk studium, pluss et medfødt talent.

Kurerer som passerer kommunistgrensene møter ofte menn på den andre siden som utgir seg for å være strålende kristne og ivrige etter å få Bibler eller litteratur som blir smuglet inn. De snakker som om de kjenner Bibelen godt, de vet hvordan de skal forme bønnene, om de har å gjøre med ortodokse, katolikker, baptister eller pinsevenner. Noen av dem kan til og med bevise at de har lidt for Herren. Kurerene reiser hjem igjen, lykkelig over at de har funnet den rette kontakt innen Undergrunnskirken, mens de i virkeligheten har møtt offiserer i KGB, som enten har studert teologi inngående, eller som også var virkelig kristne som nå blitt helt nedbrutt under tortur, og villig til å spille en dobbeltrolle.

I sin bok **Forræderen** forteller Divomlikov om en sovjet-ortodoks biskop. Under krigen hadde han vært hemmelig politiagent og hadde drept prester. Senere ble han utnevnt til prest, og folk fikk inntrykk av at de kunne ha stor tiltro til ham, og de bekjente for ham det de ikke kunne fortelle til andre. Mens han var på presteskolen, var han meget omhyggelig med sin bønnetjeneste, han fastet og førte et meget rent og hellig liv. Da

kommunistene kom for å beslaglegge noen meget verdifulle ikoner på seminaret, var han den eneste som forsøkte å forsvare de hellige bildene. Hans hemmelige partifeller slo ham og sparket ut tennene på ham. Da han ble ferdig prest, organiserte han hemmelig søndagsskole, og våget å forkynne slik som andre ikke turde. Selv kommunister i betydelige stillinger hadde tillit til ham og bekjente for ham at de var hemmelig kristne. Så plutselig tonte han flagg og angav dem alle. Noen ble skutt.

Innen den ortodokse kirke kan engift prest ikke bli biskop. Sammen med noen venner fikk en slik prest ordnet med en ulykke som medførte at han mistet sin hustru, som var en sann kristen, og som ikke hadde den fjerneste mistanke om sin manns virkelige karakter. Deretter ble han ordinert til biskop. Mens koret sang 'Du martyrs-kare, be om at han blir en verdig biskop', satt han og moret seg over tanken på hvordan disse martyrerne ville be for ham. Han hadde jo selv hjulpet dem til å bli martyrer...

Men til slutt førte de mange år han hadde brukt i bønn og bibelstudium for å forberede seg til denne dobbeltrolle, til resultater. Helt uventet klarte han ikke svindelen lenger, men ble omvendt og ble en sann kristen.

Jeg kjenner ikke forfatteren personlig, men jeg har fått en lignende skriftlig bekjennelse fra en russisk-ortodoks leder som var delegat for Sovjet i Kirkenes Verdensråd. En rumensk ortodoks prest

som hadde hatt med min arrestasjon og domfellelse å gjøre, avslørte sin dobbeltrolle som Guds tjener og kommunistagent da han var utsending til en kristen kongress i Uppsala. Mens han lå for døden, bekjente han sin synd, og bad om at de måtte be meg om å tilgi ham.

I Gallehues bok *The Jesuit* er det fortalt om en komité i Vatikanet som skulle organisere en hemmelig katolsk kirke i Sovjet mens Pius XII var pave. Et av medlemmene i denne komitéen var agent for KGB, og hundrevis av katolikker ble fengslet eller drept på grunn av ham.

Det er sikkert forståelig at jeg ikke kan oppgi navn eller fortelle alle detaljer, men vi har en skriftlig tilståelse fra en av lederne av den offisielle ortodokse kirke i et av kommunistlandene, en mann som er meget høyt verdsatt av Kirkenes Verdensråd. Han skrev: 'Vi er kjeltringer og forrædere, vi har angitt, vi har solgt brødre og foreldre, vi er røvere. Tilgi oss hvis dere kan. Vi ønsket bare å overleve... Vi klarte ikke å finne ut hvordan vi kunne beholde livet uten å tilsmusse oss selv. Vårt eneste valg stod mellom døden og skitten... Vi har lidt kanskje mer enn fangene... De vil komme hjem til himmelen med martyrglorien. Vi vil for evig bøye våre hoder, avskyelige forrædere som vi er. For å få leve valgte vi fornedrelsen, og vi blir nødt til å leve med dette brennemerke inntil vi får tilgivelse... Vi visste ikke hvordan vi skulle få vår livslengsel i harmo-

ni med vår renhetslengsel. Vi sa ikke 'ren for enhver pris'. Ærlighetens pris var for høy for oss. Vi valgte vår egen frihet på bekostning av andres. Vi skjønner nå at det viktigste ikke er å leve lenge, men å leve rett.'

Slike menn, som er dømt av sin egen samvittighet, er likevel godtatt i Vesten som sanne kirkeledere i stedet for at de burde gjøre bot og bli frelst.

En måned før den ukrainske biskop Welykowsky ble arrestert, hadde han en samtale med en sovjetisk agent som opptrådte som fransk turist og handlet på vegne av høye kirkelige myndigheter i Vesten. Han spurte biskopen om kirkens hemmelige aktiviteter i Ukraina og ønsket å få noen opplysninger som han kunne ta med seg tilbake til Vesten. Agenten viste frem noen falske anbefalinger, og biskopen gav ham noen skriftlige opplysninger. Denne hendelse forklarer hvorfor det er så mange oppriktige vestlige kristne og kirkeledere som kommer tilbake fra kommunistlandene og sier: 'Vi hørte ikke om noen Undergrunnskirke.' Kirken har lært at den ikke skal avsløre sine hemmeligheter for utlendinger.

Kommunistene er mestre i å bedra. Bronch-Bujevitch, en av stifterne av det russiske bolsjevikpartiet, avslører i sine bøker hvordan revolusjonistene begynte å infiltrere kirkene allerede i tsar-tiden, helt fra startfasen i partiet.

En verdenskjent europeisk pastor ble spurt av Mr. Murgu, ambassaderåd ved en

rumensk ambassade, om han offentlig ville angripe meg, så skulle han få frihet til å preke i Romania. Ambassaden lovte å utstyre ham med bakgrunnsmateriale for angrepet. Hvilke dokumenter er det som ikke kommunistene kan forfalske? Pastoren nektet. Senere, da denne pastoren besøkte Romania, ble han anholdt av politiet og på nytt bedt om å infiltrere i vår organisasjon. Da han igjen avsto, arresterte kommunistene brødre som han hadde besøkt, og de ønsket at de skulle presse ham.

Vi var ikke i tvil om at kommunistene sendte infiltratører inn i våre rekker for å få tak i våre hemmeligheter. Vi tok høflig imot dem, uten å røpe at vi kjente til deres bakgrunn. Derfor hendte det ofte at det var vi som fikk lurt hemmeligheter ut av dem i stedet.

Grunnsetningen for å oppdage spioner innenfor en undergrunnsorganisasjon er meget enkel å fatte. Mennesket er ikke skapt til å være forræder, heller ikke forbryter. Når så et menneske gjør gale ting, vil det alltid være en samvittighetskonflikt inne i ham som får ham til å begå feil. Dette er grunnen til at forbrytere etterlater seg fingeravtrykk eller personlige ting på åstedet. Det finnes ingen perfekte forbrytere.

Også forrædere og infiltratører er splittede mennesker. Enhver forræder vi-

ser tydelig at han er splittet, ikke ved sin tale, men ved sitt kroppsspråk (dette er en ny side ved psykologien som kalles body language).

Legg merke til hvor mange av Herrens kroppsbevegelser som er nevnt i evangeli-
et. Han strekker ut en hånd, han løfter sine øyne, han berører. Kroppen taler. Tegnspråk var menneskets første kommuniseringsmiddel, og ordene var noe som kom som utfylling. Kroppens språk har mange avskygninger i mennesket og taler langt mer og bedre enn ord.

Når en person ser noe spennende, blir øyets pupiller større. Pupillen hos en mann blir dobbelt så stor når han ser en naken kvinne. Pupillen hos en som arbeider for undergrunnskirken i et kommunistland, vil sikkert utvide seg når han ser en Bibel.

En tyv kan sjelden se noen rett inn i ansiktet. Hvis han klarer å få seg til å gjøre det, vil øynene hans fortsette å tale ved å overkompensere. Blikket hans vil være altfor fast, som om han ville si: 'Se, jeg kan se på deg!'

Engang så jeg en mann som kanskje var infiltratør. Han gikk bortover gaten og spilte rollen som sjømann som hadde hoppet av i Canada, og var nå angivelig kristen etter en historie om brutalitet mot kristne. Men han gikk ikke som en mann, tynget av byrden av fortidens synder. Det var den freidige gangstilen til en ung mann som visste at han nok skulle klare å utføre et vanskelig oppdrag. Men

i Bibelen leser vi om at Akab ydmyket seg og gikk stille omkring (1.Kong.21:27).

Jeg kjenner en mann som var svært opptatt av bibelsmugling. Når du håndhilser på ham, dytter han deg bort fra seg som om han ville be deg om å være på vakt. På denne måten uttrykker han sine innerste følelser: 'Pass deg for meg! Politiet kan se oss. Jeg kan ikke nekte for det jeg holder på med, men du burde være forsiktig!'

Vantro er årsak til en spesiell heving av øyebrynene som en kan legge merke til når det sanne evangelium blir forkynt for en som bare later som om han er en disippel. Likegyldighet frembringer skuldertrekning, og en kan se det på en angiver under en preken som griper en sann troende.

Folk trekker munnvikene opp når de er glad og trekker dem nedover når de er misfornøyd. Men troende og en angiver sammen morer seg ikke over de samme ting. Nøye observasjon kan avsløre forskjellen.

En politioffiser forkledd som kristen ville gå inn i et værelse uten å banke på, eller umiddelbart etter å ha banket på, og før det blir sagt 'Kom inn'. Dette er en vane han har tilegnet seg i sitt yrke, og den kan avsløre ham som en forræder.

Hunder har ikke tillit til forrædere.

Uærlige mennesker tåler ikke mektig musikk som f.eks. Beethoven, og de vil gå ut når denslags musikk blir spilt fordi den rører ved noe i dypet av deres hjerte.

Observasjon av kroppsspråk er nyttig i alle samfunnslag. Forståelse av denne vitenskap kan gjøre forhold mer harmoniske mellom mennesker. En mann som sier at han elsker en kvinne, samtidig som han rister på hodet, motsier seg jo selv hvis han da ikke er indier. Blant indiere er det å riste på hodet et tegn på enighet.

Noen kristne spør i fortvilelse: 'Hvordan kan du arbeide i kommunistland når det er så mange angivere?' Svaret er: 'Lær deg å tyde kroppens tale.' Men det skal mye øvelse til for helt ut å forstå dette språket. En rykning i ansiktet kan fortelle deg mye.

En annen grunnsetning når det gjelder undergrunnsarbeid er at en alltid må gå ut fra at enhver, uten unntak, er en angiver. Ikke noe medlem av Undergrunnskirken kan ha fullstendig tillit til sin åndelige bror. Enhver må bli betraktet som en mulig forræder. Martyrenes koner eller barn er ikke noe unntak, heller ikke mennesker som har vært mange år i fengsel. Et eksempel er den før nevnte Karev, som ble utstøtt av kirken, men som tidligere hadde sittet i fengsel for Kristi skyld.

Slik har vi lært å skjelne den falske Undergrunnskirken fra den ekte og sanne.

Ved å ta de nødvendige forsiktighetsregler har vi klart å smugle store mengder Bibler, Bibeldeler og annen kristen litteratur inn i kommunistland.

Men det alltid et brennende problem

å finne dyktige folk som kan ta seg av dette arbeidet. Det er ikke alle arbeidere på Herrens åkerland som er like dyktige. Og det er også utro og onde arbeidere. Dette gjelder for alle områder av menighetsarbeid, men spesielt innen vårt felt.

Arbeidet for Undergrunnskirke og -misjon i kommunistland er ikke for amatører, men bare for dem som er godt øvet og fullt innviet. Det forutsetter også et visst kjennskap til fremmede språk, til marxismen, kommunistpolitiets metoder, og hovedretningslinjene for hemmelig arbeid. Kontorer og misjonsbiler kan bli overvåket. Telefonene kan bli avlyttet. Kontorpersonalet må være håndplukket, kontorene nøye undersøkt og følsomme papirer må låses trygt bort.

En katastrofal mangel på forsiktighetsregler er det ved en del misjonsarbeid i kommunistland. Ingen antikommunistorganisasjon vil være oversett av kommunistiske infiltratører.

Colson forteller i sin bok **Born Again** ('Født på ny') hvor håpløst enorm lekasjen av hemmelige papirer fra Pentagon og Det Hvite Hus var. Lekasjen er enda større fra misjonsavdelinger som er dårlig ledet i kommunistiske land. Som et resultat av dette blir våre sovjetiske brødre fengslet.

Jeremia skrev: 'Forbannet være den som forsømmer å gjøre Herrens verk' (48:10) eller ikke gjør det på rett måte. Vi har også vært nødt til å være like strenge som profeten. Vi har også vært nødt til

å gå offentlig ut mot organisasjoner med det samme mål som vårt, men som gjør arbeidet på en uansvarlig eller bedragerisk måte.

Akkurat som Paulus ikke kunne unngå en offentlig krangel med Peter, Barnabas og Markus, slik ble heller ikke vi spart for å måtte gå ut mot brødre. Vi visste at våre intensjoner var korrekte. Jesus selv måtte også gå inn i konflikter. I kampen for at kjærligheten skal seire, må en enkelte ganger våge en dyst med sin motstander.

*En strøm av kristen litteratur kommer
inn i kommunistiske land*

Leningradskaia Pravda skrev at 'en strøm av religiøs litteratur og flygeblad er rettet mot vårt land'.

'En strøm'. Ikke noe mindre. Det er deres egne ord.

Fra hjertene hos dem som tror på Jesus Kristus, går det strømmer av levende vann, altså ikke bare små bekker.

Russerne sier at litteraturen blir brakt inn av kristne som kommer forkledt som turister, og de løper personlig stor risiko ved å spre denne litteraturen i de offisielle kirkene eller hemmelig, og noen ganger åpent, også ute på gatene.

Sovietskaia Bielorussia beskriver hvordan den fengslede Griskin sendte en advarsel til kristne som er frie og bad dem 'skjule utenlandske brever og litte-

ratur'.

Voprosi Fiosofii regner opp alle gode grunner til å holde fast på motstand mot religionen, og nevner 'spredningen av litteratur, noe trykt, noe håndskrevet, som kommer dels fra utlandet'.

Ved en rettsak mot sovjetforfattere ble Galanskov anklaget for å ha møtt en utlending i Troitska Sergeivska-klosteret. Denne utlendingen skulle ha presentert seg som Nadia, en meget trofast kristen. 'Nadia brakte Galanskov religiøst materiale fra utlandet'.

Hvem kan nekte for disse fakta som er innrømmet av sovjetpressen?

Våre undergrunnsmetoder virker. Guds Ord når frem bak Jernteppet.

Komsomolskaia Pravda offentliggjorde en artikkel der kommunisten Korobkov uttrykte forbauselse over at den kjente ingeniør og dikter Valentin i hemmelighet hadde vært en døpt troende og også hadde fått sin sønn døpt. Valentin døde 29 år gammel. Da Korobkov kom inn i rommet til Valentin, som han hadde kjent, fant han at alt var urørt. Valentins Nytestamente lå oppslått med et bokmerke ved avsnittet: 'Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, så vil jeg gi dere hvile.' Den kristne ingeniøren hadde funnet hvile fordi organisasjoner som vår smugler Bibler til disse hungrige sjelene.

I et brev som kom fra et annet kommunistland, skrev en troende: 'Jeg vil fortelle dere at vi i går mottok pakken fra dere med de dyrebare gavene: Sangbø-

ken på vårt språk. Hjertelig takk til dere og fra vår familie og fra menigheten. Dette er uerstattelige ting i dag. For, som dere vet, finnes det ikke noe nytt materiell i våre menigheter, og alt det gamle vi hadde, er borte. For øyeblikket mangfoldiggjør vi sangene for hånden. Vi skriver av bare teksten, ikke musikken, og derfor blir ofte sangene sunget forskjellig. Men nå vil denne dyrebare boken gi oss så mange ting vi kan bruke i våre hjem og i menigheten. Vi ønsker å uttrykke vår dypeste takknemlighet for det arbeid dere gjør.'

En kurér skriver: 'Jeg hadde Bibler, Nytestamenter, o.s.v. gjemt sammen med klærne. På grensen ble kofferten som inneholdt det meste av litteraturen, undersøkt meget nøye, men Kristus måtte ha lukket tollernes øyne, for de fant ikke noe. Bunken på kofferten var dekket med Bibler uten noe annet enn papir over. Men de så dem ikke.'

Moskva-tidsskriftet **Agitator** skriver: 'De bombarderer vårt land med bøker med anti-sovjetisk innhold. Noen ganger kaster de flasker med litteratur i havet. De regner med at havstrømmene vil føre dem inn til stranden av et eller annet sosialistisk land. Det er funnet eksemplere på at første og fjerde side i en sovjetisk avis er nøye kopiert i Vest, og på annen og tredje side var det trykt artikler og meldinger med anti-sovjetisk innhold. Slike aviser ble sendt til USSR merket 'RETUR' fra de kapitalistiske land.'

ressaten ukjent'. Våre fiender har også lagt sitt materiale inn i omslag og bøker utgitt utenlands av venstre-organisasjoner. Sosialismens fiender er slu og dyktige.'

For å gjøre det helt klart hva slags materiale denne anti-soiivjetiske litteraturen er, forteller Agitator om resultatene av disse aktivitetene.

'Endelig er det oppdaget en aktivisering av forskjellige religiøse sekter som er fanatiske og som ikke oppfyller Sovjets lover. Medlemmene av sekten med evangeliske baptistkristne lærer at en skal nekte å ta del i sosialt liv, noe som er et brudd på loven om religiøs kultus. De forsøker å innpode i barna sine religiøse og moralske synspunkter som er fremmede for sovjetborgerne.'

Kommunistene er rasende for at kristen litteratur blir smuglet inn i deres land. Ved vårt iherdige arbeid finner deres sjøfolk våre bøker og blader, og selv om de ikke er det minste interessert i religion, tar de dem med seg. På svartebørsen i Sovjet kan de få fra 100 til 150 kroner for en Bibel. Så høyt er Guds Ord etterspurt og verdsatt der.

I sin bok **Religion in The Modern Ideological Struggle** beskriver A. Belov hvordan sjefen for Moskvas tollkontor sitter og ruger over hauger av bøker, brosjyrer og hefter som er blitt funnet på turister eller i brev til sovjetborgere som vi har oppgitt adressen til. Noen ganger blir det gjemt materiell i kasser

med importerte varer. Diplomater (noen ganger kommunistiske diplomater også, forresten), guider ved utenlandske utstillinger og andre hjelper til med å frakte inn denne litteraturen.

Når vi leser Belovs beretning, hvor hvert ord er nøye veid, fryder vi oss over å finne ut at sjefen ved Moskva tollkontor bare har noen dusin av slike bøker. For det er hundretusenvis som blir sendt inn i landet. Av hundretusener har de funnet noen dusin. Det synes vi er i orden. Dermed synes vi at vi har betalt våre tollavgifter.

Kommunistavisen *Svet Prace* offentliggjorde en klage fra en høy tollkontrollør i Tsjekkoslovakia at det var slike strømmer av religiøs litteratur som flommet inn i hans land at tollkontorene ikke var i stand til å ta seg av alt sammen. 'Det er folk i utlandet som plutselig har fått interesse for å frelse sjelene til tsjekkere og slovaker, men i virkeligheten arbeider de for en ideologisk omlegging,' skrev tolleren.

Og han fortsatte: 'Tollkontrollørene må kjempe mot denne smuglingen av religiøs litteratur uten å gi etter for noe, akkurat på samme måte som de kjemper mot smugling av gullmynter eller kunstverker.' (En av de religiøse lederne i Storbritannia sammenlignet smuglingen av Bibler med smugling av whisky. Denne religiøse leder synes å være besjelet av den samme ånd som kommunistene.)

Artikkelen forteller at det på buss-

ruten fra Wien til Prag og Karlsbad ble det beslaglagt 39 religiøse bøker. På den bøhmiske grense ble det beslaglagt 36 Bibler og 437 religiøse bøker fra en gruppe smuglere, og fra en svensk gruppe ble det tatt 316 Nytestamenter og flere dusin av andre religiøse bøker.

Artikkelen slutter med ordene: 'Disse turistene burde lære at for dem er det rødt signal ved grensen av Tsjekkoslovakia.'

Vi begrenser oss ikke bare til smugling. Vi har også hjulpet til med å få i gang trykkerier i kommunistiske land. Av disse er noen svært moderne og andre er primitive. Men Undergrunnskirken klarer ikke å trykke nok til å dekke behovet, derfor må vi også smugle inn en del.

Alle midler og alle måter er gode. Sovjet importerer hvete fra USA og Canada. En kristen ved en kornsilo kan se at lasten inneholder to slags mat: for både legeme og sjel. Både Sovjet og andre kommunistland kjøper maskiner fra Vesten. Det er ikke alltid maskinene virker slik de skulle. Hvordan skulle de kunne det når de er stappet fulle av kristenlitteratur? Sovjet og deres europeiske satellittstater har over 6 millioner turister hvert år. Hvem kan sjekke dekkene på hver eneste bil? Hvem kan undersøke alle bilene for å være sikker på at de ikke har dobbelt golv med Bibler gjemt i mellomrommet? Noen ganger undersøker tollerne om det er dobbelt golv. Når de ikke finner noe, ber de om unnskyldning og lar bilen passere.

Denne gangen var kanskje Biblene i det dobbelte taket på bilen. Blant 6 millioner turister er det mange tydelig gravide kvinner. Noen av dem har stor mage, ikke på grunn av et barn, men på grunn av Bibler og bibeldeler.

Vi har studert havstrømmene forat vi skal kunne droppe i havet kristne bokpakker forat havstrømmene skal føre dem i land i Kina, Sovjet, Albania og Kuba. De er pakket inn i plastikesker med en pose fylt med luft som skal holde pakken flytende. Godt synlig har vi også lagt med litt tyggegummi forat også barn skal få interesse for å ta den opp av sjøen.

Men blir ikke de smuglede Biblene beslaglagt? Vanligvis ikke, selv om noen nok blir det. Men også det beslaglagte materialet når ut til folk. En kommunist som het Sokolov ble arrestert i Moskva. Han arbeidet i departementet som skal passe på at det ikke slipper noe forbudt religiøs litteratur inn i landet. Han beslagla en god del. Men han hadde et nett av hemmelige bokhandlere som solgte det videre til mennesker som tørstet etter Guds Ord.

Er det riktig å smugle Bibler?

Gud stanset ikke på det menneskelige moralnivå når det var vår frelse som stod på spill. Det er ikke rosverdig at en far sender sin uskyldige sønn i døden. Det er enda mer forkastelig at han bare står og

ser på at han blir forrådt, pisket og korsfestet når han hadde makt til å frelse ham. Men vår himmelske Far ikke bare tillot at Hans sønn skulle dø, men 'Det var Herrens vilje å knuse ham' (Jes.53:10). Det som er høyst forkastelig etter vanlig standard, blir en kjærlighetshandling hvis den får som resultat at mennesker blir frelst.

Når Gud lot sin Sønn dø i denne hensikt, føler også vi at det er rett å overskride noen av de vanlige normer for kristen oppførsel. Vi bruker mange underlige metoder for å smugle inn Bibler forat Guds skapninger i kommunistlandene skal få komme inn i Guds himmel.

Vi smugler Guds Ord til dem som hungrer etter det. Noen sier at det er umoralsk å gjøre det. Vi ser det slik at det er umoralsk å la sjeler være uten Guds Ord. Ville du synes det var umoralsk å hjelpe sultende fordi en regjering nekter å ta imot hjelp fra utlandet? Er ikke mat for sjelen like så viktig som mat for legemet?

Men er det rett å smugle og ikke si den hele og fulle sannhet?

Jøder svarer på spørsmål ved å stille motspørsmål. La meg også gjøre det. Er det rett å bruke moralens målestokk på de midler vi bruker for å spre Guds Ord? Hvis vi bruker en målestokk, med hvilken målestokk skal da den bli kontrollert med for å finne ut om en handling er rett eller gal?

Jeg lurar på hvorfor det etiske pro-

blemet med absolutt sannhet skal være begrenset til å gjelde arbeidet med å forsyne kommunistland med Bibler?

Kan en kristen i et fritt land tilhøre politiet eller etterretningstjenesten? Hvis så, kan han da gå med på å bli beordret til å være hemmelig agent i en gruppe terrorister, i en spionring eller i en organisasjon av narkotikaselgere? Og hvis så, må han da fortelle organisasjonen hele sannheten når han infiltrerer i den? Må han presentere seg som politiagent som er sendt til dem for å spionere?

Kan en kristen tilhøre en forskningsgruppe innen psykoligi eller samfunnsvitenskap?

Forskere skulle finne ut hvordan en lærers forventninger påvirker elevenes ytelser. I denne hensikt fortalte psykologer 18 barneskolelærere at visse barn i deres klasser ville komme til å blomstre rent akademisk sett, mens de andre ikke ville gjøre det. De sa at de hadde forutsagt barnas fremgang på grunnlag av forskjellige tester. Sannheten var at det ikke var noen forskjell mellom dem. Men da året var omme, fant forskerne ut det de hadde forutsagt. De barna som lærerne hadde forventet skulle gjøre det godt, de fikk også høyere poengsum enn de andre. En viktig psykologisk faktor var blitt statistisk bevist: Den forventning om suksess som en lærer har om et barn, hjelper barnet til fremgang. Men psykologene hadde ikke sagt lærerne sannheten. Strengt tatt hadde de jo narret lærerne.

Lignende fremgangsmåte blir brukt ved såkalte dobbelt-blinde studier innen medisinen, noe som er betraktet som helt nødvendige for påvisning av 'sannheten' om et nytt medikament eller en ny behandlingsmåte.

Kan en kristen være forretningsmann? Kan han gjøre bruk av reklame? Kan han påstå at hans hudvann eller sko er best på markedet? Når analyserte han alle de andre hudvannsmerker i verden for å finne ut om hans var er den beste? Men hvordan kan han da hevde dette i sin reklameannonse? På den annen side hvordan skulle han kunne reklamere uten å rose sin egen vare og sammenligne den med andres?

Jesus sa at han var ikke bare sannheten, men sannheten og livet. Sannheten har sin rett, men livnødvendigheten har også sin. Du kan ikke kreveabsolutt sannferdighet, hvis du dermed setter i fare den evige skjebne for hundrevis av millioner mennesker som er holdt fanget av den sataniske kommunismen.

Hvis det er galt under alle omstendigheter å avvike fra sannheten, da må det være galt å stjele også.

Ungdommens Flagg, som utkommer i Moskva, fortalte om søster Sitch. Hennes lille sønn Slava ble tatt fra henne ved dom fordi hun hadde lært ham at ateister er djevelens barn, og hun hadde lært ham til å lukke øynene når blåsfemiske filmer ble vist på skolen. Søster Sitch 'stjal' sitt eget barn fra den ateistiske kostskolen og sendte ham til noen brødre i

Vitebsk, hvor han ble holdt skjult. (Det ble sagt til naboene at han var foreldreløs.) Myndighetene oppdaget 'forbryteren' og tok ham tilbake. Men noen ganger klarte moren å treffe ham i hemmelighet.

Hennes annet barn ble også tatt fra henne etter at han hadde revet ned Sovjet-emblemet og sagt til lærerinnen sin at han syntes synd på henne fordi hun var ugudelig og kom til å brenne i helvete.

Var det galt av søster Sitch å stjele sitt eget barn? Er det tyveri å ta tilbake barnet ditt som er blitt kidnappet av kommunistene? Det er kanskje heller kommunistene som er tyver.

Jeg lurar også på hvem det er som er løgnere. Er det Bibel-smuglerne eller er det kommunistene som bedrar folk med sin ateisme og forbyr Guds Ord, eller kanskje våre kritikere som er de strenge talsmenn for moral i saker som de ikke forstår noe av.

I 1.Kor.9:22 uttrykker Paulus at han er fast besluttet på å frelse mennesker 'for enhver pris' (eng. overs.). Når han sier 'for enhver pris', hvem har da rett til å korrigere ham, og hevde at budskapet om frelsen bare skulle spres ved legale eller 'moralske' midler?

Det som betyr noe for meg er at våre Bibler kommer frem.

Ditt bidrag gjør det mulig å sende litteratur inn i kommunistlandene. Noen ganger dropper fly bokpakker over Cuba. Kommunistenes radar kan ikke oppdage fly som har englevakt.

res åpent?

Vi vil ikke gi noen flere detaljer om vårt smuglerarbeid. Jeg har bønnfald Gud om at skyggen av mine gode gjerninger, hvis de finnes, alltid må falle bak meg.

Vi smugler ut materiell

Vi smugler ikke bare inn i kommunistland, vi smugler også ut derfra. En enorm mengde materiell beviser at den bestridte Undergrunnskirken eksisterer, og meldingen om dens lidelser er nådd frem til Vesten.

Kommunistene selv har gitt opp å nekte for at den er til. De innrømmer til og med at den er utrolig stor, tross 60 år med anti-kristen terrorisme. En sovjetforfatter, Teplianov, skriver i sin bok *Problemer vedrørende den ateistiske opplæring* at det i Voronei-distriktet alene finnes det 48 godkjente og 482 ortodokse undergrunnskirker, pluss 23 kirker av 'De sanne ortodokse kristne', en gren av den gresk-ortodokse kirken. Det finnes 8 offisielle og 97 hemmelige baptistmenigheter, 1 offisiell og 14 uoffisielle menigheter med gammel-ortodoks rituale, o.s.v. Tallet på undergrunnsmenigheter er 10 ganger så mange som de menighetene der lederne har bøyd seg for kommunistene.

Sovjetavisen *Kazakhstanskaia Pravda* fortalte at brødre i Sovjet trykker store mengder kristen litteratur selv. Søster

Vershtshaghina fra Alma-Ata, Ivan og Maria Pavliutchenko, Valentina Maximova og Tamar Sokova ble arrestert fordi de ordnet med trykningen av tusenvis av kristne salmebøker på et trykkeri som tilhørte sovjetstaten. Dette fikk gå upåttalt hen fra både direktørens, arbeidernes og sjåførenes side. Ikke én angav dem. Så sterkt sympatiserer den jevne sovjetborger med de kristne, selv om han ikke selv tilhører en undergrunnskirke.

Produksjonen av disse salmebøkene kostet de kristne i Alma-Ata 10.000 rubler. Det tilsvarer 100 ganger månedslønnen til en arbeider. I Vesten tilsvarer det omtrent 200 000 kroner. Hvilke av de rike menighetene i Storbritannia ville kunne skaffe til veie en slik sum? De kristne i Sovjetunionen er fattige, og likevel har de råd til å gi gjennomsnittlig 40% av sin inntekt til menigheten. Det blir ikke brukt penger på flotte bygninger, korkapper, servering med kirkekaffe o.s.v. Alt går til spredning av evangeliet. I forhold gir de langt mer for å spre kristen litteratur enn vi i Vest yter for å hjelpe dem med det. Og når de blir tatt, ofrer de sin frihet og noen ganger også livet.

Så langt om det russerne har oppdaget. Og så langt om det vi kan fortelle. Vi forteller aldri om noen aktiviteter i Undergrunnskirken hvis ikke 'de skyldige' allerede er tatt. Men det er ikke farlig å si at hemmelig trykning av kristen litteratur foregår mange steder innen de

kommunistiske land. De som forestår trykkingen må noen ganger leve som begravd under jorden. For å unngå å bli avslørt kan de i disse tilfellene ikke forlate sitt underjordiske fengsel, som er uten sollys, og der lever de uten blomster og uten familie. Men dette har de frivillig valgt av kjærlighet til Guds Ord og til de menneskene som trenger Guds Ord. De er fanger i sitt hemmelige trykkeri. Slik tjener de Herren i en kirke som er brennende for Ham.

Et sted var det en kirke som det ble tent fyr på. Blant tilskuerne var det en velkjent ateist. Pastoren sa til ham: 'Så lenge kirken var i fin stand kom du jo aldri dit. Men nå, når den står i brann, da kommer du.' Da svarte ateisten: 'Hvis din kirke alltid hadde stått i brann, så ville jeg ha gått dit regelmessig.' Sett din kirke i brann ved å slutte opp om den heltmodige Undergrunnskirken og ved å hjelpe den.

Vår holdning til offisielle kirkeledere

Mange ble opprørte fordi vår organisasjon så med skepsis på topplederne i kirkene i kommunistlandene (unntatt Polen, Jugoslavia og Øst-Tyskland). Som regel er de forrædere og redskaper for de røde. (Selvsagt er det mange hederlige unntagelser.)

Var det riktig av meg å omtale dem på den måten? For det første har vi mennes-

ker forskjellig temperament og uttrykker oss deretter. Da Peter omtaler Judas i Apg.1:16, kaller han ham ikke forræder. Men Johannes kaller ham for både forræder og tyv. Enhver har sin egen måte å uttrykke seg på. Ulike temperamenter kan like lite diskuteres som forskjellig smak. For det annet kan ikke noen organisasjon som i handling gjør noe for å hjelpe bak Jernteppet, og som kjenner til kommunistenes metoder, betrakte de offisielle kirkeledere på noen annen måte enn det jeg har gjort.

Pater Werenfried Van Straaten, lederen for en katolsk hjelpeorganisasjon for kirker i nød, skriver: 'Vi har ingen grunn til å tro på erklæringen fra sovjetiske geistlige som kan besøke oss fordi de er Moskva-agenter. En av de farligste blant dem er Metropolitten Nikodemi, 41 år gammel. Han hadde tidligere tilhørt Komsomol og ble plutselig ordinert til prest uten å ha vært innom hverken et kloster eller et presteseminar. Uten noen teologisk bakgrunn ble han biskop, bare 28 år gammel. Som den mektige mann han er i Moskva-patriarkatet har han i de siste 11 år systematisk ødelagt den ortodokse kirke. I følge de ugjendrivelige bevisene som er fremlagt av Andre Martin er Nikodemi den onde ånd som organiserer ortodoksiens selvmord med utspekulert perversitet, mens han gir Vatikanet beroligende meldinger om religiøs frihet i Sovjetunionen. Det er trofasthet mot den forfulgte kirke som tvinger oss til å avsløre denne biskopen,

som har stengningen av 15 000 kirker på sin samvittighet.

Det som pater van Straaten sa om metropolitten Nikodemi kan også sies om andre.

Den 30. apostoliske canon og canon 3 fra det 2. nikenske Økumeniske Råd slår fast: 'Hvis noen biskop ved bruk av verdslig makt får myndighet over noen kirke, skal han avsettes og også utstøtes sammen med alle dem som støtter ham.'

Kirken fordømte det legale inngrep av verdslig makt og den verdslige utnevnelse av en biskop på en tid da herskerne selv var kristne! Hvor meget alvorligere må da ikke vi fordømme slike inngrep når herskerne er militante satantilhengere!

'Kjærligheten...gjør ikke noe usømmelig' (1.Kor.13:5). Disse ordene blir vanligvis oppfattet på den måten at en kristen skal ikke oppføre seg uhøflig. Men Paulus selv var noen ganger forferdelig uhøflig. Det var Jesus også. Og det var reformatorene og deres motstandere. Når kirkens, ja, hele verdens skjebne står på spill, da kan høflighet gjøre stor skade.

Det greske ordet for 'usømmelig' er **aschemon**. En bokstavelig oversettelse av dette avsnittet ville derfor være: 'Kjærligheten gjør ikke noe uten plan'.

Kristus deler inn menneskene akkurat som en zoolog, etter en plan. Noen mennesker er 'får', andre er 'ulver' eller 'hunder' eller 'rever'. Noen kaller han for dårer, hyklere og slanger. Andre er hans elskede disipler. Han snakker om et

uhyre, en drage eller en spesiell due. Kjærligheten gjør ikke noe usømmelig, d.v.s. uten å ha denne planen i sikte.

Jeg skal elske alle mennesker, men jeg kan ikke behandle 'fåret' slik som jeg behandler 'ulven', heller ikke er jeg overfor en hykler slik som jeg er mot elskede disipler, eller overfor tyranner slik som jeg er mot deres ofre. Skam får hyrden som ikke kan skjelve mellom får og ulver, eller som opptrer likt mot gode og dårlige herrer, eller lydige og ulydige barn. Den kjærlige holdning avhenger av situasjonen.

Hvis en flokk røvere går løs på en uskyldig mann, så elsker jeg jo dem alle, men jeg prøver å beskytte den uskyldige mannen, og skyter, om nødvendig, mot røverne. Hvis ikke, ville min oppførsel være usømmelig, eller *aschemon*, ved at jeg ikke tar med i beregningen at de i følge denne verdens regler eller plan representerer hver sitt standpunkt. Det samme gjelder vår holdning overfor dem som støtter kirken og dem som skader den. Vår misjon går kraftig ut mot enhver kirkeleder som tar sikte på å ødelegge kirken.

Evangeliet kringkastes

Etter å ha fortalt om noen av de mange innvendingene som reises mot oss, skal jeg skrive litt om noen andre sider ved vårt arbeid.

Vår organisasjon kringkaster evangeliet på tolv av de språk som blir talt i kommunistiske land eller land som er truet av kommunismen. Denne innsatsen har brakt oss mange underlige svar.

En lytter fra Shanghai spurte: 'Jeg er ateist. Men jeg vet at det i pensum i andre land er et fag som kaller "teologi" eller "sjelestudium". Hva betyr det? Kan De være så snill å forklare det for meg? ...Når mennesker dør, slukner også deres ånd. Da er de faktisk ikke en ånd lenger. Jeg forstår heller ikke at Jesus er Gud, og at Gud følger med på det vi gjør.'

En annen lytter, Ye-Chen, skrev: 'Tiden flyter av sted som en elv. Jeg vet ikke om menneskets liv er begrenset.'

Og en annen skrev: 'Er det riktig av en kristen å være tålmodig overfor onde handlinger?' Dette er et typisk spørsmål.

Det mest rørende kinesiske brevet kommer fra en ung mann i Kanton: 'Når jeg lytter på radioprogrammet som blir sendt over Deres radio, begynner jeg å kjenne Jesus Kristus. Jeg tror. Men hva menes med å være troende når mennesket er fullstendig atskilt fra Gud og ikke har noen kirke å gå i? (Alle kirkene i Kommunist-Kina var lukket på den tid.) Ja, jeg vet ikke engang hva det vil si å be. Kanskje det er det at vi skulle kunne si 'Amen' etter alt det vi sa?' (Kan vi si 'Amen' etter alt det vi sier?)

Dette er den beste definisjon på bønn jeg noen gang har hørt. La meg lage et eksempel på det den unge mannen lærte oss.

Du kommer hjem fra arbeid, trett og irritabel. Din kone serverer deg middag, men det smaker ikke godt. Det er ikke noe salt i maten. Til gjengjeld ligger det et hår fra hodet hennes og flyter i suppen. Da skjenner du på din kone og sier: 'Hva slags suppe er dette? Hvorfor er du ikke mer nøye? Se her på dette griseriet. Det flyter et hår i suppen. Har du stått og kjemmet deg mens du laget mat? Jeg håper at dette ikke skjer en gang til.' Så kan du prøve å si 'Amen' etter dette! Det passer ikke. Men du kan gå frem på annen måte. Du kan si til henne: 'Jeg setter virkelig pris på at du fremdeles er like forelsket som i de første dagene vi kjente hverandre. Du var så opptatt av å tenke på meg at du glemte å salte maten. Men du har gjort det godt igjen med en morsom overraskelse. Du vet hvor glad jeg er i det vakre håret ditt. Det er sannelig en god idé å legge et hår i suppen. I morgen skal jeg kjøpe en medaljong og legge det i den. Og så skal jeg alltid ha den omkring halsen min. Og da er det ikke nødvendig å legge noe hår i suppen heretter. Kom nå og gi meg en riktig god klem.' Hvis du snakker slik til din kone, kan du tilføye 'Amen'.

Denne måten å be på er oppfyllelsen av oppfordringen 'Be uavlatelig'. Jeg lærte den av en kinesisk tenåring som vi ønsket å undervise i evangeliet over radio.

I 1944, da jeg begynte det hemmelige misjonsarbeidet blant de sovjetiske soldatene som hadde invadert Romania, fant

jeg ut at selv om jeg snakket russisk, hadde jeg ikke noe språk felles med dem. Når jeg fortalte dem lignelsen om mannen som hadde hundre sauer og mistet én, protesterte de: 'En mann kan ikke ha hundre sauer. De tilhører kollektivet.' Når jeg fortalte dem om arbeiderne i vingården som nektet å gi eieren frukten, drepte tjenerne og sønnen, svarte de: 'Disse tjenerne handlet rett da de gjorde opprør. Eieren av vingården var kapitalist, og eiendommen hans måtte bli konfiskert.' De lo når jeg fortalte om jomfru Maria: 'Hvorfor skulle en pike være jomfru?' Og 'Kong Jesus'? De hadde den aller verste oppfatning av konger. De hadde ingen idé om hva fariseere, saddukeere, tempel, alter, tiende, salmer, Den Hellige Ånd, eller til og med engler, var. Det var derfor umulig for dem å forstå hva et evangelium var, selv om det ble fortalt dem på deres eget språk.

Av denne grunn skrev jeg et 'Evangelium på det marxistiske språk'. Akkurat som Matteus hadde fortalt om Jesus til jødene og Lukas til grekerne, slik fortalte jeg det til kommunistene, og forklarte evangeliet på en slik måte at de kunne forstå det.

Disse spesielle radioprogrammene gjorde kommunistpressen rasende. Vi hadde æren av å være det radioprogrammet som ble mest angrepet av russerne.

En pinsevennpastor fra Sovjet fikk lov til å emigrere og er nå i USA. Han fortalte oss hvordan kristne ble innkalt

til Sovjets hemmelige politi og bedt om å skrive brev til det asiatiske kringkastingselskapet 'the Far East Broadcasting Company. Brevene var smarte. De roste radiostasjonen for dens arbeid for Kristus, og bad den om å fortsette fordi Ordet var så dyrebart for dem. Det var bare én ting brevene klaget over: De troende var enige om at de ikke likte 'Evangeliet oversatt til Marxist-språk'. Det er slik som skjer når du trækker din motstander på tærne.

Evangeliet oversatt til Marxist-språk hadde en usedvanlig virkning også i den frie verden. Vi kringkastet det på spansk, og fikk brev fra en peruviansk geriljasoldat. Denne mannen hadde hørt programmet i jungelen mens han lå bak geværet sitt. Han ble slått av Jesu lære om å elske sine fiender, og i løpet av et øyeblikk ble hjertet hans forvandlet. Han forstod straks hvor tåpelig det var å bruke mordvåpen. Derfor forlot han jungelen, reiste inn til byen, ble med i en menighet og ble søndagsskolelærer. Men fremdeles hadde han ikke ro i hjertet. Etter to år brøt han over tvert og drog tilbake til jungelen for å bringe Kristus til sine tidligere kamerater. Vi hørte aldri mer fra ham. Han ble sannsynligvis drept av de andre kommunistene som måtte ha betraktet ham som en forræder.

Som svar på våre radiosendinger til Romania skrev en søster derfra: 'Jeg takker himmelens Gud og den Herre Jesus for dere, fordi vi får mat gjennom Det Hellige Ord som vi hører over radio fra Deres

mann. Jeg våker om natten og kneler, og jeg ber Gud om å gi Dem helse og kraft så vi kan fortsatt få høre Deres stemme.'

Denne verdens barn er ofte flinkere og mer oppfinnsomme enn lysets barn. For to tusen år siden kjente overprestene til verdien av massemedia. De visste at Pilatus, som alle andre mennesker, var lett påvirkelig. En stor menneskemasse ville kunne få ham til å gjøre ting som han ville ha rygget tilbake for hvis han i ro og fred hadde fått tenke igjennom dem. Massesuggesjon er en voldsom makt. Overprestene brukte en massedemonstrasjon for å påvirke Pilatus. Men massesuggesjon kan også bli brukt til det gode.

Hvis vi ønsker å bringe nyhetene om frelse til den kommunistiske verden, hjelpe kristne martyrer, gjøre den underjordiske kirkes heltemot kjent, hvis vi ønsker at den frie verden skal få vite hva kommunismen virkelig er og hvordan den kan beseires av Kristus, da må vi rope høyt. Det er det vi gjør over radio.

De spørsmålene som lyttere i Sovjet stiller, er gripende: 'Hvorfor dør mennesket? Hvor kommer døden fra? Hva er meningen med døden? Hva er samfunn med Gud, og hvordan kan vi oppnå det? Jeg må be Dem om å snakke langsomt og gjenta svarene på spørsmålene mine, for jeg vil skrive ned svarene.'

Kommunistmyndighetene er forskrekket over våre radioprogrammer. Dette viser at vi er på rett spor. **Novoe R.Slovo** skriver om religiøse programmer som blir spredt

over radiostasjoner innen Sovjetunionen. Straffen for dette er døden.

Dette arbeidet er et dødelig slag for alle som har betvilt at det eksisterte en undergrunnskirke. Broder Garfield Williams, sekretær ved den europeiske kirkekonferanse, skrev i den sveitsiske avisen **Gazette de Lausanne** at idéen om undergrunnskirken var 'dårlig presisert, generalisert og sterkt overdrevet'. Jeg har påvist i mine bøker at den russiske undergrunnskirke har hemmelige akademier, hemmelige bønnemøter og dåpshandlinger, hemmelige ordineringer av pastorer og biskoper, hemmelige infiltratører i kommunistiske rekker (etterpå betraktet av kommunistene som forrædere), hemmelige tidsskrifter, hemmelige trykkepresser, hemmelige klostre. Hvis alt dette ikke er tilstrekkelig til å bevise at det eksisterer en undergrunnskirke, da finnes det enda et kjennetegn: hemmelige radiosendere. Hvis jeg kan bevise at et menneske har en levende kropp, en sjel og en ånd, og dette ikke er nok til å overbevise broder Williams om at det er et levende vesen, ja, da kan jeg ikke gjøre noe mer for ham.

Moskvatidsskriftet **Agitator** hadde et bittert angrep på den kristne kringkastingen som 'fyller eteren med programmer som har som mål å øke interessen for religion, oppmuntre til religiøs fanatisme og (her traff de spikeren på hodet) forvandle det religiøse syn og gi lyst til å skape enhet og solidaritet mot det so-

sialistiske styret.' De sier at innholdet i disse kringkastingsprogrammene blir oppfattet som leveregler for predikanter og troende. Russiske brødre forteller oss: 'Deres prekener er balsam for våre sjeler. De er som et glass kaldt vann i denne verdens brennende ørken.'

Pravda Ukraini klager med rette over at målet for våre radiosendinger er å lede varsomt de troende til på en umerkelig måte å gå over fra å være motstandere av det materialistiske livssyn til en politisk motstand mot Sovjetstaten.

Sovjetstaten godtar ikke Jesu ord om at en skal 'gi keiseren hva keiserens er, og Gud hva Guds er'. De krever hele mennesket for kommunismen alene. Og hvis keiseren er blitt så arrogant, da skylder ikke de kristne ham noe.

En melding som nylig er kommet fra troende i Sovjet, inneholder også et budskap til dere som støtter vår misjon: 'Vi tenker spesielt på dere som har omsorg for de helliges behov. "Jeg var uten klær, og dere kledde meg; jeg var i fengsel, og dere besøkte meg...Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot en av disse mine minste brødre, gjorde dere mot meg." Vi takker Gud og dere for deres kristne sinnelag ved at dere deler med de lidende i den russiske kirke. Vi takker for pakker, for bøker og all annen slags hjelp som Han alene kjenner til. Vi ber om sympati fra alle kristne. Hvis ett lem lider, så lider hele legemet. Deres lønn er hos Gud.'

Vi forsikrer dere om at det dere gjør

for våre brødre bak Jernteppet er ikke forgjeves. Det kommer rapporter fra Romania og fra Sovjetunionen om at når tiden er inne for de kristne evangelieprogrammene, da slipper alle i landsbyen det de har i hendene og samles i hjemmene hos dem som har radio. Vantro så vel som kristne samles og lytter knelende på prekenen. Til og med høytstående kommunister er omvendt gjennom de kristne radioprogrammene som blir sendt til Sovjetunionen.

Hjelp til martyrenes familier

Det dere gir, blir brukt til å sende pakker til kristne martyrer. En slik familie som mottok en pakke, skrev: 'Vi ropte så høyt av glede at dere måtte høre det i Amerika.'

En baptistpastors hustru som satt igjen med 8 barn da hennes mann ble dømt, skrev: 'Jeg mottok Deres pakke. Jeg takker Gud som har gitt meg det privilegium å få bære en flis av Kristi kors. Barna spør når deres far kommer tilbake. Men deres far har satset alt for den tro som engang ble overgitt til de hellige.'

Et annet brev er undertegnet av Presidenten for Sovjets Baptistunion, Kriutschkov, som ligger i dekning og som har en arrestordre hengende over seg for sin tro: 'Takk for de kristne bøkene og for radioprogrammene. Vår åndelige hunger er ennå ikke stillet, men gjennom Deres innsats er vi reddet fra åndelig hungers-

nød.' Vi får mange slike brev.

Vi splitter kommunistpartiene

Vi hadde også noen fullstendig uventede seire. Den største av dem var at under prosessen med å avdekke kommunistforbrytelser splitter vi de kommunistiske partiene.

Figaro, Paris, skrev den 12. desember 1976 at Mr. Paul Klavins, som er medarbeider i vår tyske misjon, smuglet ut av Sovjetunionen en film om fengselet i Krosvstpilz-Ella i Riga (Latvia). Vi gav filmen til amerikanske (CBS), britiske, franske og andre fjernsynsstasjoner som sendte det som et eget program. Som en direkte følge av dette protesterte det franske kommunistpartis organ, *Humanité*, mot den dårlige behandlingen av fangene. Selv om *Pravda* rasende nektet for at filmen var autentisk, ble dette bekreftet av et annet sovjetisk tidsskrift *Literaturnaja Gazeta* den 24. desember.

Los Angeles Times for 3. november 1976 opplyste at det sovjetiske kommunistparti hadde sendt et langt brev til de ledende kommunistpartiene i den vestlige verden. Hovedinnholdet i dette brevet dreide seg om denne filmen som vår misjon hadde klart å smugle ut til Vesten.

I dette dokumentet forsøkte Sovjet å forsvare seg med å bortforklare filmen ved å forsikre at sovjetstudier viste at 15% av deres fanger var sinnsforvirret.

Selvsagt sa ikke dette noe om hvorvidt denne sinnforvirringen hadde inntrådt før eller etter fengslingen. Dette dokumentet er et fullgodt bevis på hvor effektivt vårt misjonsarbeid er.

Etter at den franske presse, deriblant også den kommunistiske, hadde vært til stede på en pressekonferanse som ble holdt av broder Klavins, leder for vår franske misjon, og søster Grossu, var det en enstemmig fordømmelse av de rødes terrorhandlinger. De britiske kommunistene har også tatt avstand fra russernes fremgangsmåte. Det gikk så langt at generalsekretæren i det franske kommunistpartiet, Marchais, ikke deltok på en internasjonal kommunistkonferanse i Sovjetunionen. Det italienske kommunistpartiet har også offentlig fordømt sine sovjetkameraters grusomme handlinger. Vi har åpnet øynene på noen kommunister i Vesten ved å avsløre de forferdelige ting som deres sovjetiske åndsfrender har begått. Den offentliggjøring vi har gjort gjør det vanskeligere for andre å komme til makten og gjøre de samme ting.

MILEPÆLER

Ved en internasjonal konferanse

Et høydepunkt i vår misjons historie var dens første konferanse på Chateau d'Oex i Sveits. Det kom representanter fra alle verdensdeler dit. Siden vi er en hemmelig organisasjon kan jeg ikke røpe så mye av det vi drøftet og bestemte der, men det som imponerte meg mest var den fulle kjærlighet og forståelse som hersket mellom alle våre nasjonale misjonsledere.

Det er to ting på denne konferansen som gjorde spesielt og varig inntrykk på meg. Den ene tingen var ordinasjonen av min sønn, nå den øverste leder for vår misjon i USA. Ordinasjonen ble foretatt av den norske lutherske biskop Norderval, assistert av pastorer fra ni forskjellige nasjoner. Jeg var en av disse pastorene. Jeg hadde bedt i mange og lange år om at min sønn skulle bli en Herrens tjener. Og nå var min bønn besvart.

Det andre som gjorde så sterkt inntrykk på meg var nattverden vi var sammen om. Fordi jeg ikke har noen egen menighet får jeg nesten aldri gjøre tjeneste ved nattverdbordet. Denne gangen var det jeg

som talte. Da jeg knelte i bønn, forstod jeg betydningen av nattverden som aldri før.

Under nattverden minnes vi Sønnens død, men derigjennom minnes vi også Faderen som sendte ham til verden i den hensikt. Skriften sier: 'Det var Herrens vilje å knuse ham....' (Es.53:10). Vi minnes Sønnens pine og at det var Herrens vilje.

Den Treenige Gud skapte verden. Da jernet ble skapt, sa Faderen til Sønnen: 'Av jern slik som dette blir de naglene laget som skal slås gjennom dine hender og føtter.' Da trærne ble skapt, sa Faderen: 'Av slikt treverk vil det korset du skal henge på, bli laget. Men også stokkene til tempelbygningen vil bli laget av slike trær.' Dyr ble kledd med skinn som det skulle bli laget sko av, men også de lærpiskene som Sønnen skulle bli pisket med. Så ble mennesket skapt, men tusenvis av nervebaner til å registrere glede, men også slik at Jesus kunne lide de grufulle smertene.

Jeg husket ordene til en kommunistisk torturist: 'Hvis det er en Gud, så oppfyller vi hans vilje ved å torturere deg. Hvis Gud skapte kroppen vår, skapte han den også forat den skulle tåle smerte. Hvor mange soner er det på kroppen vår som gir lystfølelser når vi berører dem? Fem eller seks. Men når det gjelder smerte, er det annerledes. Jeg kan henge piker opp i håret, eller jeg kan slå dem under fotsålene. Det er ikke en tomme på

kroppen som ikke kan kjenne smerte.'

Faderen skapte tårekjertlene, og sa til Kristus: 'Disse er til din mor, så hun kan gråte på Golgata.' For en setning det er: 'Det var Herrens vilje å knuse ham...!' Han skapte menneskeblodet så det skulle utgytes i rettferdighetens sak. Alt det andre det tjener til, er av underordnet betydning.

Ved dette nattverdmåltidet bøyde jeg meg for Guds mysterium som aldri før.

Hvis det ikke var noen spenning innen den fullkomne enhet i guddommen, hvorfor var det da så påkrevet å legge slik vekt på enheten? De som er ett behøver jo ikke å presisere det så sterkt.

Jeg husket Jesu underlige ord i Joh. 16:7: '...dersom jeg ikke går bort, kommer ikke talsmannen til dere.' Det ser ut som om de to unngår å møte et menneske til samme tid.

Jeg kunne ane noe av det som for oss kan synes å være noe av spenningen innen Treenigheten, fordi også jeg tilhører Guds familie, og det er en spenning mellom Gud og meg som elsker ham. Hvis det var fullkommen harmoni, hvorfor skulle vi da kreve av Gud så mange ting som ikke rent spontant flyter fra hans hjerte? Den vanlige og virkelige bønn til en troende er jo 'Skje ikke din, men min vilje', selv om munnen sier noe annet.

Jeg har det inntrykk at i vår kamp mot kommunismen kjemper vi mot en skjebne som er bestemt av Gud.

Det var Guds beslutning at Hitler

skulle herske over Tyskland inntil det var helt ødelagt. Hitler sa til Speer: 'Det var skjebnen som hjalp meg.' Og det var jo sant. Den hjalp ham til å gjennomføre en fullstendig ødeleggelse av Tyskland. Derfor mislyktes alle attentater mot ham.

I Åp.13 leser vi om et dyr som Gud gav makt så det kunne føre krig mot de hellige og vinne over dem. '...det fikk makt (av hvem andre enn av Gud?)over hver stamme og hvert folk, hvert tungemål og hver nasjon.'

Jeg orker ikke å tenke på at kommunismen tar over nesten halvparten av verden. Men jeg må finne meg i verre ting. Kirken vil bli midlertidig beseiret, slik som Jesus ble beseiret på Golgata.

Jeg ber slik som Herren i Getsemane at denne kalk skal gå meg forbi, men den vil ikke det. Men til slutt skal enhver som hater Sion bli gjort til skamme av Gud. De vil bli ødelagt av ild slik som gress. Dette er sangen til den ortodokse kirke i Russland.

Jeg forstår ingenting. Fornuften sier meg at det hele er absurd. Jeg gav avkall på det som Luther kalte 'fornuftens uhyre'. Jeg trodde og jeg tilbad.

Vi hadde vår annen internasjonale konferanse i Jerusalem. Denne gangen hadde vi utsendinger fra land som lå så langt borte som Japan, Vietnam (det var siste gang vi så vår Vietnamesiske misjonsleder. Han valgte å bli da Syd-Vietnam ble tatt av kommunistene, og han er sannsynligvis

ikke lenger i live), Peru, Colombia, Brasil, Australia og Finland.

Det er blitt en absolutt nødvendighet for oss å møtes og konferere sammen. Men hvordan skulle vi kunne samle en så internasjonal konferanse uten å betale en hel del penger? Vi bestemte oss for å samles i Jerusalem, og dermed kunne vi kombinere vår konferanse med en internasjonal reise til Det Hellige Land med omkring 250 deltagere fra forskjellige land. Foret visst antall solgte billetter fikk vi én gratisbillett. På den måten kostet ikke våre misjonsledere oss noe.

Det var en uforglemmelig opplevelse for oss alle å få besøke de steder der Jesus vandret. Men én ting overgikk til og med dette. Vi hadde blant oss broder Klaassen, som overlevde 10 år i kommunistfengsler, broder Hamm, som var deportert til Polarsirkelen i 20 år, og broder Rose, som hadde opplevd store forfølgelser. Å se disse mennene under deres besøk i Israel var en opplevelse for seg selv.

Da det ikke var lenge siden jeg hadde vært i Israel, møtte jeg utallige gamle venner fra min tidligere jødiske kristne menighet i Romania som hadde emigrert til Israel etter at jeg var blitt løslatt. Jeg møtte også den tidligere offiser i KGB som hadde vært til så god hjelp for å få meg ut av fengsel. Han var selv blitt fengslet fordi han hadde gjort sitt beste for å få meg fri. Den dagen han skulle reise igjen, kom han bort til meg med en blomst. 'Dette er et tegn på min takknem-

lighet for at jeg har fått lide for én så edel sak.'

Vi etablerte misjonsarbeid også i Israel. Mine bøker ble gitt ut på hebraisk og arabisk. Den sistnevnte utgaven er blitt sendt i araberland.

Senere fulgte det flere andre internasjonale konferanser.

Nye listige kampmetoder for å forvirre

De problemer vi står overfor skifter stadig. Da jeg første gang kom til Vesten, ble kommunistisk forfølgelse helt enkelt benektet av mange venstreorienterte i nyhetsmedia og til og med innen kirken. Denne linjen er ikke brukbar lenger, og derfor har de grepet til ny taktikk. Noen organisasjoner bagatelliserer kommunistenes forfølgelser og drukner dem i havet av nyheter om urettferdigheter i den frie verden: Diktatur i Sør-Korea, militæregjeringer i Latin-Amerika og rasisme i Sør-Afrika. Den vesentlige kommunisttrusselen blir borte i mengden av urettferdige fengslinger som forekommer over alt i verden. Forskningsinstitutter for å undersøke begivenhetene i kommunistland ble opprettet, og kirkene lettet sin samvittighet ved å støtte forskningsprosjekter. Church of England, den lutherske kirke i Tyskland og i Norge, de episkopale og lutherske kirkene i USA (Missouri-synoden) vedtok resolusjoner til fordel for undertrykte kristne.

Men selv om det er aldri så verdifullt kan ikke forskning alene hjelpe de undertrykte. Jødene driver ikke forskning; de kjemper for sine trosfrender og støtter dem. Det er vel og bra å finne ut hvor mange fanger det er i Sovjet, men det er enda mer viktig å gi dem mat, uansett om det er 300 eller 30 000. Hele den intellektuelle verden reiste seg til forsvar for én urettferdig fengslet jøde, Dreyfus, - de ventet ikke for å undersøke om det kunne finnes enda en, eller om de hadde stavet navnet hans riktig.

Barna til martyrene kan ikke spise resolusjoner som forsvarer dem. Det de trenger er brød.

En kan ikke sammenligne kommunistenes grusomheter med andre ugjerninger som forekommer over hele verden. Vis meg noe som kan sammenlignes med Gulag-arkipelet. Vis meg et regime som har drept flere titalls millioner av sine borgere under slik ubeskrivelig tortur. Har Sør-Afrika drept en million svarte? I Sør-Korea talte Billy Graham for en million mennesker - det var det største kristne møtet som noengang var blitt holdt.

Over alt eksisterer det urettferdighet og misbruk, det er sant. Men kommunismen er i sitt innerste vesen ond. Den er satanisk. I min bok **Var Karl Marx en Satantilbeder?** viste jeg de direkte forbindelsene mellom grunnleggeren av den moderne kommunismen og en sekt av djevledyrkere.

Sovjetunionen er det eneste landet i

verden der løgnhistorier om ritualmord fremdeles blir servert.

I boken **Barn og Religion** gjentar kommunistene den gamle løggen at kristne lærer og praktiserer ritualmord, og at de dreper sine egne barn for å sone for sine synder. Romerne sa det for 1900 år siden, og nå forteller kommunistene dette til sine barn for å skremme dem fra å bli kristne.

Dokumenter fra den kjente Odessa-rettssaken mot baptistene i 1969 beskyldte dem for å kutte blodårene når en skulle bli døpt, og så skulle de drikke blodet. Ikke siden Neros tid er slike vanvittige løgner blitt fremsatt mot de kristne.

I boken **Hvem er Pinsevennene?** (utgitt av Ananie, Moskva) blir det fortalt at i landsbyen Litkino var en kristen kvinne som het Smirnova som drepte en av sine unge sønner og lemlestet en annen som et offer til Gud. En kristen som het Lazko blir anklaget for å ha drept sin 7 år gamle datter med øks for å ære Gud.

En annen beskyldning om ritualmord finner vi i Davidtsjenkos bok **Hva de kristne blir opplært til i sektene** (utgitt av Bielorussia). En baptist ved navn Mudrii blir beskyldt for å ha drept sin bror i overensstemmelse med baptistenes lære.

I boken **Vi må ikke glemme** av F. Dolgich og A. Kurantov, utgitt på militærforlaget i Moskva, leser vi: 'Anna Nevelinaia, som er sektmedlem i den religiøse menigheten i Karaganda, gav sin 6 år gamle sønn som et offer til Gud. Hun kastet

seg sammen med ham foran et tog.' Sannheten bak denne historien er kanskje at retten hadde bestemt at de skulle ta hennes sønn fra henne fordi hun lærte ham om Kristus. Hun fryktet at kommunistene ville gjøre ham til en ateist, og dermed søkte hun til denne desperate handlingen som det ikke er menneskenes sak å dømme om.

Den samme boken forteller at pastor M.Krivolapov i landsbyen Neftgorsk bestemte seg for å 'ofre til Gud et lam som var uten flekk og lyte: den 3 år gamle sønnen til sektmedlemmet Osiovetz. Pastoren drepte barnet foran øynene på moren og de andre troende. Ingen av dem gjorde det minste forsøk på å hindre den grusomme forbrytelsen, fordi de trodde at det skjedde etter Den Hellige Ånds vilje. Barnet ble senere på natten begravet i en mørk skog.' Den unge moren døde av sorg - faren var allerede død som et resultat av lang faste.

Boken forklarer at pastor Krivolapovs handling fullførte Kristi bud om at vi må ofre våre slektninger for å kunne bli hans disipler.

I Moskva-avisen *Znamia Tunosti* blir baptistene beskyldt for å ha drept en pike, Vania Voinelovitsj, ved dåp. Kommunistene hevder at dåpen førte til lungebetennelse. På denne måten fikk de den unge piken til å bli syk, og dermed er pastoren som døpte henne skyldig i mord.

Dette er bare noen få beretninger som har lekket ut gjennom Jernteppet. Hvor

mange slike vanvittige anklager mot våre brødre i Russland får vi aldri høre om!

Grusomheter i Kommunist-Kina

Hong Kong-avisen *Star* siterte en forretningsmann som kom tilbake fra Shanghai, den største byen i Kommunist-Kina. Han fortalte at han hadde vært vitne til en grusom torturering av en romersk-katolsk kineser. 'Han fortalte: "De grep ham og dro ham med seg til en skole i utkanten av byen. Der dannet de en 20-manns domstol av unge studenter. Han ble anklaget og funnet skyldig i å ha forsømt sin høyeste plikt ved at han ikke kjente til noen av Maos tanker, men valgte religionen i stedet...Offeret bar et krusifiks." Forretningsmannen fortalte at tenåringsflokket ønsket å korsfeste denne kristne troende. Rødegardistene bombarderte ham med egg og stener, og deretter torturerte de ham med glødende ildrakere. Skrikene hans ble hørt av forbipasserende.'

En annen kinesisk kristen ble tatt med en Bibel skjult i en pute. For dette ble han kledd naken, innsmurt med honning og ble tvunget til å stå i den brennende solen i mange timer.

Vårt Land, (Norge) fortalte at en pastor i Swatov ble trukket gjennom gatene. På hodet hadde han en narrelue med slibrige slagord på. I Kommunist-Kina kunne prester bli henrettet hvis de nektet å messe fra Maos 'Lille Røde' foran

sine menigheter.

Lidelsene i den kinesiske kirke overgår alt vi kan forstille oss. Katolikkene hevder at over en million av deres trosbrødre er blitt drept (Dauriac: *Requiem for the Church of China*). Vi har ikke tallet for protestantene, men det må være noe tilsvarende.

Dr. D.Rees, tidligere Kina-misjonær, som kom tilbake fra en rundreise der hvor han gjorde forskjellige undersøkelser. Han skrev til oss og fortalte: 'Alle mine kinesiske venner er enten drept eller i fengsel. En var blindet, en annen kastet i en brønn, to var død av tuberkulose, og en annen ble først hjernevasket så han ble vanvittig og undertegnet en erklæring om at han avsverget sin kristne tro. Da hans forstand senere kom tilbake, rev han i stykker denne erklæringen.

Men den kinesiske kristne kirke vokser med tusentall. Den blir kalt for Pi keo wuyen tib Chiao huei (Kirken med lukkede lepper). Ingen snakkertil hverandre, men naboene blir omvendt ved at Den Hellige Ånd virker. Alle mine kristne venner i Watchman Nee's menighet 'Jesu Familie', og det er tusenvis av dem, har mistet livet på en eller annen måte.'

En indisk lege, Kuman Chandah, fikk begge benene kuttet av og øynene presset ut i et av fengslene i Kommunist-Kina.

Ved en anledning ble en russer som het Vladimir Tatishtsjev, arrestert i Shanghai. De kinesiske torturistene festet jernrør til benene hans og slo på dem til

benene brakk, for å få ham til å innrømme forbrytelser han ikke hadde begått. Da han nektet, dro kommunist-politiet hjem til ham. En av politimennene grep Tatish-tsjevs vesle baby, og sa til moren: 'Hvis du ikke undertegner en anklage mot din mann, slår vi inn hodet på barnet. Moren kunne ikke tro at de ville gjøre noe slik og nektet. Da slo den kvinnelige politi-offiseren babyens hode mot veggen. Moren stakk henne ned før de andre kommunistene rakk å skyte moren.

Radio Moskva meldte den 7.april 1970: 'I løpet av ti år er mer enn 25 millioner kinesere utryddet...De som ikke er tilfreds, blir stuert sammen i enorme konsentrasjonsleire.'

Avisen Krasnaia Zvezda i Moskva skrev den 7.mai 1969: 'Det kinesiske kommunist-partiet...har brent ut folks øyne med kokende vann og svovelsyre, de har skåret av lemmer med lommekniver og delt hjerne-skaller i to med stener eller gammeldagse slagsverd.'

Mange av våre kristne brødre famler seg nå omkring i blinde eller kryper på buken fordi benene deres er hugget av. Bibelen ber oss i Hebr.13:3 om å tenke på 'dem som blir pint og plaget'.Gjør du det?

Håpet om at det kommunistiske regime skal bli mer humant er en illusjon. Den smule 'frihet' som nylig er gitt, er bare et taktisk spill. De få åpne kirkene blir betjent av geistlige som har gitt etter for kommunistene. Men Undergrunnskirken skyter vekst. Derfor kan vi ikke si for

mye om vårt intense misjonsarbeid i Kina.

Min hensikt var å skrive om den misjonen jeg startet, om meg selv og om mine år i den frie verden. Vi mennesker bør huske at psykologien ennå ikke har funnet frem til noen klar og tydelig referanse til begrepet 'personlighet'. Det er ikke noe avgrenset emne for spørreskjemaer, for det er ikke noe isolert og nøyaktig avgrenset begrep. Hvilken hensikt skulle det være med en personlighet som var avgrenset fra den sak som er hele ens liv? Kan ikke en personlighet være så skjernet at den kan forstå all lidelse i Kina og mer til?

Mens jeg tenkte å skrive om meg selv skrev jeg om Kina og hele kommunistleiren. For meg er ikke dette noe selvmotsigende.

Hvis jeg tilsynelatende har mistet sammenhengen, så la meg gjøre bildet fullstendig ved å beskrive den måten som kinesiske kristne har besvart disse grusomhetene på.

Det er tåpelig å frykte dem som kan drepe bare legemet, i stedet for å frykte dem som kan kaste både sjel og legeme i helvetet. Et sverd ble holdt frem mot brystet på en kristen, og så ble hans purt: 'Er du en kristen?' Da han svarte 'Ja', skulle de til å drepe ham, men en politioffiser sa: 'Slipp ham løs. Han må jo være idiot.' Noen spurte ham senere: Hvordan kunne du bekjenne Kristus med et slikt mot?' Han svarte: 'Jeg leste beretningen om hvordan Peter fornektet Kristus,

og jeg ønsket ikke å gråte bittert.'

Blant de mange beretningene om våre lidende kinesiske brødre er også denne øyenvitnerappporten om en kristen pike som ble stenet i hjel i en kommunistisk arbeidsleir. Piken ble bundet på hender og føtter og befalt til å knele midt i en krets av mennesker som ble kommandert til å kaste stener på henne. De som nektet, ble skutt. Piken døde. Hennes ansikt strålte på samme måte som ansiktet til Stefanus. Minst én av dem som var til stede kom til tro på Kristus gjennom denne piken som beseglet sitt vitnesbyrd med sitt blod. En ung mann bad for sine følgere mens han i seks dager hang på et kors før han døde. Fem studenter som ble sendt ut for å grave sine egne graver, sang kristne salmer da de ble levende begravd.

Hva er løsningen?

De fleste er enige med meg i min kritikk av kommunismen. De sympatiserer med de lidende, men de spør meg: 'Hva er løsningen?'

Menneskehetens største skader skyldes dem som trodde at de hadde løsningen. Marx, Hitler og Stalin trodde at de hadde svar på brennende spørsmål. Alle de som har trukket menneskene ut i verdenskriger, revolusjoner og frigjøringskamper som bare har ført til verre slaveri, har trodd at de hadde løsningen. Jeg tror at

fremtiden er forseglet hos Gud, og at det ikke er meningen at vi skal vite noe foran oss. Bortsett fra noen små, profetiske glimt går menneskeheten fremover langs en ukjent sti.

Jeg vet at mitt svar ikke vil tilfredsstille alle, men jeg kan bare anbefale den samme løsningen som Jesus selv gav: Elsk alle, elsk også kommunistene og prøv å bringe dem til Kristus. Det er det vår misjon er opptatt av å gjøre.

En vandringsmann med en merkelig kappe gikk bortover en vei. Solen og vinden veddet om hvem som skulle klare å få ham til å ta av seg kappen. Først blåste vinden så kraftig den kunne. Det var en isnende kald vind, og jo sterkere den blåste, jo tettere knappet mannen kappen omkring seg. Så begynte solen å skinne. Først mildt, så varmere og varmere. Vandringsmannen tok av seg kappen, brettet den sammen og la den over armen. Varm kjærlighet vinner frem der hvor antikomunistiske angrep ikke har noen virkning.

Vårt første store våpen er den kjærlighet vi viser, ikke bare mot kommunismens ofre, men også mot deres kommunistiske undertrykkere.

Vår neste store våpen er selvoppgivelse.

'Det finnes hundrevis måter en kan prøve å oppnå Guds kjærlighet på, men det er bare én som er helt sikker,' sa en predikant. 'Hvilken er det?' spurte en kollega. 'Jeg kunne tenke meg at du ikke visste det,' svarte den første.

Den minst kjente måten å oppnå Guds kjærlighet på er den enkleste: å holde hans bud. Den Herre Jesus sa: 'Den som har mine bud og holder dem, han er det som elsker meg. Og den som elsker meg, skal elskes av min Far. Også jeg skal elske ham... (Joh.14:21). Han sa også: '...vil du gå inn til livet, så hold budene!' (Matt.19:17). Hver morgen bør du synge en salme, lese et avsnitti Bibelen, be, ha en stille stund for å høre hva Gud har å si til deg den dagen, og så kan du gå i gang med å oppfylle hans bud.

Hans mange bud kunne sammenfattes i ett: å etterligne ham, selv om dette vil le medføre lidelse og kanskje død.

Jesus døde for å herliggjøre Faderen, og han vil at alle hans disipler skal dø bort fra synden (Rom.6:2), og om nødvendig, miste sitt liv i lydighet mot budene. En religion er i sannhet religion hvis du er villig til å dø for den. En tro som det ikke er verdt å ofre livet for, er ingen religion. Ønsket om å leve et konsekvent kristenliv kan føre til forsakelse og smertefulle tap. Du må ikke betrakte deg selv som en kristen hvis dette er en for stor pris for deg. Jesus var villig til å dø på korset før han var 34 år, og vi skulle etterligne ham i vårhengivenhet til Gud og kjærlighet til våre medmennesker. Den som holder hans bud, er elsket av ham.

Kirken påbyr altså et heltemodig kristenliv. Et av de navn som ble gitt Jesus, er 'Helttemodig Gud' (Jes.9:6 på

hebraisk).

Vi er den eneste misjon bak Jernteppe som har fått martyrer blant sine medarbeidere. Broder Kiwanuka, vår styreformann i Uganda, ble drept, og broder Wang-Shiu-Mei ble slått i hjel da han forsøkte å smugle Bibler inn i Kommunist-Kina. Våre medarbeidere Jon Clipa og Sabina Teodasiu ble drept i Romania.

Martyrenes blod taler fortsatt kraftig, og det vil gi næring til kirken bak Jernteppet, på samme måte som de som støtter den fra den frie verden. Ublodige ofre av dem som hjelper dem er også av livsviktig betydning for den videre vekst innen Undergrunnskirken.

Kristne fanger har rett til å få besøk to ganger i året, men veien fra Minsk til Sibir er lang og kostbar. Familiene til fangene får ikke noe arbeid. Kommunistene håper på at de troende skal gi opp sin tro, om ikke av egenkjærlighet, så i det minste for å beskytte sine familier. Din hjelp styrker de kristne i sin beslutning om å holde budene og fortsette kampen. Jesus døde på korset, men han kunne stole på at apostelen Johannes tok seg av hans mor. De kristne i kommunistfengslene kan også lide og dø rolig når de vet at du ikke vil glemme deres familier.

Vår åremålsdag

Det stempel som verden setter på pan-

nen til sine utvalgte, er suksess og popularitet. Dette betyr ikke stort for et Guds barn.

En gallup som nylig ble foretatt viste at den mest populære politiker i Italia er Berlinguer, lederen av det kommunistiske partiet og marxist-leninist, og derfor en mann som driver et dobbeltspill, for å kunne avskaffe religion og moral (se Karl Marx: Det kommunistiske manifest). Nylig fremstilte Berlinguer seg som demokrat. Også Lenin kalte seg selv for sosialdemokrat inntil han kom til makten. Men da begynte han nedslaktingen av millioner uskyldige.

I den lange natten som menneskeheten passerer gjennom, var også Hitler og Stalin populære. Det er også mange humbugmakere av de religiøse ledere som forakter den kirke som ble opprettet av Kristus, og tiltrekker seg etterfølgere ved å spille på folks sentimentalitet og hisser dem opp. Mennesker kan bli opphisset over mange ting, men det det kommer an på er å juble over sannheten.

Femten år er gått siden vi grunnla vår misjon. Vi startet med å bringe frem for offentligheten en meget upopulær sak. Men å våge å stå for sannheten når den er upopulær, det er Guds segl.

Vi visste at mennesker stort sett bryr seg lite om martyrer som dør for Kristus i land langt borte. Hvilken rolle spiller det for dem om 1 million sjeler under kommunistisk herredømme med makt blir hindret i å komme til Kristus, den

eneste kilde til frelse? Hvem gråter ved tanken på at disse sjeler kan gå evig fortapt? Det er sjelden mennesker blir dypt rørt av tragedier som skjer på den andre kanten av jorden.

Inn i den apatiske frie verden brakte vi budskapet om at evangeliet måtte bli forkynt i kommunistiske land, og også blant de revolusjonære i den frie verden. Vi hadde ingen illusjoner om at vi skulle klare det.

Hver uke dør det omtrent en million mennesker uten å kjenne Kristus. Verdens befolkning øker med nesten 50 millioner hvert år. I denne situasjonen minsker misjonsinnsatsen fra den universelle kirke, selv om vi har Herrens bud om at vi skal gå ut i all verden og forkynde evangeliet (Matt.28:19).

Akkurat som lyset må kjærligheten være i bevegelse; vi må bruke den, gi den. Når lyset ikke beveger seg med maksimal hastighet, er det ikke lys. Kristendom som ikke gjør sitt ytterste for å vinne verden for Kristus, er ikke kristendom. Hvilken verdi er det i en egoistisk tro som sikrer meg å komme til himmelen, men som ikke stimulerer meg til å arbeide for at andre skal bli frelst?

Vi fortalte verden at evangeliet måtte bli spredt i de kommunistiske land, og vi begynte øyeblikkelig å gjøre noe. Vi fortalte også om de hellige som ble forfulgt av kommunistene, og vi begynte å hjelpe familiene til fangene. Vi er selv overrasket over vår suksess. Vi ventet

ikke.

Helt fra begynnelsen advarte vår misjon om at kommunistene ville spre seg til flere land. Det er 'den røde drake' (Åp. 12:3) som er klar til å sluke kirken. Den vil aldri være tilfreds før den har hele verden under sine føtter. Vår profetiske advarsel er oppfylt. I løpet av den korte tid vår misjon har eksistert, har kommunistene tatt over i følgende land: Vietnam, Kambodja, Laos, Sør-Yemen, Etiopia, Benin, Kongo-Brazzaville, Mozambique, Angola, Afghanistan og flere.

Vår misjon iakttok og merket seg hver eneste overtakelse, mens resten av verden ble bytte for den slø kommunistiske taktikken å avlede folks oppmerksomhet med noen få velmenende, men virkningsløse russiske avhoppere. Det ble offentliggjort intervjuer med Sakharov og protestert mot noen få arrestasjoner i Russland mens kommunistene okkuperte flere land, og drepte hundretusener, uten at verden tok noen notis av det. I Amerika holdt kommunistene folks oppmerksomhet fokusert på Watergate-skandalen, mens deres åndsfrender okkuperte Sørøst-Asia. Kommunistene er også blitt en avgjørende faktor i det politiske liv i Italia og Frankrike.

Marxismen infiltrerer også den frie verden og er klar til å angripe militært. Den belgiske general Glose erklarte at den sovjetiske hær er i stand til å okkupere Vest-Tyskland i løpet av 48 timer. Hvem kan da nekte at de fortsetter videre mot Atlanterhavet. Vil det være Frankrike,

der et flertall stemte på den sosialistisk-kommunistiske front?

Sosialismen er i sin grunnholdning også marxistisk. Selv om den bruker andre metoder, er dens endelige mål proklamert av Marx: Utryddelse av all religion og moral. I 1953 var 33% av alle regjeringsmedlemmer i Vest-Europa sosialdemokrater. Nå er tallet steget til nesten 70%.

Før vår misjon ble opprettet, sa antikommunistene: 'Den eneste gode kommunist er en død kommunist.' Vi uttrykker det motsatte: 'Enhver omvendt kommunist er en hellig person.'

Vår misjon uttaler seg både mot prokommunister og antikommunister. Sett fra et logisk synspunkt skulle vi ikke ha hatt noen fremgang. Men likevel har vi hatt det. Det er et Guds mirakel at vår misjon eksisterer og er i rask fremgang.

Miraklet er desto mer imponerende når du ser hvor mange alvorlige kristne kretser som er mot oss. Deres mening var at det ikke går an å drive hemmelig arbeid i kommunistiske land uten å måtte lyve for myndighetene der, og at det er bedre å la en tredjedel av verden være uten evangelisering enn å lyve. Vi skal ikke ta opp noen diskusjon med dem som har dette synet. Vårt svar er at 'vi har sett en annen engel' enn den de har sett. Denne andre engelen har merket oss med Guds segl, der det står 'Frels noen med alle midler (no.'for i det minste å frelse noen' O.a.) (1.Kor.9:22). Dermed er vi nødt til å bruke både vanlige og uvanlige

metoder.

I begynnelsen av forrige århundre var det en usedvanlig intelligent pike som het Barry. Hun følte kallet til å bli lege. Fordi piker ikke ble opptatt ved universitetene på den tid, forkledde hun seg som gutt. Da hun var 10 år, tok hun eksamen. Da hun var 14, var hun ferdig lege i hæren, og etter hvert steg hun i gradene uten at noen oppdaget at hun ikke var mann. Hun viet hele sitt liv til å ta seg av straffanger, fattige, sinnssyke og spedalske, så vel som militære både i Sør-Afrika og på Jamaica. Det var først da hun døde at det ble oppdaget at hun var kvinne (June Rose: *The Perfect Gentleman*, Hutchinson, 1977). Hvis en kaller hennes liv for en sammenhengende løgn fordi hun lot som om hun var mann, hvem er det da som har skylden: Den oppofrende legen eller de som laget lovene som forbød selv usedvanlig begavede piker å oppfylle deres Gud-gitte kall?

Det samme prinsipp kan nyttes på arbeidet med å smugle kristen litteratur og hjelp til familiene til kristne fanger i kommunistiske land. Våre kurerer forkler seg som turister, diplomater, idrettsmenn, journalister, o.s.v. Hvis dette er synd, da er det kommunistene som er ansvarlige for det. Vi bestrider deres rett til å nekte det livgivende evangeliet til hele nasjoner, og vi trosser deres lover.

Det samme prinsipp kan også anvendes på vårt personlige liv. Hvis ektefolk og venner viste seg glade selv om de var

nedtrykte, hvis de smilte til hverandre selv om tårene lå på lur, hvis de var snille mot hverandre selv om de var forarget, da ville livet bli annerledes for begge parter. Det eksisterer både en hellig ærlighet og en hellig skuespillkunst.

Vi utfører vårt arbeid med å spre evangeliet, og bevarer en kristen holdning overfor moderne problemer. Vi vet på forhånd at vi vil bli misforstått. Det er for eksempel vanskelig å forklare for de svarte at selv det verste hvite herredømme er å foretrekke fremfor en rød såkalt 'uavhengighet', for det siste ville være et enda mer korrump styre, som til og med ville hindre sjelers frelse. Kommunistene står frem som frihetskjempere, og de som ikke har følt deres svepe, blir fort forført til å stole på dem.

Det har også vært vanskelig å få protestanter til å forstå at vi må forsvare og hjelpe kristne katolikker, og motsatt.

Det er Guds segl å gjøre hva han befaler, uansett om mennesker liker det eller ikke. I anledning vårt 15-årsjubileum vil vi benytte anledningen til å takke alle våre medarbeidere, våre ledere i de mange land, våre ansatte og kurerer, våre forbedere og våre bidragsytere, alle de som forsvarte oss, og de som ved å motarbeide oss, har fått oss til å tenke over vår fremgangsmåte på grunn av deres angrep.

Det har ikke vært lett. Vi har hatt våre dystre stunder, men Gud har trøstet oss når vi fikk brever som det følgende

fra Sovjetunionen: 'Prestene i den ortodokse kirke har nesten ikke klær å ha på seg. Noen ble avslørt under en messe. De arbeider som murere. De trenger sårt til klær så de kan skifte klær når politiet er på spor etter dem. Disse prestene tar seg av hemmelige kirker helt fra Sentral-Asia til Vladivostok. Vi har fordelt de 50 000 rublene mellom dem.'

Dette er et av de praktiske arbeidene som vår misjon utfører. Og likevel ville det ikke ha vært mulig med noe arbeid i det hele tatt uten den praktiske hjelpen som blir gitt av alle våre venner og tilhengere. En venn skriver: 'Jeg har tatt med dere i mitt testamente.' Brødre fra en luthersk kirke skrev: 'Vi skal forsøke å sende dere en (engelsk) mil med pennystykker. Det vil si det samme som £175. Vi har allerede samlet inn £170 i pennystykker.' En annen luthersk gruppe fortalte oss: 'Vi har aldri vært så overveldet av den sanne betydning av evangeliet som da vi hadde den glede å ha Dem til å preke i vår kirke. Hermed følger \$250. Vi vil la dette være et fortsatt ansvar for vår menighet.'

Blant de mange brevene er også følgende: 'Jeg er 8 år gammel. Jeg får penger for å fore dyr, og jeg sender en del av lønnen, 40 pence' (England).

'Vi mennonitter og reformerte har holdt en fest i frihet. Vi tenkte på de forfulgte, og har bestemt at offergavene skulle gå til dem' (Frankrike).

'Etter å ha lest R.Wurmbrands bok

Torturert for Kristus, ønsket jeg å gi Dem alt jeg hadde. I dag har jeg sagt opp min bankkonto og sendt Dem pengene i kjærlighet til mine lidende brødre.'

Vår 15-årsdag minner oss om vår store fremgang, men det er mange oppgaver som fremdeles ligger foran oss, deriblant å vekke opp mange av prestene som er likegyldige.

Et kall til prestene

Jeg har hatt anledning til å være til stede ved mange kristne kongresser, og noen prester gratulerer meg da de hører at jeg er fra Romania. 'De kan være stolt av Nadia Comaneci. Romania har verdens fineste turner. Vi så henne på TV - og tenke seg til at hun er bare 15!' Da spør jeg dem om de også vet navnet til noen rumensk martyrer. Det er det ingensom gjør.

La meg nevne bare noen få: De unierte biskopene Suciu, Frentziu, Rusu, Hossu, Aftenie (som døde sinnssyk etter tortur), prestene Macavei, Pop, Moldovan, Stanescu og mange andre.

Thomas Aquinas lærte at sinne er noe verdig og hellig når det er Guds ære og herlighet som det er spørsmål om. Vi er sinte for enkelte presters likegyldighet overfor martyrer. Vi tror at prestene skulle bruke litt mindre tid på å se på sportssendinger på TV, og mer tid på å lese om martyrs liv. Forandringen ville bli merkbar både i deres prekener og i

deres dagligliv.

Prestene burde fortelle de kristne i den frie verden at alle troende har del i de uskyldiges blod som er kommunistenes ofre. Sovjetunionen bygget opp sitt diktatur takket være lån, teknisk hjelp og hvete fra den frie verden. Øst-Europa ble gitt til kommunistene av Churchill og Roosevelt på Jalta, og de var begge valgt av sine respektive folk. Ingen i Vesten unntatt USA hjalp Vietnameserne å kjempe for sin frihet. Til slutt måtte også USA overgi Vietnam i hendene på de kommunistiske morderne.

I en tale som Kissinger holdt den 3. febr. 1976 advarte han og sa: 'Den massive intervensjon av Sovjet i Afrikas indre anliggender, med militært utstyr, rådgivere og transport av 11 000 kubanske soldater er uten sidestykke i historien, og burde være en sak som bekymret oss alle.. Det er første gang at Kongressen har stanset en nasjonal handling midt under en krise...Hvis dette skulle bli en regel, vil vi i fremtiden komme til å bli stilt overfor hardere valg og høyere kostnader.' Hans utfordring ble det ikke tatt hensyn til. Senatet satte en stopper for hjelp til styrker som kjempet for friheten i Angola.

USA og andre større vestmakter som tillot at nesten halve verden gikk til massemorderne, har ansvaret for hele elver av blod. Må Herren ha barmhjertighet med oss!

La oss gjøre godt igjen for våre tid-

ligere synder ved at vi hjelper de krist-
ne som blir forfulgt av kommunistene for-
di vi og våre foreldre ikke var på vakt!

VEIEN FREMOVER

Et alternativ til avspenning

'Gud er lys, i ham finnes det ikke mørke' (1.Joh.1:5). Gud steg ned og ble et barn, svøpt og lagt i en krybbe. Kristus ydmyket seg, til forskjell fra alle oss som ønsker å komme så høyt på rangstigen som mulig og bli rike og berømte.

Han ydmyket seg enda mer Langfredag. Ved å bli et mishandlet lik betalte han prisen for våre synder og lærte oss hvordan en dør for verden. Det er bedre å motstå synd enn å gi etter for fristelse, men enda bedre er det å ikke reagere i det hele tatt. Et lik reagerer hverken positivt eller negativt.

Jesus, som døde på fredag, oppstod søndag morgen. Og mens det var mørkt omkring ham i graven, visste han at i Gud fantes det ikke mørke. De som elsker Gud, kan ikke leve i mørket, og derfor steg han ut av graven.

De som tror på Kristus og følger ham i døden, vil også være med ham i oppstandelsen.

Ateisme er mørke. Det er fravær av Guds lys i menneskets sinn, om det er dogmefast ateisme eller 'gudfryktighets

skinn' uten kraft - fra Gud. La oss gå ut av det gudløse livets grav, slik som Herren steg ut av mørket.

I kommunistlandene er ateismen tvunget på befolkningen. Selv i den frie verden sprer kommunistene sin gudløse religion. Frankrike, for eksempel, har en meget aktiv ateistunion. De skrev: 'Selv om vår kamp har generell karakter, kjemper vi fremst av alt mot den kristne religion. Religiøse mennesker er ofre for psykiske vanskeligheter, som blir næret og spredt av mennesker som har psykiske vanskeligheter i enda sterkere grad.' Det at en praktiserer sin kristendom er altså ifølge dem et uttrykk for 'psykiske vanskeligheter'.

Ifølge Lenin var 'de romløse og tidløse vesener som ble oppfunnet av presteskapet bare produkter av et sykt sinn' (**Materialisme og empiriokritisisme**). Da er det ikke noe å undre seg over at kommunistiske regjeringer stenger kristne inne på psykiatriske sykehus.

I Moskva var det noen unge ortodokse som fikk i stand et hemmelig seminar. Lederen, Alexander Arghentov, ble straks internert på et sinnssykehus. Etter at dr. Degtiarev hadde fastslått diagnosen for sykdommen til 'Religiøsitet', skrev han ut til ham medikamentet aminazin, som er et meget kraftig narkotisk middel. Nå er han i fengsel.

Vel, hvis kommunistene betrakter kristne for å være gale, la det så være, så lenge de har så mange gale isine land.

Den offentlige mening og den ateistiske propaganda heter en bok som ble utgitt i Leningrad. Der fortelles det at 33 millioner sovjetborgere sier at de er religiøse troende. Det er sikkert mange fler som skjuler sin tro av frykt for å miste enten sitt arbeid eller sin frihet. I Leningrad alene innrømmet 41% av dem som ble spurt at de hadde forskjellige religiøse seremonier i hjemmene. Disse stakkars sjelene var naive. Enkeltmennesker som er litt lurere, svarer ikke på galluspørsmål i Sovjet.

I sovjetdelstaten Armenia er 70% av barna døpt. Barsedåp betyr en så stor risiko bak Jernteppet at et slikt tall uttrykker langt mer enn det den frie verden kan forstå. Det er et uttrykk for en sann og dyp tro.

Vår misjons aktiviteter har ikke vært forgjeves. Vi har forsynt kommunistlandene med Bibler, kristne bøker og religiøse radioprogrammer, og som et resultat av dette er deres ateistiske propaganda blitt sterkt hindret. Men vi er en religiøs organisasjon, og vårt eneste våpen er å spre Guds Ord med kjærlighet. Regjeringer har et annet kall fra Gud enn kirken. Mens det er pålagt kirken å bringe syndere til frelse, er det herskerne som har fått et sverd av Gud for å straffe dem for deres forbrytelser. Og hvis en stat har myndighet til å gripe inn overfor en morder som har drept ett menneske, hvor meget mer skulle det da ikke bli reagert overfor kommunistene som har drept titalls milli-

oner!

Derfor finnes det ingen mulighet for avspenning.

Sergei Uralov, en av de kommunistiske morderne som skjød den russiske tsar og hans familie, fortalte hva tsar Nikolai hadde sagt til ham den siste dagen: 'Jeg har skrevet et brev til Lenin og minnet ham om at hans mor bad meg i 1912 om å lette skjebnen til hans søster som var deportert til Sibir for å ha spredt hemmelig kommunistisk litteratur. Jeg gav ordre om at hun skulle settes fri, og jeg gav henne anledning til å reise ut av landet. Nå ber jeg til gjengjeld Lenin om en gunst, ikke for meg selv, men for min syke sønn, at han kan få lov til å komme til noen slektninger i Syden.' Uralov lofte å overbringe tsaren bønnskriftet, men i stedet skjød han hele familien den samme natten. Tsaritsaen holdt kronprinsen i armene sine, og selv etter at hun var truffet, bad hun til Gud. Hun døde mens hun forsøkte å skjerme sin sønn med kroppen sin. Prinsessene forsøkte å dekke seg bak puter. Tsaren mottok døden rolig, uten et ord.

Mildhet overfor kommunistene blir belønnet med kuler til svar. En katolsk biskop kom i fengsel i Rhodesia fordi han hadde forsvart noen geriljasoldater. Geriljasoldatene takket ham med å drepe 10 katolske misjonærer.

Jeg tror på vårt arbeid. Jeg vet at vi kan bringe kommunistene, ja, selv kommunistiske ledere, til frelse. Jeg tror

også at forbrytere kan bli frelst, men jeg ville ikke anbefale noen regjering å overlate til prester og pastorer å finne en løsning på landenes kriminalproblemer. Det er nødvendig at politiet griper inn. Forkynnelse alene kan ikke redde verden fra kommunismen. Det er også nødvendig med en helhet av politiske, økonomiske, kulturelle og militære tiltak. Kommunistene er blitt spesialister i psykologisk krigføring, og hvis vi skal klare å stå oss mot dem, må også vi lære oss den psykologiske krigføringens kunst.

Kissinger har ikke rett når han sier at det ikke finnes noe alternativ til avspenning, og at hvis avspenningspolitikken bryter sammen, vil det bety atomkrig. Men det er ikke slik. Sovjet starter ingen atomkrig. Men de vil heller ikke skape fred. De har infiltrert og sikret seg høye stillinger i den frie verden, og de er smartere enn lysets barn. La oss infiltrere kommunistfengslene med evangeliet.

Hver eneste én bak Jernteppet som vi har brakt til Kristus, blir automatisk anti-sovjetisk og pro-vestlig, fordi han vet at han hos oss ville få frihet til sin gudsdyrkelse, mens religionen blir undertrykt i hans eget land.

Vi begrenser oss til det kall vi har fått: Å forkynne evangeliet. De ledende myndigheter i våre land har sitt ansvar.

På vegne av flyktingene

Jeg har vært et privilegert menneske. Jeg har kunnet snakke ut på vegne av de forfulgte, og jeg har kunnet få gjøre noe for dem. I denne boken har jeg talt på vegne av de millioner som lider uskyldig. Men jeg taler også på vegne av de mange flyktinger som er brakt til taushet i den frie verden.

Nguyen Cong Hoan, en vietnamesisk politiker, og to andre medlemmer av det som pleide å være opposisjonen som arbeidet for fred i Saigon-parlamentet under Thieu-regjeringen, unnslopp fra Vietnam i en fiskebåt og fant midlertidig oppholdstilatelse i Japan.

Da Mr. Hoan og hans kolleger inviterte pressen til en pressekonferanse noen få uker etter at de var kommet til Japan, ble de advart av politiet og av kontoret til FN's Høykommissær for Flyktinger om at dette var imot det som de japanske myndigheter ventet fra dem. Politiet advarte dem til og med om at en slik konferanse kanskje kunne irritere Hanoi-regjeringen så mye at de ville kreve å få dem utlevert, og at det ville være vanskelig å motsette seg et slikt krav.

Disse vietnamesiske flyktingene som hadde forlatt sine koner og små barn for å utføre noe som de selv hadde følt som en misjon: å være vitner, de ventet både mer frihet og mer interesse. I denne vesle japanske byen var de nå fullstendig avskåret fra all virkelig kontakt med dem

som de ønsket å få kontakt med. I stedet måtte de gå uvirksomme i lange tider og vente på at den amerikanske eller franske ambassaden skulle utstede visum til dem. 'Jeg er skuffet,' sa Mr.Hoan om USA, 'jeg trodde at amerikanerne, som i så lang tid var interessert i mitt land, skulle ha vært mer villig til å ta imot meg.'

I likhet med sine venner var Mr.Hoan enda mer nedslått over de åndelige fremtidsmuligheter i deres utlendighet enn over det materielle slit og all usikkerhet som hvilte over deres fremtid. De hadde rømt fra sitt land for å fortelle verden om dets skjebne, og nå opplevde de at de enten ble hindret i å fortelle noe, eller også ville ikke verden høre på dem.

'Like etter at jeg var kommet hit (til Japan) gikk jeg for å se på når andre flyktninger kom,' sa Mr.Hoan. 'En av dem var en meget gammel dame. Da jeg spurte henne hvorfor hun var kommet, falt hun på sine knær og utbrøt: 'Jeg ber deg, gjør noe, tal til regjeringene, be dem om å hjelpe oss, be dem om å hjelpe Vietnam.' På samme måten har jeg det. Jeg ønsker at folk utenfor skal lytte til mitt folk. Men folk er likegyldige, ikke bare japanerne, men også vietnamesere som har vært her i lengre tid.

Da jeg forlot mitt land, hadde jeg en helt annen forestilling om hva jeg skulle gjøre i verden utenfor stengslene. Jeg har opplevd mye trist. Men jeg må ikke la meg gi etter og bli mismodig, selv om jeg føler det som om jeg er bundet på hender

og føtter og ikke kan si og gjøre noe særlig.'

Mr.Hoan er en av millioner flyktninger fra kommunistiske land.

Vi kan lære av martyrene

Hver eneste en av oss kan hjelpe martyrkirken i kommunistlandene. Enda bedre er det hvis vi lar oss selv bli hjulpet ved det eksempel på kjærlighet og sann kristendom som disse våre lidende brødre viser.

I Kommunist-Kina ble en pastor og to kristne piker dømt til døden. Som det så ofte har skjedd i kirkehistorien, ble de hånet av sine forfølgere. Pastoren ble lovet å bli løslatt hvis han ville skyte pikene. Han godtok forslaget.

Da henrettelsen skulle finne sted, ventet pikene inne i fengselsgården. En medfange som så det hele fra sitt cellevindu, fortalte at deres ansikter var bleke, men utrolig vakre, uendelig triste, men likevel lyse. De var redde, men likevel var de klar til å gå i døden uten å svikte sin tro. Så kom skarpretteren, med vakter på begge kanter. Han hadde en revolver i hånden. Det var deres egen pastor.

Pikene hvisket til hverandre. Så bøyde de seg ærbødig for pastoren. En av dem sa:

'Før vi blir skutt av deg, ønsker vi å takke seg så inderlig for alt det du

har betydd for oss. Du døpte oss, du lærte oss veien til det evige liv, du gav oss nattverden med den samme hånden som nå holder revolveren. Må Gud lønne deg for alt det gode du har gjort mot oss. Du lærte oss også at kristne noen ganger kan begå grusomme synder, men at de kan bli tilgitt. Når du angrer det du nå skal til å gjøre, da må du ikke fortvile slik som Judas, men angre slik som Peter. Gud vel-signer deg, og husk at vår siste tanke ikke var fylt av sinne over din svakhet. Alle opplever mørke stunder. Vi dør i takknemlighet.'

De bøyde seg igjen. De visste at det var Herren som tillot at deres lidelse skulle ramme der hvor den smertet mest: Å bli forrådt av deres egen pastor.

Pastorens hjerte var som sten. Han skjøt pikene, og etterpå ble han selv skutt av kommunistene.

Pikenes navn var Chiu-Chin-Hsiu og Ho-Hsiu-Tzu. Pastorens navn kan få være unevnt. Dette hendte i Kiangsi.

Livet skaper konflikter mellom mennesker, selv om det ikke alltid blir så dramatisk som dette vi nettopp fortalte. La oss lære av disse pikene som ble martyrer, hvordan vi skal møte forrådt vennskap eller troløshet hos dem som vi har hatt tillit til.

Ved en annen anledning i Kommunist-Kina ble en pike grusomt torturert for å få henne til å forråde hemmeligheter om Undergrunnskirken. Da hun ble spurt om hvordan hun kunne utholde så store lidel-

ser, svarte hun: 'Det var ikke så vanskelig. Min pastor lærte meg at virkelig tortur varer bare en kort tid. For hvert minutt med tortur går det ti minutter med å stirre inn i rasende ansikter eller på torturredskapene. Jeg holdt øynene lukket, og siden jeg ikke så stokken før den traff meg, og heller ikke etterpå, så ble lidelsen så mye kortere. Jeg stolte også på Kristi løfte: 'Salige er de rene av hjertet, for de skal se Gud' (Matt.5:8). Det rensket mitt hjerte for menneskefrykt, og jeg lærte å se på Gud. Det er så mange som har sett ham før. Da kommunistene ble klar over hvordan jeg forsvarte meg, festet de øyelokkene mine åpne med tape. Men det var for sent. Jeg hadde allerede fått et syn av andre sfærer.'

Vi kan lære av denne kristne at vi ikke skal være så opptatt av lidelsen vi står overfor, men heller lukke våre øyne for den. Døde mennesker kan ikke være redde. Vi er ment å skulle være døde for verden, og med hjertet rensket i Kristi blod skal vi se oppad mot vår himmelske Far.

En antologi som ersamlet av den sanne Ortodokse Kirke i Sovjetunionen har titelen *Give them Peace with the Saints*, og den er smuglet ut til Vesten. Der finner vi følgende beretning:

Den aller første ortodokse presten som ble drept av kommunistene var John Kotchurov. I Essentuki ble presten John Riabuhin, sammen med mange

andre, lemlestet og begravd mens de ennå pustet. Presten John Krasnov ble brent levende. Presten Nikolai Koniuhov, derimot, ble fryst ihjel. Presten Alexander Podolskij ble slått i hjel, og de som prøvde å begrave ham, ble skutt. Diakonen Tikhon måtte messe ved sin egen begravelse, mens hans sønn på 10 år måtte grave sin fars grav. Presten Grigorij Dmitrevskij fikk først nesen og deretter ørene skåret av, og deretter hugg de hodet av ham. Presten Grigorij Nikolski ble skutt gjennom munnen etter at han var ferdig med liturgien. Morderne sa til ham: 'Nå skal vi gi deg nattverden.'

Anti-kristen terrorisme i Sovjetunionen har forekommet i seksti år. Ikke desto mindre fortsetter den sanne Ortodokse Kirke å tilbe Gud som Undergrunnskirke. Jeg har møtt erkebiskopen. Det var nesten som å møte Kristus. Han begynte en aften-gudstjeneste med å synge: 'I Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn', og straks var hele menigheten i tårer..

For første gang i mitt liv forstod jeg disse ordene i all sin dybde. Jeg kjente igjen meg selv som den fortapte sønn som er langt borte fra Faderen. Det eneste jeg hadde, var hans navn, akkurat som i fengsel hvor jeg bare hadde navnene på min kone og min sønn. Virkeligheten var uoppnåelig. Men jeg visste også at han som jeg er så langt borte fra er en kjærlig Far som venter på meg. Hans Sønn

ofret seg selv for meg. Og Hans Ånd drar meg.

Denne erkebiskopen var en mann som nesten ikke behøvde å preke. De første ordene i liturgien utrettet alt.

La disse kristne hjelpe oss til å forakte alle livets vanskeligheter, selv det som skremmer oss, og være trofaste mot Herren.

Våre japanske, indiske, sveitsiske, danske og brasilianske misjonsledere har mottatt trusler fra kommunistiske terrorister. Min sønn og jeg arbeider i stadig livsfare. Kristenlivet og det kristne arbeid er ikke ment å være lett. Herren sa: 'Menneskesønnen må lide,' og vi er alle menneskesønner.

I Litauen ble en kristen student, Leonas Sileikis, stilt for en kommisjon på 7 lærere som skulle spørre henne ut. Da de spurte hva hun mente om ateistiske bøker, svarte hun: 'De inneholder løgn og sladder.' Da reiste en kommunist seg og holdt en tale mot religionen. Så ble hun spurt om hun ville gå vekk fra sin kristne tro. Hun svarte: 'Jeg tror og jeg vil fortsette å tro.' Rektor ved skolen forklarte faren som var til stede, hvor farlig religion var. Men faren svarte: 'Det er ikke sant at religion er farlig. Frukten av å trække på religionen er at Deres studenter ikke lenger har noen respekt for lærerne. De drikker, røker og driver hor.' Da sa en av lærerne: 'Når en ser hvor få det er som går til kirken i våre dager, er det ikke mer enn fornuftig at

en følger flertallet.' Faren svarte: 'Det er bare lik som flyter med strømmen. En som er levende kan svømme mot den.' Rektor advarte ham og sa: 'Med slike idéer gjør du det umulig for din datter å fortsette sine studier.' Da svarte faren: 'Det er ikke jeg som hindrer henne, men du. Hva tjener det til å studere hvis en er nødt til å gi avkall på det som en setter aller høyest, en personlig tro?'

Vi vet ennå ikke hva som skjedde med Sileikis familie etter dette forhøret. Men jeg kjenner mange som dem som måtte gå i fengsel.

Leonas Sileikis og hennes far oppfylte budet som jeg legger på deres hjerte:

'Bær legemet frem som et levende og hellig offer som er til Guds behag. Det skal være deres åndelige gudstjeneste' (Rom.12:1).

Lær av heltene, lær av martyrene.

Gavene er ikke de samme for alle

Denne boken er ikke et kall til handling for alle. Jesu ord er: 'Dette er noe ikke alle kan ta til seg, men bare de som det er gitt' (Matt.19:11).

Disse ordene av Herren Jesus har fridd min samvittighet fra mange grunnløse bebreidelser og smertefull anger. De kan fri deg også.

Det er klart at ikke alle bud i Bibelen er skrevet for alle troende. Ingen er nødt til å oppfylle alle, heller ikke må

vi være lei oss hvis vi ikke kan oppfylle dem alle. Noen bud er gitt bare til de jødiske prestene, andre til ektemenn eller hustruer, andre igjen til barn. Budene til herrene er ikke de samme som er gitt til tjenerne. Mange påbud angår utelukkende den generasjonen som inntok Kanaan. Noen gjelder bare for jordbrukere. Gud venter ikke det samme av mennesker med forskjellig temperament og forskjellig utdannelsesbakgrunn. Enhver skal tjene Gud ifølge sitt kall og sin egen utrustning, uten å plage sin samvittighet fordi en ikke kan gjøre ting som en ikke har muligheter til.

I Matt.19:9 forbyr Herren skilsmisse. Det beste er å holde sammen hele livet med sin ektefelle selv om han eller hun gjør livet til et helvete ved stadig utroskap. Langvarig lidelse kan hjelpe til med å utvikle en kristen karakter, men Herren tilføyer øyeblikkelig at det ikke er alle som det blir ventet det samme av. For dem som Gud ikke gir en spesiell gave, vil et slikt bud være helt umulig.

I Kommunist-Kina, mens kirkene fremdeles var åpne, brøt politiet seg inn under en gudstjeneste og spurte etter en viss kristen som de ønsket å arrestere. De troende ønsket å beskytte ham, og sa at det ikke var noen ved det navn i menigheten deres. Men den ettersøkte kom frem og sa til politiet: 'Det er meg dere søker.' Han orket ikke å lyve, og han betalte for sin ærlighet med sitt liv.

En kan jo ikke annet enn beundre en så gjennomført ærlighet, men bare i bevisstheten om at den rette holdning overfor et slikt absolutt standpunkt er beundring, ikke etterligning. Ikke alle kristne kan ha dem samme ekstreme kjærlighet til sannheten. Den er en spesiell gave fra Gud.

En kan ikke smugle Bibler inn i en kommunistisk fangeleir og gjøre noe for Undergrunnskirken uten å gjøre bruk av visse knep og lurerier. Den som sier at det er mulig å gjøre undergrunnsarbeid uten å narre og lure, den tar feil. Vi klandrer ingen som ikke helt kan godta alt vår misjon må gjøre. De har ikke fått denne evne til å forstå. Kanskje deres kall er annerledes.

En fattig asiatisk kristen med mange barn leste min bok *Torturert for Kristus*. Han solgte øyeblikkelig alt han hadde, nemlig et beskjedent hus, og brukte pengene til å starte en gren av vår misjon. Nå er han leder for en viktig Bibelsmuglingsplan til Kommunist-Kina. Det som Jesus sa til den rike mannen: 'Selg alt du har og gi det til de fattige,' kan ikke gjelde for alle mennesker. Det er for dem som har mottatt en spesiell nåde fra Gud. Men vi kan bli inspirert av deres eksempel og gi det vi kan med glede. Gud vet at han skapte oss forskjellige, og han venter ikke den samme gave fra én kristen som fra en annen.

I Libanon kjemper kristne mot kommunisttrenede og kommunistbevåpnede pales-

tinske geriljasoldater. I Madjalona helte geriljatropper bensin utover møblene til en kristen offiser, tente på en lunte til en dynamittladning, og stakk av gårde. De trodde at deres arbeid var heldig utført. I løpet av sekunder ville denne offiserens søstre ha blitt drept, men et mirakel gjorde at lunten sluknet. En engel gjorde det.

Dette var et helt ekstraordinært tilfelle. I talløse andre ble kristne drept mens de med våpen i hånden forsøkte å forsvare sin tro. Eksempelet med de gamle trosheltene som 'slo fiendtlige hærer på flukt' (Hebr.11:34) er ikke noe som skjer med alle, men bare for de kristne som har denne spesielle gaven.

Ikke alle kristne kan holde ut 'omsorgen for alle menigheter' (2.Kor.11:34). En verdensomspennende visjon er en gave for seg selv. Sorgen for de landene der kristne allerede blir torturert til døde, og andre land som snart vil få sitt eget Gulag-arkipel, ville knuse de fleste hjerter og gjøre de fleste mennesker vanvittige. Alle disse landene opplever eller vil komme til å oppleve alvorlige antikristne forfølgelser, og det sørgelige faktum at den frie verden svikter dem, vil ytterligere hindre spredningen av evangeliet.

Vi vet at det å forråde et vennskap er et hovedkjennetegn hos enhver forder- vet sjel. I tilfellet med disse landene har den frie verden gått til en ytterlighet som er uten sidestykke i historien.

Akkurat som gjennomsnittsjøden ikke ønsker å høre om Jesus på grunn av grusomheter som såkalte kristne har gjort mot hans folk, slik er det risset dypt inn i Kambodjas og andre lands historie: 'Selv om de var aldri så mektige, sviktet de kristne oss i prøvens stund og lot masse-mordere komme til makten. Kristne kan en ikke stole på.'

Vi venter ikke at alle kristne skal dele byrden av vår visjon, men mens du gjør ditt verdifulle arbeid i mer lokal sammenheng og gjør dine egne ofre, be da for oss som har fått dette kall lagt på våre skuldre.

Vil du si til Jesus: 'Dra bort fra meg'?

Gerasenerne bad Jesus om å dra bort fra bygdene deres (Mark.5:17). De hadde ingen grunn til å gjøre det. Han hadde drevet ut demoner av en mann og befalt dem å fare inn i en svineflokk som så styrtet i havet og druknet. På den måten mistet gerasenerne eiendom og mat for seg og sine barn. Hvordan ville du ha reagert hvis Jesu inntreden i ditt liv hadde betydde at du mistet hjemmet ditt, bilen din, bankkontoen eller jobben din? Kanskje du ville fortsette å bruke hellige fraser uten å mene noe med dem. Gerasenerne bad en bønn som i alle fall var oppriktig ment: 'Dra bort fra oss Jesus!'

Jesus er vant til å bli jaget ut. I Holman Hunts kjente bilde **Verdens Lys** ser

vi Herren som ber om å få komme inn i et hus, men føttene hans er vendt, ikke mot døren, men mot veien. Det er større sjanse for at han blir nektet adgang enn å bli sluppet inn, fordi det koster for mye å ta imot ham.

Apostelen Paulus skriver: 'For hans (Kristus Jesus, min Herres) skyld har jeg tapt alt, og jeg ser det som skrap for at jeg kan vinne Kristus' (Fil.3:8). Ser også vi på de vakre møblene våre, en ny bil, den bedre jobben vi nettopphar fått, pengene vi eier, på samme måte som vi ser på skrap? Paulus ønsket å komme vekk fra det - jo før, jo heller. Er dette vår holdning overfor jordiske skatter? Den som ønsker å vinne Kristus, må miste dem. Vennskap med Jesus er dyrebart. Troen alene frelser, men tro alene forekommer ikke. Den er alltid fulgt av store ofre for Kristi skyld.

Den første åpenbaring av Gud ble gitt på hebraisk, et språk der verbet 'å ha' ikke eksisterer. Du kan ikke uttrykke på hebraisk 'Jeg har mange penger, jeg har et hus eller en bil', fordi hebreerne 'hadde' ikke noe. De hadde ikke engang noen oppfatning av 'det å ha noe'. Den eneste som eier alt er Gud, og du kan eie ham. Med hensyn til alle andre ting, kan du bare være deres forvalter. Dette er grunnen til at kristne ber sin himmelske Far om å gi dem det daglige brød. De har det jo tilsynelatende allerede i brødboksen, eller også har de penger til å kjøpe det, og trenger ikke å be om det. Men

hverken brødboksen eller brødet eller pengene er deres. Det er Guds brød, og han kan befale deg at du ikke skal spise i dag, men faste. Det er bare med hans tillatelse at du kan spise brødet i brødboksen.

Predikanter som lover rikdom, sunnhet og uavbrutt glede hvis du kommer til Jesus, leder deg på villspor. Tvert imot kan du komme til å miste 'en svineflokk'. Det er meningen at du skal miste alt. 'Således kan ingen av dere være min disippel uten at han oppgir alt han eier' (Luk.14: 33). Derfor er den egentlige bønningen til de fleste ikke det de sier med leppene, men: 'Dra bort fra oss, Jesus.' Heldigvis er det ikke alle som ber slik.

I Libanon blir kristne drept av kommunistindoktrinerte og bevæpnede palestiner, men Guds sanne barn mister ikke livet ved kuler. De har allerede mistet sitt liv da de ble omvendt. Det liv de lever er ikke lenger deres eget.

Nå skal jeg dele med deg et brev som ble funnet på liket til en libanesisk kristen student, 22 år gammel, som ble skutt mens han gikk fredelig på veien til Nabba for å feire jul sammen med sin familie der.

'Hvis det skjer som jeg har fått varsel om, at jeg vil bli drept på denne veien, da vil jeg si til min mor og far: Ikke vær bedrøvet, ikke gråt. Det er ikke lenge før vi igjen ser hverandre i himmelen. Der er gleden evig. Ikke vær redd. Guds nåde skal gjenforene oss. Jeg har

bare én bønn: Tilgi av hele deres hjerte dem som har drept meg. Be sammen med meg at mitt blod, selv om det tilhører en synder, kan sone for litt av Libanons synder, og at det kan sone sammen med blodet fra ofrene av alle religioner...Å, om min død kunne lære menneskene om kjærlighet!...Be og be og elsk deres fiender. Hvis Abou-Khalil vil gi noen planker til kiste, så kommer jeg til å hvile godt der. Ikke lag i stand noen stor begravelse. Må alle tilgi meg. Jeg er støv. Jeg, en synder, i Jesus Kristus. Ghasibe Kayrouz.'

Jeg er jøde, og jeg er stolt over å ha en slik araber som min bror i Kristus. Da han mottok Jesus, gav han avkall på alt, til og med ønsket om å leve på jord så mye som én eneste dag lenger enn Guds plan var. Han hadde også gitt avkall på fiendskap mot dem som kanskje ville drepe ham. Å tilgi sine mordere var for ham like lett som å puste.

Ingen vil noen gang være i stand til å beskrive alle kommunismens ugjerninger. Solsjenitsyn har beskrevet noen, men ikke alle. Edward Buca, en tidligere fange i forskjellige sovjetiske fangeleire, har fortalt i sin bok Vorkuta om hvordan en kommunistisk politioffiser hadde torturert en kvinne ved å stikke et stort lys inn i skjeden og tente på lyset. Så sa han til henne: 'Nå har du en kort stund til å tenke deg om. Snart vil flammen på lyset nå kroppen din. Når du er klar til å undertegne tilståelsen, kan du blunke tre ganger.' Flammen brente helt inn til

kroppen hennes mens offiseren så rolig på. En gang tok han ut lyset, tente seg en sigarett med det, og stakk det så inn i skjeden igjen.

Fanger som forsøkte å rømme, ble slått forferdelig. Så ble de bundet bak løpende rensdyr og trukket bortover til de døde. En fange ble tvunget til å spille munnspill mens likene ble stilt ut til offentlig skue.

De sovjetiske kristne har ikke noe eget liv å miste. Som jødene i antikken har de ikke engang noen idé om hva det vil si 'å ha' livet. Fra helvetet i et sovjetfengsel smuglet en troende ut følgende brev, som viser et hjerte fullt av fred og beundring, tilsynelatende helt ubekymret av de fryktelige ting omkring:

"Underfulle er dine verk" (Sal.139: 14). Jeg hilser og gratulerer dere med disse ord på fødselsdagen deres, kjære mor og kjære datter. Dette var teksten i verdens første telegram i 1845 - et vers fra Bibelen. Oppfinneren av telegrafien var Samuel Morse. Det er verdt å legge merke til at hans far, George Morse, var en kjent evangelist. Denne teksten ble skrevet for 3000 år siden og trengte seg så dypt inn i hjertet til så mange generasjoner mennesker med en levende tro på Gud at det i 2500 år ble overført fra det ene håndskrevne skriftet til det andre feilfritt. I 1455 ble det trykt for første gang. Den første trykte boken var Bibelen.

Guds verk er i sannhet underfulle i alle ting, både i naturen og i teknikken, i alle menneskers liv, i folkenes og nasjonenes og spesielt hans kirkes skjebne. Det er en stor glede å grunne over det verk Han har utført med sin hånd og sitt skapende sinn i alt som omgir oss. Bibelen er også den første boken som menneskene leste fra da de kretset omkring månen...

Jeg ser av brevene fra dere at dere er bekymret for meg. Elskede, det må dere ikke være. Pass godt på helsen deres. Ikke la hjertet være fullt av bekymring, men la det hvile i fullkommen fred, for alt som skjer er etter Hans vilje.'

Slike kristne ser Guds vilje og Guds gode hensikt selv når de må lide under kommunistenes ugjerninger, mens vantro mennesker eller de som er overfladisk troende, sier til Jesus: 'Drabort fra oss! Det er din skyld at vi mistet en svineflokk!'

Takknømlighet for lidelse

Vi har ikke den rette forståelsen av hva makt er. 'Makt' betyr for oss makten til å knuse, overvinne, undertrykke eller straffe. Men det er også en annen slags makt: Det er 'makten til å elske', til å være tålmodig og rolig, til å lide uskyldig og å gjengjelde ondt med godt. Når vi

tenker på energi, oppfatter vi det ofte som bevegelsesenergi, en egenskap som får ting i bevegelse. Men det finnes også en enorm mengde stillingsenergi. Det er den kraften som holder en ting i ro.

En kommunistisk offiser sa til en kristen som han slo løs på: 'Jeg er allmektig, slik som du mener at din Gud er. Jeg kan drepe deg.' Da svarte den kristne rolig: 'Den virkelige makten er på min side, for jeg kan elske deg mens du piner meg til døde.' Slik er Guds allmakt - den viser seg aller sterkest i den dype ro i de helliges sjel. De stiller ikke det vanskelige spørsmålet: 'Hvorfor all denne sorg i verden?' fordi de har lært å elske korset og å bli møtt med motstand og en kald skulder. Når du først kommer i denne stilling til spørsmålet, da blir du ikke forvirret. Hvilket barn blir engstelig når det får en gave som det har ønsket seg?

Den høyeste form for hellighet er å aldri spørre om noe til deg selv, aldri nekte å ta opp et kors som Gud bærer deg med, men alltid å ta imot livet i ydmykhet slik som det gis deg, uten spørsmål. Vi er ikke ferdig til å forstå svarene ennå. Men en dag skal vi forstå fullt ut, slik Gud kjenner oss fullt ut (1.Kor.13:12). Et hellig menneske er ikke en som har stort lys fra Gud. Han har ingenting. Han er et ingenting, og gjennom dette ingenting skinner Guds kraft til å holde ut, å håpe, og å elske selv den verste av sine medmennesker. Hvem vet om ikke mor-

deren av i dag er en fremtidig apostel; og dagens løsaktige kvinne blir en dag en Magdalena... Og kan ikke Gud, som er allmektig, i evigheten gjøre godt igjen den urett som en lider her for en kort stund?

Vi velsigner Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd. Vi sier til Herren: 'Salig er det morsliv som bar deg' (Luk.11:27), og la oss så gå fremover på troens vei uten å plage oss med de mange 'hvorfor' om lidelsen, som vi møter med frimodighet, for gjennom lidelse kan vi glede oss over at vi ærer Kristus.

George Vins, generalsekretæren i den eneste ekte baptistunion i kommunistlandene, var i fengsel. Hans mor skrev til ham: 'I overmorgen er det årsmålsdagen for din fengsling. Det er virkelig en trist årsmålsdag. Men vær sterk, mitt barn. Du gjør det som er rett og edelt, som en verdig sønn av din far. (George Vins' far døde i fengsel for sitt kristne vitnesbyrd.) Må Herren la sitt lys skinne over deg og løfte alle byrder fra ditt hjerte. Må Gud holde deg oppe. Må Han bevare din sjel fra det som ondt er og fra å bli hård midt i sorgen og vanskelighetene du møter. Jeg ber uavlatelig om at de må ha medlidenhet med deg. La oss overlate oss helt til Ham, for vårt livs pust er i Hans hånd. Han vet hvor utmattet vi er og at det ikke er noen hvile så lenge vi bærer vårt kors. Men når Han kommer, skal Han løfte av oss vår byrde. Velsignelsens tid er nær. Herren kommer. Før var det din far som sang slike ord sammen med meg.

Nå synger jeg dem sammen med deg, og i evigheten skal vi synge dem sammen alle tre. Jeg omfavner deg og hilser alle barn av Faderen. Din mor, Lydia Vins.'

Baptistpastoren Pavel Vasilievitch døde i en konsentrasjonsleir. Hans hustru, som var dømt til 10 års fengsel, skrev et brev til ham fem år etterat han var død, fordi hun trodde at han fremdeles var i live: 'Jeg vet at vi skal få se hverandre etter døden, der hvor det er hverken sorg eller adskillelse, men der hvor lykke og fred venter på oss. Jeg vet at det ikke var tilfeldig at vi skulle møte hverandre her på jorden, men at det var Herren selv som forente oss i kjærlighet og ekteskap. Han staket ut for oss en vanskelig vei, når vi sammenligner med vår styrke. Men jeg takker Gud for hele det livet vi har fått ha sammen, for alle lidelser, for Hans kjærlighet og nåde mot oss. Må Gud velsigne deg på din vandring med Ham.'

Lidelse er en pine for enkeltesjeler. Den driver dem til fortvilelse, ja, til og med selvmord. Andre er takknemlige for lidelsen. Jeg har sett trofaste kristne fanger som har danset av glede. De har fått se Gud som den Allmektige, og i tålmodighet viser de kjærlighet selv mot de onde menneskene som torturerer dem. De vet at Guds kjærlighet er uimotståelig. Den vil seire til slutt.

Tal på denne måten og prøv å handle med kjærlighet og tålmodighet når du blir urettferdig behandlet. Hvis du er én ånd med Faderen, vil du kunne forstå hans

veier bedre, og din tvil vil forsvinne.

Forsøk å gjøre noe godt i praksis i stedet for å kritisere Gud for at han ikke gjør det som du synes er best å gjøre. Lær av martyrene.

Vi fikk en dag et brev fra moren til en baptistfange som het Valerij Nasaruk. Hun skriver: 'Min sønn ønsker å komme til Vesten og lære å bli predikant. Gud sa: "Nei, jeg skal føre deg inn i en annen skole, inn i fengsel." Jeg var til stede da min sønn ble stilt for retten. Det var ikke lett for meg. Jeg ville ha foretrukket å være i hans sted. Men Gud gir kraft til å klare alt. Den største påkjenningen kom da de ba meg, hans mor, om at jeg i retten skulle råde Valerij til å skifte mening. Jeg kunne ikke gjøre det. Derimot trøstet jeg ham. Verden anklager oss, hans foreldre, for at han blir dømt, og sier at det er resultatet av vår måte å ha oppdratt ham på. Selv enkelte troende forstår oss ikke. Men heller ikke vår Frelser ble forstått av alle. Peter advarte ham og ville at han skulle redde seg selv. Vi får lov til å besøke Valerij. Gud skal ha takk for at han er ved godt mot. Han hilser til dere alle.'

Valerij er ved godt mot i fengselet. Hans mor, som både er frarøvet sin sønn og fordømt av mange, er også i stand til å holde motet oppe, ved Kristi hjelp. Forstår du nå hvor galt det er av deg å være mismodig? Lær av de forfulgte kristnes heltemot.

I Russland kom en munk forbi noen

soldater som fikk opplæring i å skyte på blink. Målet deres var et kors. Den kristne ropte til dem: 'Jeg tillater dere ikke å skyte på dette symbolet!' De lo av ham og ropte tilbake: 'Hvordan kan du hindre oss i å gjøre det vi har lyst til?' Munken gikk rolig bort og plasserte seg foran korset og sa: 'Nå blir dere nødt til å skyte på meg.' En av soldatene skjøt, men bommet. De andre senket geværene sine.

En kristen kvinne som het Varvara var sykepleierske i et fengsel. Hun var så snill og god at en massekiller som hadde drept 7 personer og som nå lå døende, spurte henne: 'Er du en engel eller et menneske? Hvordan kan du være så snill mot meg?' 'Fordi du lider,' svarte hun. 'Jeg fortjener det jo,' innrømmet han. 'Jeg har drept så mange.' Hun forsøkte å trøste ham, og sa: 'Gud er nådig. De som har syndet bare litt, trenger ikke så mye nåde. Men for store syndere har han også stor nåde. For deg har han nåde over nåde. Du er mer dyrebar i Hans øyne enn alle de andre.' Forbryteren ble svært beveget og sa: 'Hvordan kan Gud ta deg og meg til den samme himmel? Er han blind? Ser han ikke forskjellen mellom oss to?' Da begynte søster Varvara å gråte. Mannen ble forskrekket. 'Gråter du for min skyld?' spurte han. 'Ingen har noengang grått for meg, unntatt min mor da jeg var barn.' Så sa han plutselig til henne: 'Be!' Denne synderen hadde en ortodoks bakgrunn og hun en evangelisk, men hun bad sammen med

ham på ortodoks vis, da hun forstod at det var bare dette som kunne gripe hans hjerte. Han døde med angerens bønn på leppene.

Lær av våre martyrbrodre en ny type kristendom: Kristendom slik som Kristus mente den skulle være!

Vær en med-martyr

Det er ikke alle som har fått kall til å være martyr, men ved å lide med dem kan vi bli med-martyrer. Det finnes helige vitner som lever i dag som følger i fotsporene til de gamle martyrer som for eksempel Ignatius fra Antiokia, som levde i det 2. århundre. Da han ble dømt til å bli kastet for de ville dyrene, skrev han: 'Jeg fryder meg over de ville dyr som er ferdige til meg, og jeg ber om at de må være ville mot meg. Jeg skal provosere dem så de spiser meg med engang, og ikke er sky, slik som det skjer enkelt ganger. ...Jeg vet hva som er til det beste for meg. Det er nå først jeg begynner å bli en disippel... Nå er døden det neste. Tilgi meg, brodre. Dere må ikke hindre meg i å vinne livet.'

Bonhoeffer, som døde som martyr under nazistene i Tyskland, skrev engang: 'De som er sultne, trenger brød. Å la de sultne fortsatt være sultne ville være en bespottelse både mot Gud og ens neste. Hvis de som er sultne ikke kommer til troen, da ligger feilen hos den som nek-

tet dem brødet. Å gi den sultne brød er å berede veien slik at nåden kommer til.'

Folk hungrer ikke bare etter mat, men også etter Guds Ord. En kvart million mennesker blir født hver dag, de fleste i land hvor evangeliet er ukjent eller hvor det ikke kan forkynnes fritt.

Familier til kristne martyrer mangler mat. Vil du være blasfemisk mot Gud ved at det ikke rører deg? Eller ønsker du å hjelpe?

Ønsker du også å bli hjulpet av dem? Da må du forandre din holdning til livet etter eksempel fra våre martyrbrodre.

Et brev fra en kristen ble smuglet ut av Sovjetunionen og kom til Vesten etter lange forsinkelser. Det var skrevet av den kristne forfatter Alexander Petrov-Agatov, som tilbrakte i alt 30 år i fengsler og konsentrasjonsleirer på grunn av sin tro. Som uttrykk for kjærlighet er brevet en perle:

På julekvelden tenker jeg på alle mennesker, uavhengig av tro og farge, sosial posisjon eller utdannelsesnivå. Jeg tenker på de som sitter med makten og de som lider i fengsler og leirer, på rike og fattige, sterke og svake, de som har nådd til toppen og de som har falt i avgrunnen, de syke og de friske, de forfulgte og forfølgerne. Men først av alt tenker jeg på de som jeg ganske nylig forlot, etter å ha vært sammen med dem i fengsler og fangeleirer i nesten 30

år...På vårt festbord står det et lite juletre, og der er det også epler og druer og andre gode saker. Men i hjertet mitt ringer det som en klokke: Kan du spise alle disse tingene så lenge det finnes én som er sulten? Kan du sove i en varm seng, når det et eller annet sted finnes en fange som ikke engang får lov til å legge seg ned på det kalde betonggolvet?

Papirlenker er pynt på juletreet mitt, men omkring fangeleirene er det piggtråd og slavelenker. Jeg skriver ikke bare om Sovjetleirer og -fengsler. Jeg tenker også på alle dem som ikke spiser og drikker denne kvelden, som ikke kan se ut på de blinkende stjernene som fortalte de vise menn om Kristus. Grunnen til at de ikke kan se ut er at det er spikret planker foran gitteret i cellevinduet.

Jeg sender min hilsen til dere denne julen, både dere som er våre ørner og dere som er våre duer - mødre og hustruer, dere som opplevde å få bli hustru, og dere som ikke fikk oppleve det - dere, mine søstre som har tatt opp korset for Guds ords skyld, for sannhet, for rettferdighet, for trofasthet mot Gud og av kjærlighet til mennesker...

Jeg sender min julehilsen til alle forfulgte, alle som lider, alle som søker lyset. Jeg sender min julehilsen til alle forfølgere og undertrykkere, alle som forbanner og stjeler.

Jeg sender min julehilsen også til deg som forrådte meg for 7 år siden. Jeg har besøkt kirken der du var forstander. Jeg ønsket å møte deg ansikt til ansikt, men det ble fortalt meg at du ikke arbeider lenger. Men ber du noengang? Be! Be!

Alle mennesker, både fanger og fangevoktere, dere som er med i det hemmelige politiet eller i patruljetjenesten, medlemmer av den kommunistiske sentralkomit  og dere presidenter, - be før det er for sent! Det blir ingen 'annen fødsel' for Kristus, men det er snart hans 'annet komme'. 'Se, jeg kommer snart,' sier Herren. Snart, ja, meget snart!

Eller la søster Nijole Sadunaite v re din lærer i troen. Hun ble stilt for retten på grunn av det hun som kristen hadde vært med på. Da hun stod for dommen, sa hun:

Sannheten trenger ikke noe forsvar, for den er kraftfull og helt uovervinnelig. Det er bare svik og løgn som trenger våpen, soldater og fengsel for   kunne fortsette sitt djevelske spill, for de er kraftløse for sannheten. En partisk regjering graver sin egen grav. Jeg er på den rette siden, og jeg er rede til   miste friheten for sannhetens skyld. Ja, jeg gir gjerne mitt liv for dens skyld! Det er bare de som har kjærlighet som

har rett til å klandre dem som er gjenstand for denne kjærlighet. Derfor taler jeg til dere. Dere fryder dere over deres seier? Seier over hva? Over moralfølelse?...Over ondskapsfulle og tarvelige mennesker, som er smittet av frykt?...Gud skal ha takk for at ikke alle mennesker har bøyd unna ennå! Vi (de kristne) er ikke så mange i samfunnet, men vi har kvaliteten på vår side. Uten å frykte fengsling fordømmer vi alle handlinger som fører til urettferdighet og ydmykelse. Vi må skjelne mellom det som er skrevet av mennesker og det som er befalt av Gud. Vi skylder keiseren bare det som er igjen etterat Gud har fått det som er Guds. Det viktigste her i livet er å fri sitt hjerte og sinn fra frykt, for å gi etter for ondskap er den største synd.

Dette er den lykkeligste dag i mitt liv. Jeg er blitt stilt for retten på grunn av sannhet og kjærlighet mot mennesker. Hvilken sak kunne være av større betydning? Min skjebne er misunnelsesverdig, ja, den er herlig! En fellende dom vil være min seier. Jeg angrer bare på at jeg har fått gjort så lite for mennesker. Når jeg står her i dag for sannhetens og Jesu Kristi sak, da minnes jeg den fjerde saligprisningen: 'Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes' (Matt.5:6).

Hvordan kunne jeg annet enn fryde

meg når Gud den Allmektige har lovet at lyset skal seire over mørket, og sannheten skal seire over urett og løgn? Må Gud gi oss vissheten om at Hans siste dom må være gunstig for oss alle! Jeg skal be om dette i mine bønner for dere hver eneste dag så lenge jeg lever. La oss elske hverandre, så vil vi også bli lykkelige. Det er bare den som ikke elsker som er ulykkelig. Vi må fordømme ondskapen, men vi må elske mennesket, selv den som gjør urett. Dette kan du lære bare i Jesu Kristi skole, han som er den eneste sannheten for alle, den eneste veien og det eneste livet. Gode Jesus, må ditt rike komme i våre sjeler!

Søster Sadunaite ble dømt til 3 års fengsel, og på den måten ble hun et eksempel for den universelle kirke.

Vår misjon er ikke bare en kanal som formidler hjelp til kristne langt borte i fjerne land, men gjennom våre martyrbrodre kan vi også være en kilde til lys og velsignelse for kristne i den vestlige verden.

Hender som har båret lenker er godt skikket til å gi velsignelse. Ta imot velsignelsen fra dem som lider for den hellige sak.

For nærmere opplysninger, henvendelse til
Misjon bak Jernteppet,
Nordregt.22, 0551 Oslo 5

eller

Ansgar Forlag,
Møllergt.26, 0179 Oslo 1

Øvrige adresser:

**Christian Mission to
the Communist World,
POB 19
Bromley Kent BR1 1DY
Britain**

Voice of the Martyrs
POB 476
Agege-Lagos
Nigeria

Jesus to the Communist World
PB38 Penrith NSW 2750
Australia

Love in Action
POB 4532
11-31 Green Park
New Delhi, India

Jesus to the Communist World
PB38, St.Thomas,
Ontario
Canada

Jesus to the Communist World
POB 1145
Krugersdorp 1740
South Africa

Jesus to the Communist World
POB 11-295
Ellerslie
Auckland 5
New Zealand

Jesus to the Communist World
PB2947
Torrance 90509
California
USA

*Richard
Wurmbrand*

TORTURERES KRISTUS FREMDELES?

Den lutherske presten Richard Wurmbrand kom som flyktning til Vesten i 1965 etter 14 år i rumensk fangenskap. «Fortell verden hva som skjer hos oss!» var den inntrengende bønn han fikk med seg fra sine venner. Siden har det vært hans livsoppgave å tale de forfulgte kristnes sak og medvirke til å reise en opinion mot forfølgelsene. Med bakgrunn i sine egne dyrekjøpte erfaringer har han i bok etter bok latt mennesker over hele verden få del i martyrkirkens budskap og stilt kristenheten overfor nye utfordringer.

I denne boken gjør Wurmbrand opp en slags status over den virksomhet han selv står midt oppe i, samtidig som han trekker tråder tilbake til den første tiden etter at han kom ut til den frie verden. Bokens budskap kan sammenfattes i noen setninger fra siste kapittel:

Hver eneste av oss kan hjelpe martyrkirken i kommunistlandene. Enda bedre er det hvis vi lar oss selv bli hjulpet ved det eksempel på kjærlighet og sann kristendom som disse våre lidende brødre viser.

Samuel Rodde